

НАРЕДБА 20 от 24.11.2006 г. за удостоверяване експлоатационната годност на граждански летища, за лицензиране на летищни оператори и оператори по наземно обслужване и за достъпа до пазара по наземно обслужване в летищата (Загл. изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

Издадена от министъра на транспорта, обн., ДВ, бр. 101 от 15.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 49 от 19.06.2007 г., бр. 38 от 18.05.2012 г., доп., бр. 26 от 7.04.2015 г., изм., бр. 34 от 28.04.2017 г., изм. и доп., бр. 40 от 15.05.2018 г., бр. 53 от 26.06.2018 г., бр. 80 от 24.09.2021 г., в сила от 24.09.2021 г., бр. 62 от 21.07.2023 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят условията и редът за:

1. (изм. и доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) издаване на удостоверение за експлоатационна годност на граждански летища по чл. 43, ал. 2, т. 1 – 3 от Закона за гражданското въздухоплаване (ЗГВ), които са извън обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 година относно общи правила в областта на гражданското въздухоплаване и за създаването на Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз и за изменение на регламенти (ЕО) 2111/2005, (ЕО) 1008/2008, (ЕС) 996/2010, (ЕС) 376/2014 и на директиви 2014/30/ЕС и 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) 552/2004 и (ЕО) 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕИО) 3922/91 на Съвета (ОВ, L 212 от 2018 г.), (Регламент (ЕС) 2018/1139);

2. издаване на лиценз на летищни оператори и оператори по наземно обслужване или самообслужване на летища по чл. 43, ал. 2, т. 1 и 2 от Закона за гражданското въздухоплаване (ЗГВ);

3. достъп до пазара по наземно обслужване в гражданско летище за обществено ползване, както и условията и редът, при които могат да

бъдат налагани ограничения на достъпа;

4. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) издаване на единни сертификати по ADR.AR.C.035 от Регламент (ЕС) 139/2014 на Комисията от 12 февруари 2014 г. за определяне на изискванията и административните процедури във връзка с летищата в съответствие с Регламент (ЕО) 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 44 от 2014 г.), (Регламент (ЕС) 139/2014);

5. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) подаване на декларации от доставчиците на обслужване по управление на перона по ADR.AR.C.050 от Регламент (ЕС) 139/2014;

6. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) издаване на единен сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници за летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139;

7. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) регистриране на летища за обслужване на полети, различни от търговски въздушен превоз, с въздухоплавателни средства с максимална излетна маса под 5700 kg срещу заплащане или без заплащане, както и за технологични нужди на собственика без заплащане и на вертолетни летища.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) С тази наредба се определят и изискванията към обектите по ал. 1.

(3) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139, се сертифицират по реда на глави седма – девета.

(4) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Летищата извън тези по ал. 3 се сертифицират по реда на глави втора, четвърта и десета.

(5) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Операторите по наземно обслужване се лицензират по реда на глава пета.

(6) (Нова – ДВ, **бр. 62 от 2023 г.**) Вертолетни летища за кацане, излитане и движение на вертолети за изпълнение на полети за спешна медицинска помощ по въздуха (болнични вертолетни летища (БВЛ) се регистрират по реда на глава единадесета.

Чл. 2. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

Удостоверението за експлоатационна годност на летище, единните сертификати по ADR.AR.C.035 от Регламент (ЕС) 139/2014, единните сертификати за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници за летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139, и регистрацията на летищата по чл. 43, ал. 2, т. 4 от ЗГВ удостоверяват, че съответният обект отговаря на определените стандарти, условия и изисквания.

Чл. 3. (1) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Единните сертификати по ADR.AR.C.035 от Регламент (ЕС) 139/2014, единните сертификати за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници за летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139, и лицензът за летищен оператор удостоверяват, че организацията, техниката, технологиите и персоналът на лицензираното лице отговарят на стандартите и изискванията за безопасно и качествено поддържане на експлоатационната годност на летището.

(2) Лицензът за оператор по наземно обслужване или самообслужване удостоверява, че организацията, техниката, технологиите и персоналът на лицензираното лице отговарят на стандартите и изискванията за обслужване на пътници, обслужване и осигуряване на въздухоплавателни средства, товарене и разтоварване на багажи и товари.

(3) Лицензът за оператор по наземно обслужване или самообслужване се издава за дейностите съгласно приложение 1.

Чл. 4. Всяко лице, на което е издаден лиценз за оператор по наземно обслужване или самообслужване за конкретна дейност, има право на достъп до пазара по наземно обслужване за дейността на съответното гражданско летище за обществено ползване при условията на чл. 48д, ал. 5, 6 и 7 от Закона за гражданското въздухоплаване.

Чл. 5. Не се допуска:

1. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) провеждането на полети от и до граждански летища, които:

а) нямат валидно удостоверение за експлоатационна годност; или

б) не са регистрирани; или

в) нямат единен сертификат по ADR.AR.C.035 от Регламент (ЕС) 139/2014 и единен сертификат за оператор на летищни съоръжения

за обслужване на пътници за летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139;

2. (изм. и доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) използването на гражданско летище в по-високи категории от посочените в удостоверението за експлоатационна годност, при регистрацията или в единния сертификат по ADR.AR.C.035 от Регламент (ЕС) 139/2014, освен ако не е получено предварително одобрение от Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД "ГВА") по реда на ADR.OPS.B.090;

3. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) използването на системи и съоръжения за обслужване на пътници, обслужване и осигуряване на въздухоплавателни средства, товарене и разтоварване на багажи, за които няма валиден лиценз на оператор по наземно обслужване;

4. (доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) извършването на дейност като летищен оператор или оператор по наземно обслужване или самообслужване от лице, което няма издаден лиценз или сертификат за дейността;

5. извършването на дейност като оператор по наземно обслужване или самообслужване от лице, което не е получило разрешение за достъп до пазара, когато за дадена дейност на съответното гражданско летище за обществено ползване са въведени ограничения по чл. 48д, ал. 5 или ал. 8, т. 1 и 2 ЗГВ.

Чл. 6. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г., доп., **бр. 62 от 2023 г.**) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице издават удостоверение за експлоатационна годност на граждански летища съгласно приложение 2, извършват регистрацията съгласно приложение 8 или приложение 26 или издават единни сертификати по ADR.AR.C.035 от Регламент (ЕС) 139/2014 и единни сертификати за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници за летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139.

Чл. 7. (Доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г., отм., бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.).

Чл. 8. (1) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Главна дирекция "ГВА" поддържа регистър на летищата, за които е издадено удостоверение за експлоатационна годност, който

съдържа най-малко данни за:

1. наименование на обекта;
2. собственик и/или ползвател на обекта;
3. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) местоположение на обекта - географски координати на контролната точка на летището;
4. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) вида на гражданското летище съгласно чл. 43, ал. 2 от ЗГВ;
5. дата на издаване на удостоверението за експлоатационна годност;
6. причини и дата на отнемане или спиране на удостоверението за експлоатационна годност.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г., доп., **бр. 62 от 2023 г.**) Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" поддържа регистър на всички издадени сертификати по реда на глава девета и регистрации по реда на глава десета и по реда на глава единадесета. Регистърът съдържа информацията по чл. 8, ал. 1.

(3) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" води регистър на декларациите на доставчиците на обслужване по управление на перона под неин надзор.

(4) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Регистърът по ал. 1 съдържа следните данни:

1. наименованието и ЕИК на юридическото лице, подало декларацията;
2. седалището и адреса на управление на декларатора;
3. летището, за което е подадена декларацията;
4. дейността, за която е подадена декларацията;
5. причините и срока на ограничаване или спиране на правата по декларацията;
6. причините и датата на отнемане на декларацията.

(5) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.)

Доставчикът и операторът на обектите по ал. 1 – 3 уведомяват ГД "ГВА" за всички промени в данните по ал. 4 в срок до 3 дни от възникването им.

Чл. 9. (1) Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" поддържа регистър за издадени лицензи за летищен оператор и оператор по наземно обслужване или самообслужване.

(2) Регистърът по ал. 1 съдържа информация за:

1. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) наименование и ЕИК на юридическото лице, подало декларацията;
2. седалище и адрес на управление на летищния оператор или оператора по наземно обслужване или самообслужване;
3. летището, за което е издаден лицензът;
4. дейността, за която е издаден лицензът;
5. причини и срок на ограничаване или спиране на правата по лиценза;
6. причини и дата на отнемане на лиценза.

Чл. 10. (1) (Предишен текст на чл. 10 – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация":

1. издава или отказва издаването на удостоверения за експлоатационна годност;
2. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) извършва проверки на експлоатационната годност на летища;
3. извършва проверки на експлоатационната годност на системите и съоръженията за наземно обслужване;
4. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) извършва проверки на организацията на дейностите, извършвани на летищата;
5. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) одобрява ръководства за управление и експлоатация на летища и наземни дейности;
6. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) одобрява акт за основните технически и експлоатационни характеристики и

ръководство за управление и експлоатация на летища;

7. дава задължителни предписания за организацията на летищните дейности във връзка със сигурността и безопасността на въздухоплаването;

8. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) ограничава или забранява експлоатацията на летища, които не отговарят на изискванията за безопасност на полетите;

9. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) извършва планови (периодични - не по-малко от веднъж годишно) и извънредни проверки на дейността, техниката и персонала на летищните оператори и операторите по наземно обслужване или самообслужване за спазване на изискванията за безопасност на въздухоплаването, включително и за установяване на съответствие на условията за издаването на лиценза;

10. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) извършва планови (периодични - не по-малко от веднъж годишно) и извънредни проверки на летищата за спазване на изискванията за безопасност на въздухоплаването, включително за установяване на съответствие с условията за издаването на удостоверение за експлоатационна годност;

11. ограничава, временно спира или прекратява правата по издаваните удостоверения и лицензи;

12. ограничава броя на операторите, допуснати до пазара на наземно обслужване за всяко летище;

13. проверява спазването на изискването за разграничаването на счетоводните записвания за наземно обслужване по чл. 53, ал. 1;

14. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) извършва одити на летищата и летищните оператори съобразно одитен план, изготвен според оценката на риска за всяко гражданско летище за обществено ползване;

15. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) извършва веднъж годишно планови проверки на годишния финансов отчет за предходната финансова година, заверен от регистриран одитор, и одиторския доклад на операторите по наземно обслужване за съответствие на изискването по чл. 48д, ал. 2, т. 2 от ЗГВ;

16. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) извършва мониторинг и координира надзора по прилагането и изпълнението

на Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване.

(2) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 1.01.2022 г.) При извършването на плановете проверки не се изисква представяне на доказателства за финансова стабилност.

(3) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 1.01.2022 г.) За доказването на финансовата стабилност се извършват проверки в периода от 1 октомври до 31 декември, като летищните оператори и операторите по наземно обслужване изпращат заверените си годишни отчети в срок до 10 октомври на годината, следваща тази, за която се отнасят.

(4) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 1.01.2022 г.) Когато операторите са новоучредени търговски дружества или започват дейност през годината, за която се извършва проверката, те доказват финансова стабилност с представяне на бизнес план за период от три години, в който задължително се включват баланс, отчет за приходи и разходи и отчет за парични потоци. След приключване на финансовата година те представят заверен годишен отчет и анализ относно изпълнението на представения бизнес план и причините за неговото отклонение.

Чл. 11. (1) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Проверките по чл. 10, т. 9, 10 и 14 се извършват от един или повече инспектори, определени от главния директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Ако при извършването на проверката се констатират нарушения или несъответствие с условията за издаване на съответното удостоверение, лиценз или регистрация:

1. инспекторите дават задължителни предписания за отстраняването им;

2. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) в доклада от проверката се включват предложения до главния директор на ГД "ГВА" за даване на възможност на проверяваното лице да представи план за действие за отстраняване на установените несъответствия с определени срокове за това, ограничаване на правата, временно спиране или отнемане на удостоверението или лиценза или прекратяване на регистрацията;

3. главният директор или оправомощено от него длъжностно лице

налага предвидените в ЗГВ административни наказания.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г., отм., бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.).

(4) При проверка за изпълнение на дадените задължителни предписания инспекторите по въздухоплаване съставят доклад, в който констатира дали предписанията са изпълнени, а несъответствията са отстранени, а ако правата по съответния документ са ограничени или спрени - правят предложение до главния директор на ГД "ГВА" за възстановяването или прекратяването на тези права.

(5) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Когато при осъществяване на проверки по чл. 10, т. 9, 10 и 14 не са заплатени такси за извършването им по Тарифа 5 за таксите, които се събират в системата на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията в срок до 14 дни от датата на извършване на проверките, те се събират по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Чл. 12. (1) (Доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) На гражданските летища за обществено ползване за обслужване на международни и вътрешни превози, за обслужване на полети за авиационни и други услуги, срещу заплащане, летищната администрация поддържа обявените категории на летището в съответствие с издаденото удостоверение за експлоатационна годност или единния сертификат по ADR.AR.C.035 от Регламент (ЕС) 139/2014 и единния сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници за летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139.

(2) Летищната администрация:

1. осигурява безпрепятствен достъп на инспекторите по въздухоплаване, лицата, осъществяващи държавен противопожарен надзор, аварийно-спасителна дейност, и служителите по сигурността;

2. уведомява незабавно ГД "ГВА" за промените или отклоненията от техническите норми, изисквания и правила за безопасност и сигурност;

3. ежедневно контролира дейността на операторите по наземно обслужване или самообслужване с оглед спазване на изискванията за безопасност и сигурност;

4. изпълнява задълженията по чл. 48а, ал. 3 ЗГВ.

Чл. 13. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) (Предишен текст на чл. 13 – ДВ, **бр. 62 от 2023 г.**) Собственикът или ползвателят на летище за авиация с общо предназначение, обслужване на полети, различни от търговски въздушен превоз, с въздухоплавателни средства с максимална излетна маса под 5700 kg срещу заплащане или без заплащане, както и за технологични нужди на собственика без заплащане и на вертолетно летище поддържат обявените категории в съответствие с издаденото удостоверение за експлоатационна годност или извършената регистрация, като:

1. поддържат летателното поле;

2. ограничават и отстраняват препятствията;

3. поддържат визуалните сигнални средства;

4. извършват аварийно-спасителното и противопожарното осигуряване на полетите на територията на летището и в неговата околност;

5. осигуряват охраната на летището и сигурността на полетите;

6. организират управлението на движението на територията на летището;

7. поддържат оборудването, съоръженията, инсталациите и оборудването за електроснабдяване;

8. дават безпрепятствен достъп на инспекторите по въздухоплаване, лицата, осъществяващи държавен противопожарен контрол, аварийно-спасителна дейност, и служителите по сигурността;

9. незабавно уведомяват ГД "ГВА" за промените или отклоненията от техническите норми и изисквания за безопасност и сигурност при обслужване на полетите;

10. предоставят на ГД "ГВА" данните за летището, които се изискват, съгласно наредбата;

11. незабавно уведомяват ГД "ГВА" за промени в собствеността и правото на ползване на летището;

12. изготвят и актуализират съдържанието на "Ръководство за управление и експлоатация на летище" и го представят за одобрение в ГД "ГВА";

13. (доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) предоставят данни за летището на службата за аеронавигационно информационно обслужване в ДП "РВД" съгласно подписаното споразумение/договор за взаимодействие при обмен на аеронавигационна информация.

(2) (Нова – ДВ, **бр. 62 от 2023 г.**) За БВЛ не се прилага изискването по ал. 1, т. 13.

Чл. 14. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Собственикът/ползвателят/операторът на летище сключва споразумение/договор с ДАНО за:

1. оперативно взаимодействие с органите за обслужване на въздушното движение;
2. разработване на процедури за полети и проектиране на структури на въздушното пространство;
3. обмен на аеронавигационна информация, като в него задължително се включват разпоредби относно каталога за аеронавигационни данни и глобалния формат за докладване за оценка на състоянието на работната площ;
4. други видове аеронавигационно обслужване (при необходимост).

Чл. 15. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Операторът по наземно обслужване или самообслужване на съответна дейност поддържа съоръженията, оборудването и другата техника при изпълнение на съответната дейност по наземно обслужване в съответствие с издадения лиценз.

Глава втора

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗДАВАНЕ НА УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИОННА ГОДНОСТ НА ЛЕТИЩЕ

(Загл. изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

Раздел I

Общи положения

Чл. 16. (Доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Удостоверение за експлоатационна годност на гражданско летище

по чл. 43, ал. 2, т. 1 – 3 от ЗГВ, което е извън обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139, се издава, когато са спазени изискванията на наредбата и когато:

1. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) техническите характеристики на летателното поле и съоръженията, ограничаването на препятствията, оборудването, визуалните аеронавигационни средства, летищните служби и техническата инфраструктура отговарят на изискванията по Наредба 14 от 15.10.2012 г. за летищата и летищното осигуряване;

2. (отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.);

3. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) са изпълнени изискванията, определени в Наредба 15 от 13.04.2011 г. за аеронавигационно информационно обслужване (ДВ, бр. 37 от 2011 г.) по отношение на обмена на данни с ДАНО;

4. аварийно-спасителното и противопожарното осигуряване съответства на изискванията, определени в Наредба 3 от 1996 г. за аварийно-спасителното осигуряване на полетите в гражданските летища (ДВ, бр. 57 от 1996 г.).

Чл. 17. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Регистрация на летище за обслужване на полети, различни от търговски въздушен превоз, с въздухоплавателни средства с максимална излетна маса под 5700 kg срещу заплащане или без заплащане, както и за технологични нужди на собственика без заплащане и на вертолетно летище се извършва, когато:

1. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) са спазени изискванията на наредбата и когато техническите характеристики на летателното поле и съоръженията, ограничаването на препятствията, оборудването, визуалните аеронавигационни средства, летищните служби и техническата инфраструктура отговарят на изискванията, определени в Наредба 14 от 15.10.2012 г. за летищата и летищното осигуряване;

2. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) има одобрена от ГД "ГВА" обзорна ситуация на прилежащата територия, включително въздушните подходи в мащаб 1:5000 или 1:25 000 с отбелязан достъп до летището с други видове транспорт от близките селища, а също и геодезическо заснемане в мащаб 1:1000 на летателното поле, сградите, съоръженията и подземната инфраструктура;

3. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) собственикът или ползвателят на летище е представил за съгласуване в ГД "ГВА" проекта по чл. 48 ЗГВ.

Раздел II

Ред за издаване на удостоверение за експлоатационна годност на гражданско летище (Загл. изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

Чл. 18. (1) (Доп. – ДВ, бр. 53 от 2018 г., изм., бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Кандидатът за удостоверение за експлоатационна годност на гражданско летище по чл. 43, ал. 2, т. 1 – 3 от ЗГВ, което е извън обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139, подава заявление до ГД "ГВА", в което се посочват данни за идентификация на лицето (единен идентификационен код (ЕИК), код по БУЛСТАТ или други съгласно националното законодателство на лицето).

(2) Към заявлението се прилагат:

1. (доп. – ДВ, бр. 26 от 2015 г., изм., бр. 34 от 2017 г., отм., бр. 53 от 2018 г.);

2. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) документи, удостоверяващи правото на собственост или правото да ползва терена и съоръженията на летището;

3. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) ръководство за управление и експлоатация на гражданско летище със съдържание съгласно приложение 3;

4. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) акт за основните характеристики и техническо състояние на гражданско летище със съдържание съгласно приложение 5;

5. разрешение, издадено съгласно чл. 82, ал. 4 и 5 от Закона за опазване на околната среда;

6. документ за платена такса по чл. 120, ал. 4, т. 1 ЗГВ;

7. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) разработена програма за сигурност;

8. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.)

договор/споразумение с доставчика на аеронавигационно обслужване за взаимодействие при обмен на аеронавигационни данни/информация.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице определя със заповед в срок до 5 работни дни от подаване на заявлението комисия за разглеждането му.

Чл. 19. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Комисията проверява документите по чл. 18, ал. 2, спазването на изискванията по чл. 14, 16 и 17, както и:

1. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) близостта на летището до други граждански летища, военни летища или населени места;

2. препятствията и характера на местността;

3. всички съществуващи ограничения;

4. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) особеностите на структурата на въздушното пространство;

5. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) видовете полети, които ще се изпълняват;

6. условия, свързани с опазването на околната среда.

Чл. 20. (1) При непълнота и нередовност на заявлението и документите на кандидата се дава възможност да отстрани допуснатите нередовности в 10-дневен срок от уведомлението.

(2) Ако кандидатът не отстрани нередовностите в срока по ал. 1, заявлението не се разглежда и процедурата се прекратява със заповед на главния директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 21. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Заявленията се разглеждат в срок до 30 работни дни, съответно удължен със срока за отстраняване на нередовностите по чл. 20, ал. 1.

Чл. 22. Комисията извършва проверка на място след проверка на заявлението и приложенията към него. Комисията проверява:

1. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) съдържанието на ръководство за управление и експлоатация на

летището и акта за основните характеристики и техническото състояние;

2. размерите и състоянието на повърхността на:

а) писта за излитане и кацане;

б) странични ивици за безопасност;

в) летателната писта;

г) краен участък за безопасност;

д) краен участък за безопасност и участъците, свободни от препятствия;

е) пътека за рулиране;

ж) странична ивица за безопасност на пътека за рулиране;

з) лентите на пътека за рулиране;

и) пероните;

3. наличието на препятствия над повърхността за ограничаване на препятствията на летателната писта и в околността му;

4. аеронавигационните светлини и протоколи за тяхна летателна проверка за:

а) системата от светлини на писта за излитане и кацане и пътека за рулиране;

б) входни светлини;

в) PAPI/APAPI или TVASIS/AT-VASIS;

г) прожекторно осветяване на перона;

д) защитни светлини на препятствията;

е) светлини, които се задействат от пилота, ако има такива;

ж) система за визуално присъединяване с телескопичния мост;

5. резервните източници на електрозахранване;

6. ветроуказателите;

7. (доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) осветяването на ветроуказателите на летищата, на които се изпълняват полети по Правилата по прибори (ППП);

8. летищната вертикална и хоризонтална маркировка и маркери;
9. знаците на работната площ;
10. оборудването и инсталациите за извършване на аварийно-спасителни и противопожарни работи;
11. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) оборудването, предназначено за техническо обслужване на летището, вкл. за техническо обслужване на средствата в работната площ, както и на средството за измерване на спирачния ефект на писта за излитане и кацане;
12. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) оборудването за почистване на замърсяванията от писта за излитане и кацане;
13. оборудването за преместване на въздухоплавателни средства, загубили способност да се придвижват сами;
14. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) средствата за радиокомуникация, инсталирани на транспортните средства за използване от летищния оператор и от операторите по наземно обслужване на работната площ;
15. наличието на светлини, които могат да създадат заплаха за безопасността на полетите;
16. горивозареждащите средства;
17. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) наличието на лазерни излъчватели и светлини с висок интензитет в района и/или около летището;
18. отводнителната система на летателното поле.

Чл. 23. До изтичане на срока по чл. 21 комисията приключва работата си с доклад до главния директор на ГД "ГВА", в който се предлага да се издаде или да се откаже издаването на удостоверение за експлоатационна годност.

Чл. 24. (1) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) В срок до 10 работни дни след представяне на доклада на комисията или след изтичане на срока по чл. 21 главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице:

1. издава удостоверение за експлоатационна годност, когато са изпълнени изискванията за издаването му;

2. отказва мотивирано издаването на удостоверение за експлоатационна годност - не са изпълнени изискванията за издаването му.

(2) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Удостоверението за експлоатационна годност е безсрочно и се издава по образец съгласно приложение 7.

Чл. 25. (1) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице мотивирано отказва издаването на удостоверение за експлоатационна годност на гражданско летище, когато:

1. комисията по чл. 18, ал. 3 установи несъответствия в подадените документи с изискванията на тази наредба, които не са отстранени от кандидата;

2. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) резултатите от инспекцията установят несъответствие с изискванията на Наредба 14 от 15.10.2012 г. за летищата и летищното осигуряване, Наредба 3 от 25.05.2009 г. за аварийно-спасителното осигуряване на гражданските летища, Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване, Националната програма за обучение и сертифициране в гражданското въздухоплаване и Националната програма за контрол на качеството в областта на сигурността в гражданското въздухоплаване;

3. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) съдържанието на "Ръководството за управление и експлоатация на летището" и резултатите при спазването (изпълнението) му не съответстват на изискванията на тази наредба.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Отказът за издаване на удостоверение за експлоатационна годност на летище подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел III

Временно спиране на правата или отнемане на удостоверение за експлоатационна годност на летище и изменения в него

(Загл. изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

Чл. 26. (1) (Доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице със заповед временно спира правата по издаденото удостоверение в случаите по чл. 11, ал. 2, т. 2 до отстраняване на нарушението или несъответствието с условията за издаване на удостоверение за експлоатационна годност и изпълнението на задължителните предписания, ако извършването на дейността ще застраши сигурността и безопасността на въздухоплаването и ще създаде опасност от настъпване на вреди или застрашаване на живота или здравето на хората, както и при липса на доказателства за финансова стабилност, когато те не бъдат представени при поискване от инспекторите или предоставените документи не я удостоверяват.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Главният директор или оправомощено от него длъжностно лице със заповед прекратява правата и отнема издаденото удостоверение на летище, когато:

1. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) собственикът или ползвателят писмено подаде заявление в срок до 60 календарни дни преди прекратяване експлоатацията на летището;

2. при прехвърляне правото на собственост или ползването на трето лице;

3. собственикът или ползвателят е обявен в несъстоятелност или ликвидация;

4. летището не отговаря на изискванията, посочени в чл. 16;

5. задължителните предписания, дадени от инспекторите по въздухоплаване, не бъдат изпълнени в указания срок, който независимо от продължаването му не може да бъде повече от една година.

(3) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Спрените права по издадено удостоверение за експлоатационна годност на летище се възстановяват със заповед на главния директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице след представяне на доказателства, че предписанията са изпълнени, летището отговаря на изискванията, посочени в чл. 16, и това е констатирано в доклада от проверката по чл. 11, ал. 4.

Чл. 27. (1) (Предишен текст на чл. 27, изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г.,

в сила от 24.02.2022 г.) През периода на временното спиране на правата по удостоверението за експлоатационна годност на летището не могат да излитат и кацат въздухоплавателни средства.

(2) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Летищната администрация (собственикът/летищният оператор) чрез съответното NOTAM съобщение информира авиационната общност, че летището е затворено.

Чл. 28. Временното ограничаване или спиране на правата или отнемането на удостоверението за експлоатационна годност подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 29. (1) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице издава ново удостоверение за експлоатационна годност на летището, когато:

1. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) настъпи промяна в ползването и/или управлението на летището;

2. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) настъпи промяна в техническите характеристики на летището, посочени в издаденото удостоверение;

3. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) собственикът или ползвателят на летището писмено е заявил изменения в техническата документация и условията, при които е издадено.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Промените в технически и експлоатационни характеристики на летището се отразяват в ръководството за управление и експлоатация и акта за техническите и експлоатационните характеристики на летището само след одобрение от страна на ГД "ГВА".

Глава трета

(Отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИОННАТА ГОДНОСТ НА СВЪРЗАНИ С НАЗЕМНОТО ОБСЛУЖВАНЕ СИСТЕМИ И СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ПЪТНИЦИ, ОБСЛУЖВАНЕ И

ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА, ТОВАРЕНЕ И РАЗТОВАРВАНЕ НА БАГАЖИ И ТОВАРИ

Чл. 30. (Отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.).

Чл. 31. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 53 от 2018 г., отм., бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.).

Чл. 32. (Отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.).

Чл. 33. (Отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.).

Глава четвърта

ИЗДАВАНЕ НА ЛИЦЕНЗ ЗА ЛЕТИЩЕН ОПЕРАТОР

Чл. 34. Кандидатът за лиценз за летищен оператор на летище, за което има издадено удостоверение за експлоатационна годност трябва да:

1. е финансово стабилен по смисъла на § 3, т. 40 ЗГВ;

2. има персонал, с необходимата квалификация и професионален опит за дейността, като за ръководния персонал минималният професионален опит е:

а) пет години - за лицензиране на летищен оператор на гражданско летище за обществено ползване за обслужване на международни превози;

б) две години - за лицензиране на летищен оператор на гражданско летище за обществено ползване за обслужване на вътрешни превози;

в) една година - за останалите летища;

3. може да създаде и осигури организация, техника и/или технологии, осигуряващи спазването на действащите стандарти и процедури за сигурност и безопасност на лицата, ВС, съоръженията и оборудванията на съответното летище.

Чл. 35. (1) (Доп. – ДВ, бр. 53 от 2018 г.) Кандидатът за лиценз за летищен оператор подава заявление в ГД "ГВА", съдържащо данни за идентификация на лицето (единен идентификационен код (ЕИК), код по БУЛСТАТ или други съгласно националното законодателство на лицето), към което прилага:

1. (изм. – ДВ, бр. 53 от 2018 г.) удостоверение за актуално състояние – за лицата, регистрирани като търговци по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;
2. (отм. – ДВ, бр. 53 от 2018 г.);
3. баланс, отчет за приходите и разходите и отчет за паричния поток, заверени от регистриран одитор;
4. списък с данни, удостоверяващи квалификацията и професионалния опит на лицата по чл. 34, т. 2;
5. доказателства за правата на кандидата да ползва техниката по чл. 34, т. 3;
6. Ръководство за управление и експлоатация на летище;
7. документ за платена такса по чл. 120, ал. 4, т. 2 ЗГВ;
8. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) програма за сигурност на гражданското летище.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Ръководителят на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице със заповед в срок до 5 работни дни от подаване на заявлението определя комисия за разглеждането му.

Чл. 36. (1) Нередовни или непълни заявления не се разглеждат, а срокът за издаване на лиценза за летищен оператор спира да тече.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Кандидатът писмено се уведомява за нередовностите в срок до 5 работни дни след установяването им.

(3) На кандидата се дава възможност да отстрани допуснатите нередовности в 10-дневен срок от уведомлението.

(4) Ако кандидатът не отстрани нередовностите в срока по ал. 3, заявлението не се разглежда и процедурата се прекратява със заповед на главния директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице

Чл. 37. (1) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Заявленията се разглеждат в срок до 30 работни дни от подаване на заявлението, съответно удължен със срока за отстраняване на нередовностите.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Комисията приключва работата си с доклад до ръководителя на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице, в който се предлага да се издаде или да се откаже издаването на лиценз на летищен оператор.

(3) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Лицензът на летищен оператор се издава от главния директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице в срок до 10 работни дни след представяне на доклада на комисията.

(4) Отказът за издаване на лиценз на летищен оператор подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Лицензът за летищен оператор е безсрочен и се издава по образец съгласно приложение 11.

Чл. 38. (1) (Доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице със заповед спира правата по издадения лиценз за летищен оператор, когато инспекторите по въздухоплаване констатираха нарушение на изискванията за сигурност и безопасност и на другите задължения, установени със закон, или несъответствие с изискванията за издаването на лиценза и дадат задължителни предписания за отстраняването му, ако извършването на дейността ще застраши сигурността и безопасността на въздухоплаването и ще създаде опасност за настъпване на вреди или застрашаване на живота и здравето на хората.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Правата по издадения лиценз за летищен оператор се възстановяват със заповед на главния директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице след представяне от летищния оператор на доказателства, че предписанията по ал. 1 са изпълнени, летищният оператор отговаря на изискванията по чл. 34 и това е констатирано в доклада от проверка по чл. 11, ал. 4.

Чл. 39. (Доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице със заповед отнема лиценза на летищен оператор, когато:

1. лицето престане да отговаря на условията по чл. 34, ал. 1;

2. лицензът е издаден въз основа на неистински документи или на документи с невярно съдържание;

3. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) в случай, че задължителните предписания на инспекторите по въздухоплаването не бъдат изпълнени в указания срок, който, независимо от продължаването му, не може да бъде повече от една година;

4. по заявление на притежателя в срок до 60 календарни дни преди спиране на дейността;

5. летищният оператор е обявен в несъстоятелност или ликвидация.

Чл. 40. Отказът да бъде издаден, ограничаването, временното спиране на правата или отнемането на лиценз на летищен оператор подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава пета

ИЗДАВАНЕ, СПИРАНЕ И ОТНЕМАНЕ НА ЛИЦЕНЗ ЗА ОПЕРАТОР ПО НАЗЕМНО ОБСЛУЖВАНЕ И САМООБСЛУЖВАНЕ

Чл. 41. (1) (Предишен текст на чл. 41 – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Кандидатът за лиценз за оператор по наземно обслужване трябва да:

1. има квалифициран персонал с професионален опит и стаж, необходими за извършването на дейността;

2. е представил доказателства за финансова стабилност по смисъла на § 3, т. 40 ЗГВ;

3. (изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) е създал организация и да разполага с техника и/или технологии, осигуряващи спазването на действащите стандарти и процедури за сигурност и безопасност на лицата, въздухоплавателните средства, съоръженията и оборудването на съответното летище; кандидатът доказва, че разполага с необходимата техника и/или технологии, като представи документи, които удостоверяват правото на собственост, наемането или правото да ползва по друг начин съответните техника и/или технологии;

4. (доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) има утвърдено от ГД "ГВА" ръководство за извършване на дейността на съответното летище съгласно приложение 13;

5. (нова - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) е застраховал отговорността си към

трети лица, отговорността си за липса или повреда на товари, багажи и поща и по отношение на наетия си персонал - срещу злополука, за което представя застрахователен договор за покриване на всички задължителни по силата на закон рискове;

6. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) разполага със системи и съоръжения за обслужване на пътници, обслужване и осигуряване на ВС, товарене и разтоварване на багажи и товари (ССНО);

7. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) отговаря на изискванията на т. 4 от Приложение VII от Регламент (ЕС) 2018/1139;

8. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) декларира, че е способен и разполага с необходимите средства, за да изпълнява задълженията, свързани с предоставяните услуги в съответствие с чл. 33 от Регламент (ЕС) 2018/1139, като представя декларация съгласно приложение 18.

(2) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Лицето по ал. 1 представя ръководство за поддържане на системите и съоръженията за наземно обслужване.

Чл. 42. (1) Ръководният технически персонал по чл. 41, т. 1 трябва да притежава квалификация за извършване на дейността, за която кандидатства, професионален опит и стаж на ръководния персонал на организационното звено, извършващо дейността за:

а) гражданско летище за обществено ползване за обслужване на международни превози - най-малко три години;

б) гражданско летище за обществено ползване за обслужване на вътрешни превози - най-малко една година.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Кандидатът доказва, че се ангажира да разполага с необходимия персонал, като представи списък с управленския персонал и документи, удостоверяващи съответствието с изискванията за квалификация и опит.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Преди издаване на лиценза кандидатът представя документи, удостоверяващи обстоятелството, че се ангажира да наеме персонала по ал. 2 за извършване на заявената дейност. След издаване на лиценза и когато лицензополучателят е започнал дейността си, ГД "ГВА" проверява спазването на поетите ангажименти.

(4) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Кандидатът поема ангажимент организацията по чл. 41, т. 3 да се осигурява чрез:

1. наличието на експлоатационно годна самолетообслужваща техника, наземен транспорт и механизация;

2. наличие на комуникационна техника, съоръжения и оборудване.

(5) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Кандидатът доказва, че е създал организация и се ангажира да разполага с техника и/или технологии по чл. 41, т. 3, като представи списък на техниката и технологиите, съответстващи на оперативните нужди.

(6) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Преди издаване на лиценза кандидатът представя документи, удостоверяващи обстоятелството, че разполага като собственик, наемател или че се ангажира да ползва по друг начин техниката и технологиите в списъка по ал. 5. След издаване на лиценза и когато лицензополучателят е започнал дейността си, ГД "ГВА" проверява спазването на поетите ангажименти.

(7) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Лиценз за оператор по наземно обслужване не се издава преди представяне на доказателствата по ал. 6.

Чл. 43. Операторът по наземно обслужване, получил лиценз за оператор по наземно обслужване:

1. може да извършва една или няколко от дейностите, определени в чл. 48д, ал. 3 ЗГВ, за които е лицензиран за дадено летище;

2. трябва да отговаря на изискванията, определени в чл. 48д, ал. 2 ЗГВ;

3. (нова – ДВ, бр. 40 от 2018 г., изм., бр. 80 от 2021 г., в сила от 1.01.2022 г.) в срок до 10 октомври предоставя в ГД "ГВА" годишен финансов отчет за предходната финансова година, заверен от регистриран одитор, и одиторския доклад; когато операторът е започнал дейност в годината на получаване на лиценза, той представя бизнес план със съдържанието по чл. 10, ал. 4.

Чл. 44. (1) (Доп. – ДВ, бр. 53 от 2018 г.) Кандидатът за издаване на лиценз за оператор по наземно обслужване подава заявление в ГД "ГВА", съдържащо данни за идентификация на лицето (единен идентификационен код (ЕИК), код по БУЛСТАТ или други съгласно националното законодателство на лицето), към което прилага:

1. (изм. – ДВ, бр. 53 от 2018 г.) удостоверение за актуално състояние – за лицата, регистрирани като търговци по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

2. (отм. – ДВ, бр. 53 от 2018 г.);

3. копия на документи, удостоверяващи трудовия стаж и професионалната квалификация на ръководния технически персонал;

4. (изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) копие на документ, удостоверяващ ангажимента да разполага с необходимата техника, като минималният брой и видът на техническите средства за всяка една летищна дейност трябва да отговаря на приложение 12;

5. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 1.01.2022 г.) копие на годишен финансов отчет, заверен от регистриран одитор, за предходната финансова година и междинен отчет към месеца, предхождащ месеца на подаване на заявлението, включващ баланс, отчет за приходи и разходи и отчет за паричен поток; в случаите, когато търговското дружество е новорегистрирано и няма приключена финансова година, то представя бизнес план за текущата и следващата година;

6. ръководство за извършване на дейността на съответното летище, утвърдено от ГД "ГВА";

7. документ за платена такса по чл. 120, ал. 4, т. 2 ЗГВ.

8. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) ръководство за експлоатация и техническа поддръжка на съответните ССНО;

9. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) списък на правоспособните лица, извършващи дейностите по техническа поддръжка и/или експлоатация и техническо обслужване на обекта;

10. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) програма за сигурност по преценка на ГД "ГВА" според обхвата на дейността и приложимост на мерките по авиационна сигурност;

11. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) списък на ССНО съгласно приложение 20.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Ръководителят на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно

лице със заповед в срок до 5 работни дни след подаване на заявлението определя комисия за разглеждането му.

Чл. 45. (1) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Нередовните или непълните заявления не се разглеждат, а срокът за издаване на лиценз на оператор по наземно обслужване спира да тече. Кандидатът писмено се уведомява за нередовностите в срок до 10 работни дни след подаване на заявлението.

(2) На кандидата се дава възможност да отстрани допуснатите нередовности в 10-дневен срок от уведомлението.

(3) Ако кандидатът не отстрани нередовностите в срока по ал. 2, заявлението не се разглежда и процедурата се прекратява със заповед на главния директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 46. (1) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Заявленията се разглеждат в срок до 30 работни дни от подаване на заявлението, съответно удължен със срока за отстраняване на нередовностите.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Комисията приключва работата си с доклад до ръководителя на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице, в който се предлага да се издаде или да се откаже издаването на лиценз за оператор по наземно обслужване.

(3) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Когато кандидатът е представил списък по чл. 42, ал. 2 и/или ал. 6 и комисията е установила, че е налице съответствие с всички изисквания, комисията изготвя предварителен доклад, в който се предлага да се издаде лиценз, при условие че бъдат представени документи, които доказват, че кандидатът се ангажира да наеме персонала и че кандидатът се ангажира да разполага с техниката и технологиите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) В случаите по ал. 3 срокът спира да тече до представянето на документите от кандидата, след като е бил уведомен за предварителния доклад.

(5) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) След представянето на документите от кандидата комисията предлага на главния директор окончателен доклад по ал. 2.

(6) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 38 от 2012 г., изм. и доп., бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Лицензът за оператор по наземно

обслужване се издава от главния директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице в срок до 10 работни дни след представяне на доклада на комисията.

(7) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Отказът за издаване на лиценз на оператор по наземно обслужване подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(8) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Лицензът за оператор по наземно обслужване е безсрочен и се издава по образец съгласно приложение 14.

Чл. 47. (1) (Доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице със заповед временно спира правата по издадения лиценз за оператор по наземно обслужване, когато:

1. инспекторите по въздухоплаването констатират нарушение на изискванията за сигурност и безопасност и на другите задължения, установени със закон, или несъответствие с изискванията за издаването на лиценза и дадат задължителни предписания за отстраняването на нарушението или несъответствието, ако извършването на дейността ще застраши сигурността и безопасността на въздухоплаването и ще създаде опасност за настъпване на вреди или застрашаване на живота и здравето на хората;

2. при упражняване на дейността си операторът нарушава утвърденото ръководство за извършване на дейността на съответното летище;

3. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) операторът е подал писмено искане за това, но за срок не по-дълъг от 12 месеца;

4. (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) липсват доказателства за финансова стабилност, когато те не бъдат представени при поискване от инспекторите или предоставените документи не я удостоверяват.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) В случаите по ал. 1 правата по издадения лиценз се възстановяват със заповед на главния директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице след представяне на доказателства, че предписанията са изпълнени и това е констатирано в доклада от проверка по чл. 11, ал. 4.

(3) (Нова – ДВ, бр. 40 от 2018 г., изм., бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице със заповед временно спира правата по издадения лиценз за оператор по наземно обслужване, когато финансовите отчети по чл. 43, т. 3 не са предоставени в ГД "ГВА".

Чл. 48. Главният директор на ГД "ГВА" със заповед отнема лиценза за оператор по наземно обслужване, когато:

1. лицето престане да отговаря на изискванията по чл. 42;
2. лицензът е издаден въз основа на неистински документи или на документи с невярно съдържание;
3. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) задължителните предписания на инспекторите по въздухоплаването не бъдат изпълнени в указания срок, който, независимо от продължаването му, не може да бъде повече от една година;
4. по заявление на притежателя в срок до 60 календарни дни преди спиране на дейността;
5. операторът по наземно обслужване е обявен в несъстоятелност или ликвидация.

Чл. 49. Отказът за издаване, ограничаването, временното спиране на правата или отнемането на лиценз на оператор по наземно обслужване или самообслужване подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 50. Ограничаването, временното спиране на правата или отнемането на лиценза на оператор по наземно обслужване или самообслужване се отразяват в регистъра по чл. 9.

Чл. 51. (1) Кандидат за лиценз по наземно самообслужване може да бъде само лице, притежаващо лиценз за въздушен превозвач.

(2) Правилата на тази наредба се прилагат и за лицензирането за наземно самообслужване.

Глава шеста

ДОСТЪП ДО ПАЗАРА НА НАЗЕМНО ОБСЛУЖВАНЕ

Раздел I

Общи положения

Чл. 52. (1) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) На летище с годишен пътничкооборот над 2 млн. пътници или с годишен товарооборот над 50 000 тона броят оператори, които предоставят на трети лица услуги, свързани с обработка на багажи, перонно обслужване на въздухоплавателни средства, обслужване на въздухоплавателни средства с горива и масла, обработка на товари и поща - по отношение на физическото обработване на товари и поща, независимо дали са пристигащи, отпътуващи или трансферни между летищния терминал и въздухоплавателното средство, и са получили достъп до пазара, не може да бъде по-малък от двама за всяка от тези дейности, освен ако няма кандидати.

(2) Когато операторите по наземно обслужване по ал. 1 са двама или повече, поне един от тях трябва да не е пряко или непряко контролиран от:

1. летищния оператор на съответното летище;

2. въздушен превозвач, който превозва повече от 25 % от пътниците или товарите на дадено летище, или

3. орган, контролиращ или контролиран пряко или непряко от летищния оператор или от въздушния превозвач.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) На летище с годишен пътничкооборот над 2 млн. пътници или с годишен товарооборот над 50 000 тона броят авиационни оператори, които имат правото да извършват самообслужване за дейностите по обработка на багажи, перонно обслужване на въздухоплавателни средства, обслужване на въздухоплавателни средства с горива и масла, обработка на товари и поща - по отношение на физическото обработване на товари и поща, независимо дали са пристигащи, отпътуващи или трансферни между летищния терминал и въздухоплавателното средство, не може да бъде по-малък от двама, освен ако няма кандидати. Под праговете в изречение първо самообслужването се извършва свободно.

(4) В случаите, в които едно летище достигне прага на товарните превози, посочени в ал. 1 и 3, без да достигне прага на пътничкооборота, условията по тази наредба няма да се прилагат спрямо категориите наземно обслужване, запазени изключително за обработка на пътниците.

(5) В случаите, в които един летищен оператор управлява и

експлоатира няколко летища или летищни системи, условията по тази наредба се прилагат отделно за всяко от тези летища или летищни системи.

(6) Летищният оператор при изпълнение на функциите си на летищна администрация създава условия за стопанска дейност на територията на съответното летище, като осигурява достъп до пазара на лицензираните оператори по наземно обслужване и самообслужване при условията по ЗГВ и тази наредба.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Всяко лице, на което е издаден лиценз за оператор по наземно обслужване и самообслужване, има право на достъп до пазара по наземно обслужване или на самообслужване на дадено летище за обществено ползване при условията на Закона за гражданското въздухоплаване и тази наредба.

(8) Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" уведомява Европейската комисия за публикуване на информацията по тази наредба в Официалния вестник на Европейския съюз списък на летищата, посочени в ал. 1 и 3.

(9) При отпадане изискването операторите на наземно обслужване да бъдат установени в рамките на Европейските общности и Европейското икономическо пространство операторите от трети страни имат достъп до пазара на наземно обслужване при условията на реципрочност, установени в чл. 20 от Директива на Съвета 96/67/ЕС от 15 октомври 1996 г. за достъп до пазара на наземно обслужване в летищата на Общността (ОВ, L 272 от 25 октомври 1996, стр. 0036 - 0045).

Чл. 53. (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2018 г.) Летищният оператор, когато предоставя наземно обслужване, и операторите по наземно обслужване, които предоставят услуги на трети лица, отделят сметките си за своите дейности по наземно обслужване от сметките за други дейности в съответствие с действащото счетоводно законодателство.

(2) Летищните оператори, извършващи дейности по наземно обслужване, гарантират, че нямаат финансови потоци между дейността на летищния оператор в качеството му на летищна администрация и дейността по наземно обслужване.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 40 от 2018 г., бр. 80 от 2021 г., в сила от 1.01.2022 г.) Лицата по ал. 1 и 2 предоставят необходимите данни в

ГД "ГВА" в срок до 15 октомври на текущата година за предходната година.

(4) (Нова – ДВ, бр. 40 от 2018 г.) Лицата по ал. 1 и 2 подават ежегодно декларация, подписана от управителя на съответното дружество, относно спазване на изискването по ал. 1, както и декларират размера на разходите общо, по видове дейности и по място на извършване.

(5) (Нова – ДВ, бр. 40 от 2018 г., доп., бр. 80 от 2021 г., в сила от 1.01.2022 г.) Въз основа на получените данни главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице възлага извършване на проверка на регистриран одитор по смисъла на Закона за независимия финансов одит за спазване на изискванията по ал. 1 и 2.

(6) (Нова – ДВ, бр. 40 от 2018 г., изм., бр. 80 от 2021 г., в сила от 1.01.2022 г.) Лицата по ал. 1 и 2 осигуряват необходимите счетоводни извлечения във връзка с извършвания одит, а при необходимост и достъп до първичните счетоводни документи на одитора, избран от ГД "ГВА".

(7) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 40 от 2018 г., доп., бр. 80 от 2021 г., в сила от 1.01.2022 г.) Независимият регистриран одитор представя ежегоден доклад до главния директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице относно спазване на изискването по ал. 1 и 2 и за липсата на финансово преливане между дейността по наземно обслужване и другите дейности, които операторът осъществява.

(8) (Предишна ал. 5, изм. – ДВ, бр. 40 от 2018 г., бр. 80 от 2021 г., в сила от 1.01.2022 г.) Докладът на одитора се предоставя в срок не по-късно от 15 декември на годината, следваща годината, за която докладът се отнася.

Чл. 54. (1) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Летищният оператор на летище, достигнало праговете по чл. 52, ал. 1, създава условия за организирането на комитет на потребителите на дейности по наземно обслужване на съответното летище, като:

1. (изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) в двумесечен срок от достигане на праговете по чл. 52, ал. 1 насрочва събрание за учредяването на комитет на потребителите, като разпространява информацията за това сред всички въздушни превозвачи, осъществяващи превози на пътници или товари на съответното летище;

2. осигурява помещение при организирането на събранието за учредяване на комитет на потребителите и при писмено искане на лицата, управляващи създадения комитет - помещение на територията на летището при провеждане на организационни мероприятия на комитета.

(2) Всеки потребител на дейност на наземно обслужване на съответното летище има право да участва в комитета по ал. 1 чрез свои представители или организация, създадена с такава цел.

(3) Летищният оператор провежда поне веднъж годишно консултации с Комитета на потребителите и операторите по наземно обслужване на съответното летище, по въпросите, свързани с достъпа до пазара на наземно обслужване. Консултациите приключват с издаването на акт от летищния оператор.

(4) В случаите на наложени ограничения по чл. 48д, ал. 8, т. 1 ЗГВ, консултациите по ал. 3 включват и консултации по цената на наземните услуги, за които се предвижда налагането на ограничение, и по организацията на предоставяне на тези услуги. Консултациите приключват с издаването на акт от летищния оператор.

(5) Актовете на летищния оператор по ал. 3 и 4 са административни актове и подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел II

Ограничения на достъпа

Чл. 55. (1) Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" може да наложи ограниченията на достъпа до пазара по наземно обслужване, предвидени в чл. 48д, ал. 8 при условията на чл. 48д, ал. 9 - 12 ЗГВ.

(2) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице със заповед определя комисия, която проучва обстоятелствата за ограниченията за достъп по дейности за всяко летище.

(3) Комисията по ал. 2 с мотивиран доклад предлага въвеждане или невъвеждане на ограниченията за достъп за всяко летище и/или дейност.

(4) Комисията по ал. 1 може да привлича външни експерти при

проучването на обстоятелствата за ограничаване на достъпа за всяко летище и/или дейност.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) В случаите по чл. 48д, ал. 13 ЗГВ главният директор на ГД "ГВА" определя необходимостта от ограничаване на достъпа до съответното летище и уведомява летищния оператор. Ако необходимостта от ограничаване бъде потвърдена, в тримесечен срок от получаване на уведомлението на летищния оператор по чл. 48д, ал. 13 ЗГВ, главният директор на ГД "ГВА" определя със заповед ограниченията относно достъпа за всяко летище при спазване на ал. 8. Ако необходимостта от ограничаване не бъде потвърдена, в тримесечен срок от получаване на уведомлението на летищния оператор по чл. 48д, ал. 13 ЗГВ, главният директор на ГД "ГВА" отказва налагането на ограничаване на достъпа до съответното летище със заповед.

(6) При налагането на всяко ограничение по ал. 1 ГД "ГВА" трябва да:

1. посочи точно категорията или категориите наземно обслужване, за които се прави изключението, както и специфичните стеснения на свободно пространство или капацитет, които го оправдават;

2. одобри план за подходящи мерки за преодоляване на стесненията, изготвен от летищния оператор.

(7) Ограничението по ал. 1 трябва:

1. да не възпрепятства достъпа до пазара за наземно обслужване в противоречие със Закона за гражданското въздухоплаване и тази наредба;

2. да не предотвратява, ограничава или нарушава конкуренцията между доставчиците и/или самообслужването на въздушните превозвачи;

3. да съответства на условията на чл. 48д, ал. 9 ЗГВ.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) С изключение на ограниченията, наложени съгласно чл. 48д, ал. 8, т. 5 или 6 ЗГВ, ГД "ГВА" уведомява Европейската комисия най-малко три месеца преди влизане в сила на всяко ограничение по ал. 1, както и за основанията за неговото налагане.

(9) Решението на Европейската комисия, с което се произнася по наложените ограничения, се публикува в Официалния вестник на Европейския съюз.

(10) Ограниченията по ал. 1 влизат в сила след публикуване на решението по ал. 9.

(11) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Когато при съществуващи ограничения, въведени в съответствие с чл. 48д, ал. 8, т. 5 или 6 ЗГВ, се наложи допълнително намаляване на операторите по наземно обслужване или самообслужване, които оперират на летището, се прилагат следните правила:

1. оператори по наземно обслужване на трети лица, които са получили разрешение да извършват дейност чрез конкурс, имат право да прекратят своята дейност преди края на периода, за който са избрани първоначално;

2. оператори по наземно обслужване или самообслужване, които са получили достъп до пазара без конкурс, имат право да извършват съответната дейност в продължение на най-малко една година.

Раздел III

Конкурс за избор на оператори по наземно обслужване

Чл. 56. Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице разрешава достъп до пазара на наземното обслужване на съответното летище за дейностите по чл. 48д, ал. 3 ЗГВ, съгласно приложение 1.

Чл. 57. Всеки оператор по наземно обслужване кандидатства за достъп на пазара на наземно обслужване за съответна дейност по наземното обслужване на съответното летище, включително за самообслужване, като подава:

1. заявление с посочване на летището и дейността по наземното обслужване, за която се кандидатства за достъп;

2. документите по чл. 48ж, ал. 6 ЗГВ.

Чл. 58. (1) Когато за съответното летище са въведени ограничения, се провежда конкурс за достъп до пазара за наземно обслужване на летището за определена дейност.

(2) Конкурсът по ал. 1 се организира от:

1. летищния оператор, или

2. главния директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него

длъжностно лице, когато дейността - предмет на конкурса, се извършва от летищния оператор или от лице, контролирано пряко или непряко от летищния оператор.

Чл. 59. (1) Конкурсът за достъп до пазара на наземното обслужване се провежда при условията на чл. 48ж ЗГВ.

(2) Обявлението за провеждане на конкурса съдържа най-малко:

1. наименованието, адреса (включително електронния адрес) и телефона на провеждащия конкурс;

2. предмета на конкурса;

3. мястото за получаване, срока, цената и начина на плащане на конкурсната документация;

4. мястото и срока за представяне на предложенията;

5. (доп. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) срока за допускане до пазара, който не може да бъде по-дълъг от 7 години.

(3) Необходимите изисквания, свързани с оценка на кандидатите в конкурса, се определят в конкурсната документация.

(4) Изискванията към кандидатите и условията на конкурса трябва да бъдат обективни и недискриминиращи и се определят след консултация с Комитета на потребителите на съответното летище, ако е създаден такъв, а в случаите по чл. 58, ал. 2, т. 2 - и с летищния оператор на съответното летище.

(5) Поканата, съдържаща условията на конкурса, се обявява публично най-малко в два ежедневника, един от които - по местонахождението на летището, и в Официалния вестник на Европейския съюз.

Чл. 60. (1) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице или летищният оператор в срок до 10 работни дни от постъпване на заявлението и документите по чл. 57, т. 2 определя комисия, състояща се най-малко от седем членове.

(2) В състава на комисията се включват правоспособен юрист и квалифицирани експерти с практически опит в съответствие с характера на дейността.

(3) Членовете на комисията не могат да бъдат лица, които са:

1. заинтересовани от изпълнението на дейността за конкретното летище, включително служители на летищния оператор, осъществяващ дейността по наземно обслужване - предмет на конкурса;

2. свързани лица по смисъла на Търговския закон с участници в конкурса или с членове на техните управителни и контролни органи;

3. участвали в подготовката на предложението на кандидата.

(4) Всеки член на комисията представя декларация за обстоятелствата по ал. 3 преди започване на работата по провеждане на конкурса.

(5) За всяко заседание на комисията се води протокол, който се подписва от всички присъстващи членове.

(6) Членовете на комисията са длъжни да пазят в тайна обстоятелствата, които са узнали във връзка със своята работа в комисията, за което подписват декларация.

Чл. 61. (1) Докладът на комисията се подписва от всички членове и се предава на провеждащия конкурса заедно с цялата документация, събрана в хода на провеждането на конкурса.

(2) Комисията приключва своята работа с предаването на доклада на провеждащия конкурса.

Чл. 62. (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) (1) Главният директор на ГД "ГВА" или летищният оператор - в случаите, когато последният е бил оправомощен да организира конкурса в съответствие с чл. 58, ал. 2, издава решение за избор на оператор по наземно обслужване на спечелилия конкурса кандидат и писмено уведомява за решението всички кандидати и комитета на потребителите на съответното летище.

(2) Решението по ал. 1 е индивидуален административен акт и подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Когато спечелилият конкурса кандидат притежава лиценз за оператор по наземно обслужване за съответната дейност на летището, той получава достъп до пазара от влизането в сила на решението за избор по ал. 1.

(4) Когато спечелилият конкурса кандидат не притежава лиценз за оператор по наземно обслужване за съответната дейност, в

60-дневен срок от влизането в сила на решението за избор кандидатът предприема действия за получаване на лиценз по реда на глава пета.

(5) Когато спечелилият кандидат не предприеме действия за получаване на лиценз в срока по ал. 4 или бъде постановен влязъл в сила отказ за получаване на лиценз, летищният оператор или главният директор на ГД "ГВА" издава решение за избор на оператор по наземно обслужване на следващия класиран кандидат.

(6) В случаите, когато е отнет лицензът на оператор по наземно обслужване или операторът е обявен в несъстоятелност, до провеждането на нов конкурс се определя оператор по наземно обслужване, който извършва дейността на отстранения оператор. Новият конкурс се открива възможно най-скоро и при всички случаи - в срок от една година.

Чл. 63. (1) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) При провеждането на конкурс срокът за достъп до пазара на наземно обслужване не може да бъде по-дълъг от 7 години.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Когато оператор по наземно обслужване прекрати дейността си преди края на срока, за който е бил избран или се въведат отново ограничения, увеличаващи броя на операторите по наземно обслужване, нов оператор по наземно обслужване се избира по реда на чл. 58.

Раздел IV

Достъп до пазара по наземно самообслужване

Чл. 64. Въздушните превозвачи имат право да осигуряват наземно самообслужване при условията на чл. 48д, ал. 7 ЗГВ.

Чл. 65. (Доп. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) В случаите на наложени ограничения въздушният превозвач - кандидат за достъп до пазара по наземно самообслужване за конкретната дейност, подава в ГД "ГВА" заявление, придружено от:

1. декларация за обстоятелствата по чл. 48ж, ал. 8 ЗГВ;
2. лиценз за оператор по наземно обслужване със заверка "самообслужване";
3. (отм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.);
4. организационен проект за дейността и взаимодействие с

летищната администрация.

Чл. 66. (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) (1) В 15-дневен срок от датата на подаване на заявлението ГД "ГВА" след консултации с летищния оператор на съответното летище извършва проверка на документацията и подготвя обоснован доклад.

(2) Главният директор на ГД "ГВА" със заповед определя въздушните превозвачи, които ще извършват съответната дейност по наземно самообслужване.

(3) Достъпът до самообслужване на въздушните превозвачи, определени по чл. 48д, ал. 14 ЗГВ, се предоставя за срок не по-дълъг от 7 години.

(4) Когато въздушен превозвач, определен по чл. 48д, ал. 14 ЗГВ, притежава лиценз за оператор по наземно обслужване за съответната дейност на летището, той получава достъп до самообслужване от влизането в сила на решението за налагане на ограничението по чл. 48д, ал. 8 ЗГВ.

(5) Въздушен превозвач, определен по чл. 48д, ал. 14 ЗГВ, който не притежава лиценз за оператор по наземно обслужване за съответната дейност на летището, предприема действия за получаването му по реда на ЗГВ и тази наредба в 60-дневен срок от влизането в сила на решението за налагане на ограничението по чл. 48д, ал. 8 ЗГВ.

(6) Когато определените по чл. 48д, ал. 14 ЗГВ кандидати декларират, че не желаят да извършват самообслужване на съответното летище или не предприемат действия за получаване на лиценз в срока по ал. 5, или има постановен влязъл в сила отказ за получаване на лиценз, главният директор на ГД "ГВА" издава решение за определяне на оператор по наземно самообслужване на кандидатите със следващия по големина дял в обслужването на пътници или товари.

(7) Актовете на главния директор на ГД "ГВА" по ал. 2 и 6 се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 67. (Отм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.).

Раздел V

Условия при достъпа

Чл. 68. (1) Летищният оператор на съответното летище с цел

осигуряване безопасното функциониране на летището има право да наложи на операторите по наземно обслужване правила и да издава задължителни разпореждания на операторите по наземно обслужване, които:

1. трябва да са в съответствие с одобреното ръководство за управление и експлоатация на съответното летище;
2. трябва да бъдат приложени по недискриминационен начин спрямо различните оператори и летищни потребители;
3. не могат да намаляват достъпа до пазара или самообслужването до степен, по-ниска от предвиденото в ЗГВ и тази наредба.

(2) Операторите по наземно обслужване и самообслужване са длъжни да спазват правилата и разпорежданията по ал. 1.

(3) Актовете на летищния оператор по ал. 1 са административни актове и подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.).

(5) Заповедта по ал. 4 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 69. (1) При изпълнение на задълженията си по чл. 52, ал. 6 летищният оператор с писмен акт решава осигуряването на достъп до летищните съоръжения на операторите по наземно обслужване и самообслужване до степен, необходима за осъществяване на дейността им.

(2) Летищният оператор с писмен акт разпределя наличното свободно пространство за наземно обслужване в съответно летище между операторите по наземно обслужване и самообслужване до степен, необходима за осъществяване на дейността им, и да позволи ефективна и лоялна конкуренция на базата на уместни, обективни, прозрачни и недискриминационни правила и критерии.

(3) Там, където достъпът до летищните съоръжения дава повод за събирането на такси или други плащания, летищният оператор с писмен акт определя тези плащания по обективни, прозрачни и недискриминационни критерии.

(4) Актовете по ал. 1, 2 и 3 са административни актове и подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел VI

(Нов - ДВ, бр. 38 от 2012 г.)

Отнемане на правото на достъп

Чл. 70. (Нов - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) (1) Главният директор на ГД "ГВА" по искане на летищния оператор със заповед отнема достъпа до пазара на оператор по наземно обслужване или самообслужване, който не спазва задължителните разпоредения по чл. 48з, ал. 1 ЗГВ на съответното летище.

(2) Главният директор на ГД "ГВА" със заповед отнема достъпа до пазара на оператор по наземно обслужване или самообслужване, когато операторът не започне дейността в 60-дневен срок от получаването на достъпа, лицензът му бъде отнет или е обявен в несъстоятелност.

(3) Главният директор на ГД "ГВА" със заповед отнема достъпа до самообслужване на въздушните превозвачи, определени по чл. 48д, ал. 14 ЗГВ, когато за срок, по-дълъг от една година, са престанали да отговарят на критериите по чл. 48д, ал. 14 ЗГВ.

(4) Актовете на главния директор на ГД "ГВА" по ал. 1 - 3 подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава седма

(Нова - ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

ИЗДАВАНЕ, ИЗМЕНЕНИЕ, СПИРАНЕ И ОТНЕМАНЕ НА ЕДИНЕН СЕРТИФИКАТ ЗА ЛЕТИЩЕ И ЛЕТИЩЕН ОПЕРАТОР ПО СМИСЪЛА НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 139/2014

Общи разпоредби

Чл. 71. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" издава единни сертификати по буква "б", т. 1 от ADR.AR.C.035 от Регламент (ЕС) 139/2014 за летищата на територията на страната, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139.

(2) На летищата по ал. 1 се извършват дейностите, предвидени в чл. 13.

Чл. 72. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

Единните сертификати по чл. 71, ал. 1 са безсрочни.

Чл. 73. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" поддържа регистър на всички издадени от нея сертификати по реда на тази глава.

(2) Регистърът съдържа информацията по чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 2.

Раздел I

(Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

Издаване на единен сертификат по смисъла на Регламент (ЕС) 139/2014

Чл. 74. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Кандидатът за издаване на единен сертификат по чл. 71 подава заявление и приложенията към него съгласно ADR.OR.V от Регламент (ЕС) 139/2014.

(2) Заявлението съдържа документите, предвидени в ADR.OR.V.015 от Регламент (ЕС) 139/2014.

(3) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице със заповед в срок до 5 работни дни от подаване на заявлението определя комисия за разглеждането му.

Чл. 75. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Единен сертификат по чл. 71, ал. 1 се издава, когато са налице условията по ADR.AR.C.015, ADR.AR.C.020, ADR.AR.C.025, ADR.AR.C.035 от Регламент (ЕС) 139/2014.

(2) Изискванията по ADR.AR.C.025 от Регламент (ЕС) 139/2014 се определят съобразно заявлението на кандидата по чл. 74, ал. 1.

Чл. 76. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Когато комисията по чл. 74, ал. 3 установи, че документите, приложени към заявлението по чл. 74, ал. 1, са непълни, главният директор на ГД "ГВА" по предложение на комисията изпраща съобщение до заявителя, в което се определя срок за отстраняване на посочените недостатъци не по-дълъг от 30 работни дни от датата на получаване на съобщението.

(2) В случай че заявителят не отстрани пропуските в заявлението си в определения за това срок, производството се прекратява.

Раздел II

(Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

Изменение, временно ограничаване, спиране и отнемане на единния сертификат по смисъла на Регламент (ЕС) 139/2014 и измененията в него

Чл. 77. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Главният директор на ГД "ГВА" със заповед временно ограничават или спира правата по издадения сертификат в случаите по ADR.AR.C.055, буква "б" от Регламент (ЕС) 139/2014 до отстраняване на нарушението или несъответствието с условията за издаване на единния сертификат и изпълнението на задължителните предписания, ако извършването на дейността ще застраши сигурността и безопасността на въздухоплаването и ще създаде опасност от настъпване на вреди или застрашаване на живота или здравето на хората.

(2) Главният директор на ГД "ГВА" временно ограничават, спира или отнема правата по единния сертификат при:

1. непредоставяне на достъп на инспекторите до летището и помещенията на летищния оператор съгласно ADR.OR.C.015 от Регламент (ЕС) 139/2014 по време на установеното работно време, след като от ГД "ГВА" са направени две писмени искания за достъп;
2. придобиване на сертификата или поддържане на неговата валидност чрез фалшифициране на представените писмени доказателства;
3. доказателства за злоупотреба или използване с цел измама на сертификата;
4. липса на отговорен ръководител съгласно ADR.OR.D.015 (а) от Регламент (ЕС) 139/2014.

(3) Когато при извършването на проверката се установят нарушения или несъответствие с условията за издаване на единния сертификат:

1. инспекторите дават задължителни предписания за отстраняването им;
2. в доклада от проверката се включват предложения до главния

директор на ГД "ГВА" за ограничаване на правата, временно спиране или отнемане на удостоверението или лиценза;

3. главният директор налага предвидените в ЗГВ административни наказания.

Чл. 78. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)
Главният директор със заповед прекратява правата и отнема издадения единен сертификат, когато:

1. собственикът или ползвателят писмено подаде заявление в срок до 60 календарни дни преди прекратяване експлоатацията на летището;

2. се прехвърли правото на собственост или ползването на трето лице;

3. собственикът или ползвателят е обявен в несъстоятелност или ликвидация;

4. летището не отговаря на изискванията, посочени в ADR.OR.V.025 от Регламент (ЕС) 139/2014;

5. задължителните предписания, дадени от инспекторите по въздухоплаване, не бъдат изпълнени в указания срок, който, независимо от продължаването му, не може да бъде повече от една година.

Чл. 79. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1)
Спрените права по издадения единен сертификат се възстановяват със заповед на главния директор на ГД "ГВА" след представяне на доказателства, че предписанията са изпълнени, летището отговаря на изискванията, посочени в ADR.OR.V.025 от Регламент (ЕС) 139/2014, и това е констатирано в доклада от извършена инспекционна проверка.

(2) През периода на временното спиране на правата по единния сертификат се прилагат изискванията на чл. 27.

Чл. 80. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)
Временното ограничаване или спиране на правата или отнемането на единния сертификат подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава осма

(Нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022

г.)

ДОСТАВЧИЦИ НА ОБСЛУЖВАНЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ПЕРОНА

Раздел I

(Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

Подаване на декларации от доставчици на обслужване по управление на перона

Чл. 81. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Кандидатите за доставчици на обслужване по управление на перона подават декларации съгласно ADR.AR.C.050 и ADR.OR.V.060 от Регламент (ЕС) 139/2014 по образец съгласно приложение 17.

(2) В 7-дневен срок от подаване на декларацията главният директор на ГД "ГВА" определя със заповед отговорен инспектор, който проверява дали декларацията съдържа цялата необходима информация съгласно част ADR.OR от Регламент (ЕС) 139/2014.

(3) В случай че декларацията съответства на изискванията по ал. 2, ГД "ГВА" потвърждава получаването на декларацията пред заявителя.

(4) Когато декларацията не съдържа необходимата информация или съдържа информация, която не е в съответствие с приложимите изисквания, ГД "ГВА" уведомява кандидата за доставчик на обслужване по управление на перона за несъответствието и изисква допълнителна информация в срок не по-дълъг от 30 работни дни от получаване на съобщението от кандидата.

(5) Когато е необходимо, компетентният орган извършва инспекция на кандидата за доставчик на обслужване по управление на перона и летищния оператор.

(6) Когато бъде потвърдено несъответствието, компетентният орган предприема действия, както е предвидено в ADR.AR.C.055 от Регламент (ЕС) 139/2014.

Чл. 82. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Правата, предоставени с подаването на декларациите от доставчиците на обслужване по управление на перона, са безсрочни.

Раздел II

(Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

Изменение, спиране и прекратяване на дейността на доставчиците на обслужване по управление на перона

Чл. 83. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Правата, предоставени на доставчика на обслужване по управление на перона, се изменят, когато той подаде заявление за това. В него се посочват дейностите, които той иска да извършва, както и изискванията, на които декларира, че ще отговаря. Изменението на дейностите в декларацията се отразява в регистъра по чл. 8, ал. 3.

(2) Главният директор на ГД "ГВА" със заповед спира или прекратява правата, предоставени на доставчиците на обслужване по управление на перона, при наличие на едно от следните обстоятелства:

1. лицето престане да отговаря на условията по ADR.OR.V.060 от Регламент (ЕС) 139/2014;
2. към декларацията са приложени неистински документи или документи с невярно съдържание;
3. в случай че задължителните предписания на инспекторите по въздухоплаването не бъдат изпълнени в указания срок, който, независимо от продължаването му, не може да бъде повече от един месец;
4. по заявление на притежателя в срок до 60 календарни дни преди спиране на дейността;
5. доставчикът е обявен в несъстоятелност или ликвидация.

Чл. 84. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Спирането на правата или отнемането на правата, произтичащи от декларацията съгласно Регламент (ЕС) 139/2014, подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава девета

(Нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

ИЗДАВАНЕ, ИЗМЕНЕНИЕ, СПИРАНЕ И ОТНЕМАНЕ НА ЕДИНЕН СЕРТИФИКАТ ЗА ОПЕРАТОР НА ЛЕТИЩНИ СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ПЪТНИЦИ ЗА ЛЕТИЩАТА, ПОПАДАЩИ В ОБХВАТА НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2018/1139

Чл. 85. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" издава единни сертификати за оператори на летищни съоръжения за обслужване на пътници за летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139.

Чл. 86. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Единните сертификати по чл. 85 са безсрочни.

Чл. 87. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" поддържа регистър на всички издадени от нея сертификати по реда на тази глава.

(2) Регистърът съдържа информацията по чл. 9, ал. 2.

Чл. 88. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Единен сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници се издава на летищен оператор, притежаващ единен сертификат за летищен оператор на летище по реда на Регламент (ЕС) 139/2014.

(2) Не се издава удостоверение за експлоатационна годност по реда на глава втора на гражданско летище, за което са издадени единен сертификат за летище и летищен оператор на летище по реда на Регламент (ЕС) 139/2014 и единен сертификат за оператори на летищни съоръжения за обслужване на пътници за летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139.

(3) Не се издава лиценз за летищен оператор по реда на глава четвърта на летищен оператор, на когото са издадени единен сертификат за летище и летищен оператор на летище по реда на Регламент (ЕС) 139/2014 и единен сертификат за оператори на летищни съоръжения за обслужване на пътници за летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139.

Чл. 89. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Кандидатът за единен сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници трябва:

1. да е финансово стабилен по смисъла на § 3, т. 40 от Закона за гражданското въздухоплаване;

2. да има персонал с необходимата квалификация и професионален опит за дейността, като за ръководния персонал минималният професионален опит е:

а) пет години – за издаване на единен сертификат на летищен оператор на гражданско летище за обществено ползване за обслужване на международни превози;

б) две години – за издаване на единен сертификат на летищен оператор на гражданско летище за обществено ползване за обслужване на вътрешни превози;

в) една година – за останалите летища;

3. да може да създаде и осигури организация, техника и/или технологии, осигуряващи спазването на действащите стандарти и процедури за сигурност и безопасност на лицата, ВС, съоръженията и оборудванията на съответното летище.

Чл. 90. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Кандидатът за единен сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници подава заявление в ГД "ГВА", съдържащо данни за идентификация на лицето (единен идентификационен код (ЕИК), код по БУЛСТАТ или друго съгласно националното законодателство на лицето), към което прилага:

1. удостоверение за актуално състояние – за лицата, регистрирани като търговци по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

2. баланс, отчет за приходите и разходите и отчет за паричния поток, заверени от регистриран одитор;

3. списък с данни, удостоверяващи квалификацията и професионалния опит на лицата по чл. 89, т. 2;

4. доказателства за правата на кандидата да ползва техниката по чл. 89, т. 3;

5. ръководство за управление и експлоатация на летищни съоръжения за обслужване на пътници съгласно приложение 15, раздел Б;

6. документ за платена такса по чл. 120, ал. 4, т. 2 от ЗГВ;

7. програма за сигурност на гражданското летище.

(2) Главният директор на ГД "ГВА" със заповед в срок до 5 работни дни от подаване на заявлението определя комисия за разглеждането му.

Чл. 91. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Нередовни или непълни заявления не се разглеждат, а срокът за издаване на единен сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници спира да тече.

(2) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице уведомява кандидата за нередовностите в срок до 5 работни дни след установяването им.

(3) На кандидата се дава възможност да отстрани допуснатите нередовности в срок до 10 работни дни от уведомлението.

(4) Ако кандидатът не отстрани нередовностите в срока по ал. 3, заявлението не се разглежда и производството се прекратява със заповед на главния директор на ГД "ГВА".

Чл. 92. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Заявленията се разглеждат в срок до 30 работни дни от подаването им, съответно удължен със срока за отстраняване на нередовностите.

(2) Комисията приключва работата си с доклад до главния директор на ГД "ГВА", в който се предлага да се издаде или да се откаже издаването на единен сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници.

(3) Единен сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници се издава от главния директор на ГД "ГВА" в срок до 10 работни дни след представяне на доклада на комисията по ал. 2.

(4) Отказът за издаване на сертификат на летищен оператор подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Единният сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници е безсрочен и се издава по образец съгласно приложение 16.

Чл. 93. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Главният директор на ГД "ГВА" със заповед спира или ограничава

правата по издадения единен сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници, когато инспекторите по въздухоплаване констатират нарушение на изискванията за сигурност и безопасност и на другите задължения, установени със закон или несъответствие с изискванията за издаването на единния сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници и дадат задължителни предписания за отстраняването му, ако извършването на дейността ще застраши сигурността и безопасността на въздухоплаването и ще създаде опасност за настъпване на вреди или застрашаване на живота и здравето на хората.

(2) Правата по издадения единен сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници се възстановяват със заповед на главния директор на ГД "ГВА" след представяне от оператора на доказателства, че предписанията по ал. 1 са изпълнени, операторът отговаря на изискванията по чл. 89 и това е констатирано в доклада от проверка по чл. 11, ал. 4.

Чл. 94. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Главният директор на ГД "ГВА" със заповед отнема единния сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници при наличие на едно от следните обстоятелства:

1. лицето престане да отговаря на условията по чл. 89, ал. 1;
2. сертификатът е издаден въз основа на неистински документи или на документи с невярно съдържание;
3. в случай че задължителните предписания на инспекторите по въздухоплаването не бъдат изпълнени в указания срок, който, независимо от продължаването му, не може да бъде повече от един месец;
4. по заявление на притежателя в срок до 60 календарни дни преди спиране на дейността;
5. летищният оператор е обявен в несъстоятелност или ликвидация.

Чл. 95. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Отказът да бъде издаден, ограничаването, временното спиране на правата или отнемането на единен сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава десета

(Нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

ИЗДАВАНЕ, ИЗМЕНЕНИЕ И СПИРАНЕ НА РЕГИСТРАЦИЯ НА ЛЕТИЩЕ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ПОЛЕТИ, РАЗЛИЧНИ ОТ ТЪРГОВСКИ ВЪЗДУШЕН ПРЕВОЗ, С ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА С МАКСИМАЛНА ИЗЛЕТНА МАСА ПОД 5700 KG СРЕЩУ ЗАПЛАЩАНЕ ИЛИ БЕЗ ЗАПЛАЩАНЕ, КАКТО И ЗА ТЕХНОЛОГИЧНИ НУЖДИ НА СОБСТВЕНИКА БЕЗ ЗАПЛАЩАНЕ И НА ВЕРТОЛЕТНО ЛЕТИЩЕ, С ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА БВЛ

(Загл. доп. – ДВ, бр. 62 от 2023 г.)

Раздел I

(Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

Ред за регистрация на летище за обслужване на полети, различни от търговски въздушен превоз, с въздухоплавателни средства с максимална излетна маса под 5700 kg срещу заплащане или без заплащане, както и за технологични нужди на собственика без заплащане и на вертолетно летище, с изключение на БВЛ

(Загл. доп. – ДВ, бр. 62 от 2023 г.)

Чл. 96. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 62 от 2023 г.) Кандидатът за регистрация на летище за обслужване на полети, различни от търговски въздушен превоз, с въздухоплавателни средства с максимална излетна маса под 5700 kg срещу заплащане или без заплащане, както и за технологични нужди на собственика без заплащане и на вертолетно летище, с изключение на БВЛ, подава заявление до ГД "ГВА". В него се посочват данни за идентификация на лицето (единен идентификационен код (ЕИК), код по БУЛСТАТ или други съгласно националното законодателство на лицето).

(2) Към заявлението се прилагат:

1. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) декларация на заявителя за спазване на изискванията на наредбата и за съответствие на техническите характеристики на летателното поле и съоръженията, ограничаването на препятствията, оборудването, визуалните аеронавигационни средства, летищните служби и техническата инфраструктура с Наредба 14 от 15.10.2012 г. за летищата и летищното осигуряване, по образец – съгласно приложение 19;
2. документи, удостоверяващи правото на собственост или правото да ползва терена и съоръженията на летището;
3. (доп. – ДВ, **бр. 62 от 2023 г.**) ръководство за управление и експлоатация на летище за обслужване на полети, различни от търговски въздушен превоз, с въздухоплавателни средства с максимална излетна маса под 5700 kg срещу заплащане или без заплащане, както и за технологични нужди на собственика без заплащане и на вертолетно летище, с изключение на БВЛ, съгласно приложение 4;
4. (доп. – ДВ, **бр. 62 от 2023 г.**) акт за основните характеристики и техническо състояние на летището за обслужване на полети, различни от търговски въздушен превоз, с въздухоплавателни средства с максимална излетна маса под 5700 kg срещу заплащане или без заплащане, както и за технологични нужди на собственика без заплащане и на вертолетно летище, с изключение на БВЛ, съгласно приложение 6;
5. решение или становище по чл. 82, ал. 4 и 5 от Закона за опазване на околната среда;
6. документ за платена такса по чл. 120, ал. 4, т. 1 от ЗГВ;
7. програма за сигурност;
8. обзорна ситуация на прилежащата територия, включително въздушните подходи в мащаб 1:5000 или 1:25 000 с отбелязан достъп до летището с други видове транспорт от близките селища;
9. географските координати и надморската височина на върха на значимите препятствия в зоните на подхода за кацане и излитане, в зоната за полети по кръга и в околността на летището съгласно изискванията на Наредба 14 от 15.10.2012 г. за летищата и летищното осигуряване;
10. геодезическо заснемане в мащаб 1:1000 на летателното поле,

сградите, съоръженията, подземната инфраструктура и препятствията по т. 9;

11. договор/споразумение с ДП "РВД" за взаимодействие при обмен на аеронавигационни данни/информация.

(3) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице определя със заповед в срок до 5 работни дни от подаване на заявлението комисия за разглеждането му.

Чл. 97. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Комисията проверява документите за съответствие на изискванията по чл. 96.

Чл. 98. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) При непълнота и нередовност на заявлението и документите главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице уведомява кандидата за нередовностите. Кандидатът отстранява допуснатите нередовности в срок до 10 работни дни от уведомлението.

(2) Ако кандидатът не отстрани нередовностите в срока по ал. 1, заявлението не се разглежда и процедурата се прекратява със заповед на главния директор на ГД "ГВА".

Чл. 99. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Заявленията се разглеждат в срок до 30 работни дни, съответно удължен със срока за отстраняване на нередовностите по чл. 98, ал. 1.

Чл. 100. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) До изтичане на срока по чл. 99 комисията приключва работата си с доклад до главния директор на ГД "ГВА", в който се предлага да се извърши или да се откаже регистрация.

Чл. 101. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) В срок до 10 работни дни след представяне на доклада на комисията или след изтичане на срока по чл. 99 главният директор на ГД "ГВА":

1. одобрява извършването на регистрацията, когато са изпълнени изискванията за регистриране;

2. отказва мотивирано регистрацията, когато не са изпълнени изискванията за регистрация.

(2) (Доп. – ДВ, **бр. 62 от 2023 г.**) Регистрирането на летище за

обслужване на полети, различни от търговски въздушен превоз, с въздухоплавателни средства с максимална излетна маса под 5700 kg срещу заплащане или без заплащане, както и за технологични нужди на собственика без заплащане и на вертолетно летище, с изключение на БВЛ, се отразява в регистър съгласно приложение 8.

(3) Заявителят се уведомява писмено за извършената регистрация и регистрационния номер в регистъра по приложение 8.

Чл. 102. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) (Доп. – ДВ, **бр. 62 от 2023 г.**) Главният директор на ГД "ГВА" мотивирано отказва регистрацията на летище за обслужване на полети, различни от търговски въздушен превоз, с въздухоплавателни средства с максимална излетна маса под 5700 kg срещу заплащане или без заплащане, както и за технологични нужди на собственика без заплащане и на вертолетно летище, с изключение на БВЛ, когато:

1. комисията по чл. 96, ал. 3 установи несъответствия в подадените документи с изискванията на тази наредба, които не са отстранени от кандидата;

2. съдържанието на ръководството за управление и експлоатация на летището не съответства на изискванията на тази наредба.

(2) Отказът за регистрация подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел II

(Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

Изменения в регистрацията, временно спиране на правата или дерегистрация

Чл. 103. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Главният директор на ГД "ГВА" със заповед временно спира регистрацията:

1. в случаите по чл. 11, ал. 2, т. 2 до отстраняване на нарушението или несъответствието с условията за регистрация и изпълнението на задължителните предписания, ако извършването на дейността ще застраши сигурността и безопасността на въздухоплаването и ще създаде опасност от настъпване на вреди или застрашаване на

живота или здравето на хората;

2. при подадено писмено искане на оператора, но за срок не по-дълъг от 12 месеца.

(2) Главният директор на ГД "ГВА" със заповед прекратява регистрацията при наличие на едно от следните обстоятелства:

1. собственикът или ползвателят писмено подаде заявление в срок до 60 календарни дни преди прекратяване на експлоатацията на летището;

2. при прехвърляне на правото на собственост или ползването на трето лице;

3. собственикът или ползвателят е обявен в несъстоятелност или ликвидация;

4. летището не отговаря на изискванията, посочени в чл. 17;

5. задължителните предписания, дадени от инспекторите по въздухоплаване, не бъдат изпълнени в указания срок, който, независимо от продължаването му, не може да бъде повече от една година.

(3) Спрените права по регистрация или издадено удостоверение за експлоатационна годност на летище се възстановяват със заповед на главния директор на ГД "ГВА" след представяне на доказателства, че предписанията са изпълнени, летището отговаря на изискванията, посочени в чл. 17, и това е констатирано в доклада от проверката по чл. 11, ал. 4.

Чл. 104. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) През периода на временното спиране на регистрацията на летището не могат да излитат и кацат въздухоплавателни средства.

Чл. 105. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Временното спиране на регистрацията на летището или дерегистрацията подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 106. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) (1) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице променя регистрацията, когато:

1. настъпи промяна в ползването и/или управлението на летището;

2. настъпи промяна в техническите характеристики на летището,

посочени в регистрацията;

3. собственикът или ползвателят на летището писмено е заявил изменения в техническата документация и условията, при които е издадено.

(2) Собственикът или ползвателят на летището писмено уведомява ГД "ГВА" за всяка промяна в ползването и/или управлението на летището, както и в техническите характеристики на летището, посочени в регистрацията, в срок от пет работни дни от датата на промяната.

(3) Промените в технически и експлоатационни характеристики на летището се отразяват в ръководството за управление и експлоатация и акта за техническите и експлоатационните характеристики на летището само с одобрение на ГД "ГВА".

Глава единадесета

(Нова – ДВ, бр. 62 от 2023 г.)ИЗДАВАНЕ, ИЗМЕНЕНИЕ, СПИРАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА РЕГИСТРАЦИЯТА НА БВЛ

Раздел I(Нов – ДВ, бр. 62 от 2023 г.) Ред за регистрацията на БВЛ

Чл. 107. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2023 г.) (1) Кандидатът за регистрация на БВЛ подава заявление до главния директор на ГД "ГВА" съгласно приложение 21. В заявлението кандидатът посочва данни за идентификация – единен идентификационен код (ЕИК), код по БУЛСТАТ или други съгласно националното законодателство.

(2) Към заявлението кандидатът прилага:

1. декларация за спазване изискванията на наредбата и за съответствие на физическите характеристики и визуалните аеронавигационни средства с част пета, дялове втори, трети и четвърти от Наредба 14 от 15.10.2012 г. за летищата и летищното осигуряване, по образец – съгласно приложение 22, подписана от лицето, представляващо кандидата;

2. документи, удостоверяващи правото на собственост или правото на ползване на терена и съоръженията;

3. ръководство за управление и експлоатация на БВЛ съгласно

приложение 23;

4. акт за основните характеристики и техническото състояние на БВЛ съгласно приложение 24;

5. програма за сигурност;

6. геодезическо заснемане съгласно приложение 25;

7. ексекутивен чертеж на изграденото БВЛ, с отразени размери и наклони на зона ФАТО и зона за безопасност, контролна точка, маркировка, пътен достъп, ветроуказател и зона на отговорност в радиус 50 m.

(3) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице определя със заповед в срок до 5 работни дни от подаване на заявлението комисия за разглеждането му.

Чл. 108. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2023 г.) Комисията проверява документите за съответствие с изискванията на чл. 107.

Чл. 109. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2023 г.) (1) При непълно или нередовно заявление главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице уведомява кандидата за нередовностите. Кандидатът отстранява допуснатите непълноти и/или нередовности в срок до 10 работни дни от уведомлението.

(2) Ако кандидатът не отстрани непълнотите или нередовностите в срока по ал. 1, заявлението не се разглежда и процедурата се прекратява със заповед на главния директор на ГД "ГВА".

Чл. 110. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2023 г.) Заявлението се разглежда в срок до 30 работни дни, съответно удължен със срока за отстраняване на непълнотите или нередовностите по чл. 109, ал. 1.

Чл. 111. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2023 г.) До изтичане на срока по чл. 110 комисията приключва работата си с доклад до главния директор на ГД "ГВА", в който предлага на главния директор да извърши или да откаже регистрацията.

Чл. 112. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2023 г.) (1) В срок до 10 работни дни след представяне на доклада на комисията или след изтичане на срока по чл. 110 главният директор на ГД "ГВА":

1. със заповед одобрява регистрацията, когато са изпълнени изискванията за регистриране;

2. със заповед отказва мотивирано регистрацията, когато не са

изпълнени изискванията за регистрация.

(2) За БВЛ се води регистър съгласно приложение 26.

(3) Кандидатът се уведомява писмено за извършената регистрация.

Чл. 113. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2023 г.) (1) Главният директор на ГД "ГВА" мотивирано отказва регистрацията на БВЛ, когато комисията по чл. 107, ал. 3 установи непълноти и/или несъответствия в подадените документи с изискванията на тази наредба, които не са отстранени от кандидата.

(2) Заповедта по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел II(Нов – ДВ, бр. 62 от 2023 г.) Изменения в регистрацията, временно спиране на правата или прекратяване на регистрацията на БВЛ

Чл. 114. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2023 г.) (1) Главният директор на ГД "ГВА" със заповед временно спира регистрацията на БВЛ:

1. в случаите по чл. 11, ал. 2, т. 2 – до отстраняване на нарушението или несъответствието с условията за регистрация и изпълнението на задължителните предписания, ако нарушението и несъответствието ще застрашат сигурността и безопасността на въздухоплаването и ще създадат опасност от настъпване на вреди или застрашаване на живота или здравето на хората;

2. при подадено писмено искане на собственик или ползвател, но за срок не по-дълъг от 12 месеца.

(2) Главният директор на ГД "ГВА" със заповед прекратява регистрацията на БВЛ, когато:

1. собственикът или ползвателят подаде писмено заявление в срок до 60 дни преди прекратяване на експлоатацията на БВЛ;

2. е налице прехвърляне на правото на собственост или ползването на трето лице;

3. собственикът или ползвателят е обявен в несъстоятелност или ликвидация;

4. БВЛ не отговаря на изискванията, посочени в Ръководството за управление и експлоатация на БВЛ;

5. задължителните предписания, дадени от инспекторите по въздухоплаване, не бъдат изпълнени в указания срок, който независимо от продължаването му не може да бъде повече от една година.

(3) Спрените права по регистрация на БВЛ се възстановяват със заповед на главния директор на ГД "ГВА" след представяне на доказателства, че предписанията са изпълнени.

Чл. 115. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2023 г.) Заповедта по чл. 114, ал. 1 и 2 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 116. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2023 г.) (1) Главният директор на ГД "ГВА" или оправомощено от него длъжностно лице изменя регистрацията, когато:

1. настъпи изменение в ползването и/или управлението на БВЛ;
2. настъпи изменение в техническите и експлоатационните характеристики на БВЛ, посочени в регистрацията;
3. собственикът или ползвателят на БВЛ писмено е заявил изменения в техническата документация и условията, при които е извършена регистрацията.

(2) Собственикът или ползвателят на БВЛ уведомява писмено ГД "ГВА" за всяко изменение в ползването и/или управлението на БВЛ, както и в техническите характеристики на БВЛ, посочени в регистрацията, в срок от пет работни дни от датата на промяната.

(3) Измененията в технически и експлоатационни характеристики на БВЛ се отразяват в ръководството за управление и експлоатация и в акта за техническите и експлоатационните характеристики на БВЛ.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ(Загл. изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.)

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Наземно обслужване" означава услугите по приложение 1.
2. "Самообслужване" в летище за обществено ползване е налице, когато авиационен оператор си осигурява една или повече от дейностите по наземно обслужване по чл. 48д, ал. 3 сам или чрез нает от него оператор по наземно обслужване за нуждите на

авиационния оператор, без да е допустимо предоставяне на услуги на трети страни от наетия оператор. Авиационните оператори няма да се смятат помежду си за трета страна, когато единият притежава по-голямата част от акциите на другия или собственикът на по-голямата част от акциите на всеки от авиационните оператори е един и същ.

3. "Пътнически терминал" е сграда или комплекс от сгради, функционално разпределена и оборудвана за пристигане и заминаване на пътници и обработка на багажи и поща.

4. "Ръководството за управление и експлоатация на летище" е сборник с документи, включващ операционни процедури и технологии, описание на съоръжения и оборудването, степени на отговорност и всяка друга информация, необходима на персонала, зает с обслужването на летището. Обхватът, съдържанието и условията за оформяне и поддържане на документа са посочени в приложение 3.

5. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) "Актът за основните технически и експлоатационни характеристики на летището" е документ, съдържащ данните, посочени в приложение

5. Актът се изготвя от летищния оператор (или собственика).

6. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) "Удостоверението за експлоатационна годност на летище" е документ, който свидетелства, че летището отговаря на стандартите и техническите условия, осигуряващи безопасно провеждане на полетите.

7. "Летищна система" е съвкупност от две или повече летища, които са групирани заедно за обслужване на един и същ град или конгломерация, по смисъла на Приложение II на Регламент на Съвета (ЕЕС) 2408/92 от 23 юли 1992 г. за достъп на въздушни превозвачи на Общността до вътрешнообщностни въздушни трасета.

8. (Нова – ДВ, бр. 40 от 2018 г.) "Стационарни самолети" са самолети, позиционирани на летището, стационарно на самолетна стоянка, с неработещи двигатели, за периода между приключване на рулирането след кацане и преди началото на рулиране за следващия полет.

9. (Нова – ДВ, **бр. 62 от 2023 г.**) "Болнично вертолетно летище" е определен участък от съоръжение, изградено и разположено на повърхността или издигнато над равнището на повърхността и

предназначено изцяло за кацане, излитане и движение на вертолети за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Наредбата въвежда изискванията на Директива 96/67/ЕО на Съвета от 15 октомври 1996 г. относно достъп до пазара на наземни услуги в летищата на Общността (ОВ, L 272 от 25 октомври 1996 г.).

§ 16. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Собствениците/операторите на летищата, които изготвят аеронавигационни данни и аеронавигационна информация, отговарят на изискванията, посочени в ATM/ANS.OR.A.085 и ATM/ANS.OR.A.090 от приложение 3 на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/469 на Комисията от 14 февруари 2020 г. за изменение на Регламент (ЕС) 923/2012, Регламент (ЕС) 139/2014 и Регламент (ЕС) 2017/373 по отношение на изискванията за управлението на въздушното движение/аеронавигационното обслужване, проектирането на структурите на въздушното пространство и качеството на данните, безопасността на пистите за излитане и кацане и за отмяна на Регламент (ЕС) 73/2010.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 44, ал. 3, чл. 48в, ал. 6 и чл. 48ж, ал. 13 от Закона за гражданското въздухоплаване.

§ 3. Наредбата отменя Наредба 20 от 1999 г. за удостоверяване годността за експлоатация на летища и летателни площадки и за лицензиране на летищни предприятия и оператори на летищна дейност (ДВ, бр. 41 от 1999 г.).

§ 4. (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) Притежателите на удостоверения за експлоатационна годност, лицензи за летищен оператор и лицензи за оператор по наземно обслужване и самообслужване, издадени по реда на отменената с § 3 наредба, да приведат дейността си в съответствие с тази наредба до 30 септември 2007 г.

§ 5. Проверките за експлоатационна годност, лиценз за летищен оператор или оператор по наземно обслужване по заявления, подадени до влизане в сила на наредбата, се извършват по реда на тази наредба.

§ 6. Наредбата влиза в сила от 1 януари 2007 г.

§ 7. (Нов – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) Главният

директор на ГД "ГВА" дава указания по прилагането на тази наредба.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба 20 от 2006 г.

за удостоверяване експлоатационната годност на граждански летища,

летателни площадки, системи и съоръжения за наземно обслужване,

лицензиране на летищни оператори и оператори по наземно обслужване

и за достъпадо пазара по наземно обслужване в летищата

(ДВ, бр. 40 от 2018 г.)

§ 6. На гражданските летища за обществено ползване, които имат удостоверение за експлоатационна годност и попадат в обхвата на основната TEN-T мрежа по смисъла на Регламент (ЕС) 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа и за отмяна на Решение 661/2010/ЕС (ОВ, L 348, 2013 г., стр. 1 – 128), се създават условия за инсталиране на захранване с електроенергия за използване в стационарни самолети.

НАРЕДБА

за изменение и допълнение на Наредба 20 от 24.11.2006 г. за

удостоверяване експлоатационната годност на граждански летища, летателни площадки, системи и съоръжения за наземно обслужване,

за лицензиране на летищни оператори и оператори по наземно

обслужване и за достъпа до пазара по наземно обслужване в летищата

(ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.)

.....

Допълнителни разпоредби

§ 72. Навсякъде в наредбата думите "Наредба 14 от 2000 г. за летищата и летищното осигуряване (ДВ, бр. 103 и 104 от 2000 г.)" и "Наредба 14 от 2000 г. за летищата и летищното осигуряване" се заменят с "Наредба 14 от 15.10.2012 г. за летищата и летищното осигуряване".

§ 73. (В сила от 24.02.2022 г. - ДВ, бр. 80 от 2021 г.) С наредбата се прилага решение на изпълнителния директор на Европейската агенция за авиационна безопасност 2014/012/R, както и всички решения, които го изменят или допълват.

Преходни и заключителни разпоредби

.....

.....

§ 75. В срок до 24.02.2022 г. ГД "ГВА" предприема необходимите действия за служебно издаване на единен сертификат по приложение 16 за оператор на съоръжения за обслужване на пътници за летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139, които имат валидни удостоверения за експлоатационна годност на гражданско летище за обществено ползване и лиценз за летищен оператор.

§ 76. В срок до 24.02.2022 г. ГД "ГВА" предприема необходимите действия за извършване на служебна регистрация, с дата на валидност от 24.02.2022 г., по приложение 8 на летища за обслужване на полети, различни от търговски въздушен превоз, с въздухоплавателни средства с максимална излетна маса под 5700 kg срещу заплащане или без заплащане, както и за технологични нужди на собственика без заплащане и на вертолетни летища по чл. 43, ал. 2, т. 4 от ЗГВ, които имат валидни удостоверения за експлоатационна годност на летателна площадка и вертолетна площадка.

§ 77. В срок до 24.02.2022 г. операторите по наземно обслужване, които имат валидни удостоверения за експлоатационна годност на системи и съоръжения за наземно обслужване (ССНО), предават в ГД "ГВА" списък на ССНО по следния образец:

"Списък на системи и съоръжения за обслужване на пътници,

обслужване и осигуряване на ВС, товарене и разтоварване на багажи и товари (ССНО)

1. Доставчик на услуги по наземно обслужване:

Име и адрес на лицето:
.....
.....

Име и контакт на представляващия лицето:
.....

2. Летище, на което се предоставят услугите за наземно обслужване: .....

3. Списък на ССНО

Наименование на система/съоръжения	Модел	Наименование на производител, държава	Година на производство	Регистрционен инвентарен	Платена такса по Тарифа 5 (лв.)	Да/Не
------------------------------------	-------	---------------------------------------	------------------------	--------------------------	---------------------------------	-------

Потвърждавам, че информацията в този списък е вярна.

За всякакви промени в настоящия списък ще бъде уведомена ГД "ГВА".

Представяващ _____ лицецо:
.....
.....

Дата:..... Подпис:.....

§ 78. Издадените до 23.02.2022 г. удостоверения за експлоатационна годност на гражданско летище за обществено ползване и лиценз за летищен оператор на летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139, удостоверения за експлоатационна годност на летателна площадка, удостоверения за експлоатационна годност на вертолетна площадка и удостоверения за експлоатационна годност на системи и съоръжения за наземно обслужване, са валидни до 24.02.2022 г.

§ 79. В срок до 24.02.2022 г. ГД "ГВА" предприема необходимите действия за служебно издаване на безсрочни, с дата на валидност от 24.02.2022 г., удостоверения за експлоатационна годност на летище по образца на приложение 7 и лицензи за летищен оператор по образца на приложение 11 за летищата извън обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139, които имат валидни удостоверения за експлоатационна годност на летище и лиценз за летищен оператор.

§ 80. Издадените до 23.02.2022 г. удостоверения за експлоатационна годност на летище и лиценз за летищен оператор, за летищата извън обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139, са валидни до 24.02.2022 г.

§ 81. В срок до 24.02.2022 г. ГД "ГВА" предприема необходимите действия за служебно издаване на безсрочни лицензи за оператор по наземно обслужване по образца на приложение 14 на операторите, които имат валидни лицензи за оператори по наземно обслужване.

§ 82. Издадените до 23.02.2022 г. лицензи за оператор по наземно обслужване са валидни до 24.02.2022 г.

§ 83. Наредбата влиза в сила от обнародването ѝ в "Държавен вестник", с изключение на: 1. разпоредбите на § 1 относно заглавието на наредбата; § 2 относно чл. 1; § 3 относно чл. 2; § 4 относно чл. 3; § 5, т. 2 относно чл. 5, т. 2; § 6 относно чл. 6; § 7 относно чл. 7; § 8, т. 1 относно чл. 8, ал. 1; § 10, т. 1, букви "а" – "в", "д" и "ж" относно чл. 10, ал. 1, т. 2 – 5, 8 и 10; § 11 относно чл. 11; § 12 относно чл. 12; § 13 относно чл. 13; § 14 относно чл. 14; § 15 относно чл. 15; § 16 относно заглавието на глава втора; § 17 относно чл. 16; § 18 относно чл. 17; § 19 относно заглавието на раздел II, глава втора; § 20, т. 1 и 2, букви "а" – "в" относно чл. 18, ал. 1 и ал. 2, т. 2 – 4; § 21, т. 2 относно чл. 19, т. 1; § 23, т. 1 относно чл. 22, т. 1; § 24, т. 2 относно чл. 24, ал. 2; § 25, т. 1, букви "а" и "в" и т. 2 относно чл. 25, ал. 1, т. 3 и ал. 2; § 26 относно заглавието на раздел III от глава втора; § 27, т. 2, буква "б" и т. 3 относно чл. 26, ал. 2, т. 1 и ал. 3; § 28, т. 1 относно чл. 27, ал. 1; § 29 относно чл. 29; § 30 относно глава трета; § 36 относно чл. 41; § 38, т. 1, буква "б" относно чл. 44, ал. 1, т. 8 – 11; § 42 относно чл. 48; § 46 относно глава седма; § 47 относно глава осма; § 48 относно глава девета; § 49 относно глава десета; § 50, т. 1 относно § 1 от допълнителните разпоредби; § 52 относно приложение 1; § 53 относно приложение 2; § 54 относно приложение 3; § 55

относно приложение 4, § 56 относно приложение 5; § 57
относно приложение 6; § 58 относно приложение 7; § 59
относно приложение 8; § 60 относно приложение 9; § 61
относно приложение 10; § 62 относно приложение 11; § 63
относно приложение 12; § 64 относно приложение 13; § 65
относно приложение 14; § 66 относно приложение 15; § 67
относно приложение 16; § 68 относно приложение 17; § 69
относно приложение 18; § 70 относно приложение 19; § 71
относно приложение 20; § 73 от допълнителните разпоредби и §
74 от преходните и заключителните разпоредби, които влизат в сила
от 24.02.2022 г.;

2. разпоредбите на § 10, т. 2 относно чл. 10, ал. 2 – 4; § 37 относно
чл. 43, т. 3; § 38, т. 1, буква "а" относно чл. 44, ал. 1, т. 5 и § 44
относно чл. 53, които влизат в сила от 1.01.2022 г.

Приложение 1

към чл. 3, ал. 3

(Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г.,

в сила от 24.02.2022 г.)

Списък на дейностите по наземното обслужване

1. Наземно администриране и надзор включва:

1.1. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) представителство

и услуги по връзка с местните власти или който и да е друг орган, плащания в полза
на ползвателите на летището и предоставяне на място за офиси за неговите представители;

1.2. контрол на затоварването, съобщения и телекомуникации;

1.3. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) работа със,
съхраняване и администриране на самолетни контейнери и палети;

1.4. всякакъв друг вид надзорни услуги преди, по време или след полета
и всякакви други административни услуги, искани от ползвателите на летището.

2. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Обслужване на
пътниците включва: оказване на всякакво съдействие на пристигащите, заминаващите,
трансферните и транзитните пътници, включително проверка на билети и пътнически
документи, регистрация на багажа и доставянето му до зоната за сортиране.

3. Обработка на багажите включва:

3.1. обработка на багажа в зоната за сортиране, сортирането му и
подготовка за заминаване;

3.2. натоварването и разтоварването му от багажните колички за
превозването му от въздухоплавателното средство до зоната за сортиране и

обратно, както и превозването на багажа от зоната за сортиране до зоната за получаване на багажа.

4. Обработка на товари и пощенски пратки включва:

4.1. за товарите: физическа обработка на товарите за износ, трансфер или внос, обработка на придружаващите ги документи, митнически процедури и прилагането на процедури по обезпечаване на сигурността, предвидени в спогодбата между страните или съобразно изискванията на конкретните условия;

4.2. за пощенските пратки: физическа обработка на пристигаща и заминаваща поща, обработка на придружаващите я документи и прилагането на всякакви процедури по обезпечаване на сигурността, предвидени в спогодбата между страните или съобразно изискванията на конкретните условия.

5. Обслужване на ВС на перона включва:

5.1. диспечерско обслужване на въздухоплавателното средство на земята при пристигане и заминаване;

5.2. съдействие при товаренето на въздухоплавателното средство и осигуряване с необходимата техника;

5.3. връзка между въздухоплавателното средство и оператора на наземното обслужване;

5.4. товарене и разтоварване на въздухоплавателното средство, включително осигуряване и работа с необходимата техника, както и транспорт на екипажа и пътниците между ВС и терминала и транспорт на багажа между ВС и терминала;

5.5. осигуряване и работа със специализираната техника за пускане на двигателите;

5.6. придвижване на самолета при пристигане и заминаване, както и осигуряване и работа с необходимата техника;

5.7. транспортиране, натоварване и разтоварване във или от ВС на храни и напитки.

6. Обслужване на ВС включва:

6.1. външно и вътрешно почистване на ВС и санитарните възли;

6.2. охлаждане и отопляване на салоните, отстраняване на снега и леда, антиобледенителна обработка на ВС;

6.3. преустройство на салона с необходимото салонно оборудване, съхранение на това оборудване.

7. Обслужване с горива и масла включва:

7.1. организация и изпълнение на зареждането с гориво и операциите по

източването му, включително съхранение на горивото и контрол по качеството и количеството на доставките на горива;

7.2. дозареждане с масла и други течности.

8. Техническо обслужване на въздухоплавателното средство включва:

8.1. рутинно предполетно техническо обслужване;

8.2. нерутинни услуги по техническото обслужване, заявени от авиационните оператори;

8.3. организация и снабдяване с резервни части и необходимото оборудване;

8.4. заявка за/или резервация на подходящо място за паркиране и/или хангарно място.

9. Полетни операции и администриране на екипажите включва:

9.1. подготовка на полета на отправното летище или на всеки друг пункт;

9.2 съдействие по време на полет, включващо допълнително диспечерско обслужване при необходимост;

9.3. следполетни действия;

9.4. администриране на екипажите.

10. Наземният транспорт включва:

10.1. организация и извършване на превоз на екипажи, пътници, багажи, товари и поща между различните терминали на същото летище, но невключващо подобен превоз между ВС и всяка друга точка в рамките (периметъра) на същото летище;

10.2. всякакъв специален превоз, заявен от ползвателя на летището.

11. Обслужване на бордния бюфет включва:

11.1. връзка със снабдителите и административната управа;

11.2. съхранение на храна и напитки и оборудването, необходимо за приготвянето им;

11.3. почистване на това оборудване;

11.4. приготвяне и доставка на оборудване, както и доставка на храни и стоки за бара.

Приложение 2

към чл. 6

(Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г.,

в сила от 24.02.2022 г.)

Видове летища

(съгласно чл. 43, ал. 2 от ЗГВ)

I. Летища, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139:

- издава им се единен сертификат за летище и летищен оператор по реда на глава седма;
- издава им се единен сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници по реда на глава девета;
- подават декларация за доставчик на обслужване по управление на перона по реда на глава осма.

II. Летища извън обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139:

1. Летища по чл. 43, ал. 2, т. 1 и 2 от ЗГВ:

- издава им се удостоверение за експлоатационна годност по реда на глава втора;
- издава им се лиценз за летищен оператор по реда на глава четвърта и глава пета.

2. Летища по чл. 43, ал. 2, т. 3 от ЗГВ:

- издава им се удостоверение за експлоатационна годност по реда на глава втора.

3. Летища по чл. 43, ал. 2, т. 4 от ЗГВ:

- извършва им се регистрация по реда на глава десета.

Приложение 3

към чл. 18, ал. 2, т. 3

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.,

бр. 80 от 2021 г.,

в сила от 24.02.2022 г.)

Ръководство за управление и експлоатация на летище

Обхват и съдържание

Част I

Обща информация

1.1. Съдържание на ръководството.

1.2. Предназначение и обхват на ръководството.

1.3. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Правни

основания, свързани с ръководството и издаването на удостоверение за експлоатационна годност на летище.

1.4. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Условия

за използване на летището, вкл. за летища за обществено ползване, изрично заявление, че през периода, когато летището е открито за излитане и кацане, летището е равнодостъпно за всички потребители. За летище, което не е за обществено ползване, се описват правата за достъп, като по отношение на полети за търсене и спасяване, аварийно кацане, полети на държавни въздухоплавателни средства (полиция и митница) достъпът не може да бъде ограничен.

1.5. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Налична

система и/или процедури за предаване на аеронавигационни данни до определения доставчик на аеронавигационна информация.

1.6. Система за регистрация на операциите, изпълнявани от ВС.

1.7. Задължения на оператора на летището.

Част II

Данни за разположението на летището

2.1. Мащабна ситуация на летището на база геодезическо заснемане с

посочване на границите му, основните летищни сгради и съоръжения, както и

подземни комуникации (при наличие на данни), предназначени за експлоатация на летището, в частност местоположението на всеки указател за посока на вятъра.

2.2. Обзорна ситуация на прилетищната територия, включително въздушните подходи, в мащаб 1:25 000 или 1:50 000 с отбелязан достъпът до летището с други видове транспорт от близките селища, както и разполагането на всички летищни средства и оборудване, намиращи се извън границите на летището.

2.3. Данни за собствеността на летището и кадастрална карта, одобрена от Агенцията по кадастъра.

2.4. (Отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.).

Част III

Данни за летището, предавани на службата за аеронавигационна информация

3.1. Информация от общ характер:

а) име на летището, вкл. код по ИКАО и код по ИАТА;

б) местоположение на летището;

в) географски координати на контролната точка на летището, определени в системата от геодезични координати на Световна геодезична система 1984 (WGS-84);

г) надморска височина и вълна на геоида на летището;

д) вълна на геоида и надморска височина на всеки праг, надморска височина на края на ПИК и други точки със значително повишение или падина покрай ПИК, както и най-голямото превишение на зоната за приземяване за ПИК, предназначени за точен подход за кацане;

е) разчетна температура на въздуха в района на летището;

ж) подробни сведения за летищния маяк;

з) название (име) на летищния оператор, адреси и телефони, по които може да се осъществи връзка с него по всяко време.

3.2. Размери на летището и свързана с тях информация

а) за ПИК - истински азимут, цифрово обозначаване, дължина, широчина, разположение на изместен праг на ПИК, наклон, тип на повърхността, тип на ПИК, наличие на зони, свободни от препятствия (за ПИК, оборудвани за точен подход за кацане);

б) дължина, широчина и тип на повърхността на летателната писта, крайните участъци за безопасност на ПИК, крайните участъци за спиране;

в) дължина, широчина и тип на пътеките за рулиране;

г) тип на повърхността на перона и местостоянките на ВС;

д) дължина и профил на земната повърхност на зоната, свободна от препятствия;

е) визуални средства за схемите за кацане: тип на системата светлини за приближаване и системата за визуална индикация на глисадата (PAPI/APAPI и T-VASIS/AT-VASIS); маркировка и система от светлини на ПИК, ПР и пероните, други визуални средства за ориентация и управление на ПР (вкл. светлини на местата за изчакване до ПИК, междинни места за изчакване и "стоп"-линиите) и пероните; разположение и тип на системата за визуално присъединяване с телескопичния мост, наличие на резервен източник за захранване на светлините;

ж) разположението на всички летищни пунктове за проверка на VOR и техните радиочестоти;

з) разположение и обозначаване на стандартните маршрути за рулиране;

и) географските координати на всеки праг;

й) географските координати на съответните точки от осовата линия на ПР;

к) географските координати на всяка местостоянка за ВС;

л) географските координати и надморската височина на върха на значимите препятствия в зоните на подхода за кацане и излитане; в зоната за полети по кръга и в околността на летището (тази информация се предоставя в картен вид);

м) тип на изкуствената настилка и неговата носеща способност, посочена по метода "класификационно число на ВС - класификационен номер на настилка (ACN-PCN)";

н) една или няколко площадки за предполетна проверка на висотомерите, разположени на перона, и тяхната надморска височина;

о) обявените дистанции: разполагаема дължина на разбега (TORA), разполагаема излетна дистанция (TODA), разполагаема дистанция на прекъснато излитане (ASDA), разполагаема дистанция за кацане (LDA);

п) (отм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.);

р) аварийно-спасителни и противопожарни дейности: категория на аварийно-спасителна и противопожарна защита според стандартите на Приложение 14 към Конвенцията за международно гражданско въздухоплаване;

с) (нова – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) информация за възможностите за преместване на въздухоплавателно средство, загубило способността да се придвижва самостоятелно: контакти на летищен координатор, включително най-голямото въздухоплавателно средство, за което е налично оборудване за преместване.

Част IV

Описание на експлоатационните процедури на летището и мерките по осигуряване на безопасността

4.1. Представяне на информация за летището.

Включва подробни сведения за процедурите за уведомяване за промени в информацията за летището, дадена в АИП, а също за процедурите за предоставяне на искания за издаване на NOTAM, в т.ч.:

- а) ред за уведомяване на ГВА за всяко изменение, регистрацията на уведомленията за измененията в работно и неработно време на летището;
- б) имена на лицата, отговарящи за уведомяването за измененията, номера на телефони за връзка с тези лица в работно и извънработно време на летището.

4.2. Достъп до работната площ на летището:

- а) описание на системата за контрол на достъпа до охраняемата зона на хора, автомобили, други предмети, животни;
- б) общо описание на системата за сигурност с функции на оператора на летището, операторите на ВС, операторите на летищна дейност, органите по осигуряване на сигурността на летището и на други ведомства в зависимост от конкретни ситуации;
- в) имена и функции на лицата, отговорни за контрола на достъпа до летището, телефони за връзка в работно и неработно време.

4.3. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Ръководство за аварийно-спасително осигуряване на летището и в района на отговорност по Наредба 3 от 25.05.2009 г. за аварийно-спасителното осигуряване на гражданските летища, включващо:

- а) план за аварийно-спасително и противопожарно осигуряване на летището с описание на съоръженията, оборудването, екипировката, персонала и процедурите по оповестяване и провеждане на аварийно-спасителни и противопожарни операции;
- б) план за аварийно-спасително и противопожарно осигуряване в района на отговорност извън летището с описание на съоръженията, оборудването, екипировката, персонала и процедурите по оповестяване и провеждане на аварийно-спасителни и противопожарни операции;
- в) инструкции за взаимодействие на участниците в аварийно-спасителното осигуряване на полетите на летището и в района на отговорност извън летището;
- г) план за действие при инцидент с опасни товари с описание на съоръженията, оборудването, екипировката, персонала и процедурите по

оповестяване и провеждане на действия при инцидент с опасни товари;

д) (отм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.);

е) план за действие в случай на незаконна намеса в дейността на гражданската авиация с описание на оборудването, екипировката, персонала и процедурите по оповестяване и провеждане на действията;

ж) план за действие при крупна производствена авария в терминалите и в района на аерогарата, включително при залпово замърсяване на околната среда, с описание на съоръженията, оборудването, екипировката, персонала и процедурите по оповестяване и провеждане на действията;

з) план за провеждане на пълномащабна тренировка;

и) списък и описание на местоположението на необходимите организационно-технически средства за провеждане на операции по аварийно-спасителното осигуряване на полетите;

к) списък на лицата, включени в плановете за провеждане на аварийно-спасителни операции, с данни за проведените им специализирано обучение и тестове;

л) списък на организациите и упълномощените лица на територията на летището и в околността му за изпълнение на място на необходимите аварийно-спасителни функции с техните адреси, телефони за връзка, електронна връзка, радиочестоти;

м) заповед за определяне на ръководителя, отговорен за провеждане на място на всички операции при възникване на извънредна обстановка;

н) заповед за определяне на комитета по извънредните ситуации на летището;

о) план за района на отговорност (карта с координатна мрежа за идентифициране на местоположението и особеностите на терена и подходите на и около летището, свързани с осигуряването на аварийно-спасителните работи).

4.4. Инспекция на работната площ на летището и повърхностите за ограничаване на препятствията:

а) процедури и ред за извършване на инспекционни проверки за състоянието на повърхността на работната площ и измерване на спирачния ефект и дебелината на водния слой на ПИК и ПР;

б) (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) организация на взаимодействието с органите за ОВД при извършване на проверките и необходимите за това средства за връзка;

в) ред за съхраняване на дневника за състоянието на летателното поле и

неговото местонахождение;

г) подробни сведения за сроковете и периодичността на инспекционните проверки;

д) контролен списък за провеждане на инспекционната проверка;

е) ред за представяне на резултатите от инспекционна проверка и приемане на необходимите мерки за отстраняване на опасните условия;

ж) имена, функционални задължения и телефони за връзка със службите или лицата, отговорни за провеждането на инспекционната проверка в работно и извънработно време.

4.5. Визуални средства и електрически системи на летището:

а) процедури и ред за извършване на проверките в работно и извънработно време на летището и контролни точки на тези проверки;

б) ред за регистрация на резултатите от проведените проверки и предприемане на последващи действия, насочени към отстраняване на констатираните недостатъци;

в) процедури и ред за извършване на редовно техническо обслужване и техническо обслужване в аварийни ситуации;

г) процедури и ред за използване на резервните източници за електрозахранване (ако има такива) и сведения за всички други методи за отстраняване на частични или общи откази на системата;

д) процедури и план за действие по осигуряване на непрекъснато електроснабдяване на летището по време на функционирането му;

е) процедури за защита от електронни смущения;

ж) имена на службите или лицата, свързани с поддържане на визуалните средства и електрическите системи на летището, техните функционални задължения, техните телефонни номера за връзка в работно и неработно време на летището.

4.6. Техническо обслужване на работната площ:

а) процедури и ред за техническо обслужване на площите с изкуствени настилки;

б) процедури и ред за обслужване на ПИК и ПР без изкуствена настилка;

в) процедури и ред за обслужване на летателните писти и лентите на ПР;

г) процедури и ред за обслужване на дренажната система на летището;

д) план за поддържане на летището при зимни условия.

4.7. Осигуряване на безопасност на полетите при работи на летището:

а) процедури за планиране и безопасно провеждане на работите по

строителство и техническо обслужване на работната площ на летището и в нейната околност за работи, които могат да се изпълняват над повърхността за ограничаване на препятствията;

б) процедури на взаимодействие с органа за обслужване на въздушното движение в района на летището;

в) имена на служби на лица, отговорни за планирането и провеждането на такива работи, техни функционални задължения и телефони за връзка, процедури за свързване по всяко време;

г) имена и номера на телефоните на лицата за връзка в работно и неработно време с авиационните оператори, постоянно базирани на летището, операторите на наземно обслужване и други служби, които трябва да бъдат уведомени за извършването на съответните работи на летището;

д) процедури за разпространяване при необходимост на плановете за изпълнение на съответните работи.

4.8. Организация на дейността на перона

а) общи процедури за организация на дейността на перона: служби, отговорности;

б) (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) организация на взаимодействието между службата за ОВД и службата за организация на дейността на перона;

в) процедура и правила за разпределяне на местостоянките на ВС;

г) ред за пускане на двигателите на ВС и издаване на разрешение за буксиране на ВС;

д) служба, регулираща движението на ВС на земята;

е) служба за съпровождане;

ж) (нова - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) процедури за проверка и гарантиране на експлоатационната годност на системите за насочване на самолета към стоянка;

з) (нова - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) процедури за проверка и гарантиране на експлоатационната годност на системите за насочване на пътническия ръкав към самолета.

4.9. Осигуряване на безопасността на перона:

а) процедури за защита от въздействието на реактивната струя;

б) осигуряване на изпълнението на мерки за предпазване в хода на операциите по зареждане на ВС с гориво;

в) събиране на отпадъците и почистване на перона;

г) процедура и ред за предаване на съобщения за произшествия и

инциденти на перона;

д) организация на проверките, насочени към спазване от работещите на перона на изискванията по осигуряване на безопасността.

4.10. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Управление на мобилните средства в работната площ:

а) правила за движението, допустими скорости (и средства за гарантиране на изпълнение на правилата) на наземните мобилни средства, действащи на работната площ или в нейната околност;

б) система и процедури за издаване на разрешения на водачите да експлоатират мобилни средства на работната площ.

4.11. Организация на работите във връзка с опасността, създавана от живата природа:

а) процедури, свързани с предпазване от опасностите, създавани от птиците и други животни по пътя на движение на ВС в полет или на работната площ;

б) мероприятия по оценка на опасността, създавана от живата природа;

в) мероприятия по реализация на програмата за борба с опасностите, създавани от живата природа;

г) имена и функции на службата и лицата, отговорни за провеждане на работи, свързани с опасността, създавана от живата природа, техните телефонни номера за връзка в работно и неработно време.

4.12. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Оценка и контрол на препятствията:

а) процедури за контрол на повърхностите на ограничаване препятствията и карти на летищните препятствия от тип "А" в частта препятствия, намиращи се на повърхността за излитане;

б) план за ограничаване на препятствията в М 1:10 000 в съответствие с изискванията на глава 4 от Приложение 14 "Летища" към Конвенцията за международна гражданска авиация;

в) (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) оценка и контрол на препятствията в рамките на пълномощията на оператора на летището;

г) процедури за контрол на височината на сградите или конструкциите в границите на повърхността за ограничаване на препятствията;

д) процедури за контрол върху новото строителство в околността на летището;

е) процедури за уведомяване на ГВА за характера и местоположението на

препятствията, а също и за всяка следваща поява или отстраняване на препятствия с оглед предприемане на необходимите мерки, както и за отразяване в сборника с аеронавигационна информация.

4.13. Преместване на ВС, загубили способност да се придвижват сами:

- а) процедури за преместване от работната площ или в непосредствената ѝ околност на ВС, загубили способност да се придвижват сами;
- б) функции на оператора на летището и държателя на регистрационното удостоверение на ВС;
- в) процедура за уведомяване на държателя на регистрационното удостоверение на ВС;
- г) процедури на взаимодействие с органите за управление на ВД;
- д) процедура за получаване на оборудването и необходимия персонал за изместване на ВС, загубило способност да се придвижва само;
- е) служби и лица, отговорни за организацията на изместването на ВС, загубило способност да се придвижва само, техните функционални задължения и телефонни номера.

4.14. Опасни материали:

- а) описание на опасните материали;
- б) процедури за безопасна работа с опасни материали на летището;
- в) описание на специалните участъци за съхранение на леснозапалими течности, вкл. авиационно гориво и всички други опасни вещества;
- г) описание на методите за доставяне, съхраняване и обработка на опасните материали и освобождаването от тях.

4.15. Експлоатация на летището в условия на намалена видимост:

- а) процедури, които се въвеждат в случай на експлоатация на летището в условия на намалена видимост;
- б) процедури за измерване на далечината на видимостта на ПИК и предаване на данни за видимостта;
- в) служби и имена на лица, отговорни за измерване на далечината на видимостта на ПИК, и номера на техните телефони за връзка в работно и неработно време.

4.16. Защита на местата на разполагане на радиолокационните и навигационните средства:

- а) описание на местата на разположение на навигационните и радиолокационните средства и процедурите за тяхната защита с оглед осигуряване на надеждното им функциониране;

б) описание на организацията за контрол на дейността, осъществявана в околността на разполагане на радиолокационните и навигационните средства;

в) процедури за провеждане на наземно техническо обслужване в околността на тези средства;

г) ред за доставяне и инсталиране на знаци, предупреждаващи за опасно електромагнитно лъчение.

Забележка. За всяка процедура се указва:

1. кога или при какви обстоятелства е необходимо да се прилага една или друга експлоатационна процедура;

2. по какъв начин трябва да се инициира експлоатационната процедура;

3. какви мерки трябва да се предприемат;

4. кои лица трябва да предприемат съответните мерки;

5. оборудването, необходимо за реализация на съответните мерки, и достъпа до такова оборудване;

6. когато конкретна процедура няма отношение към конкретен случай или е неприложима към него, се указват причините за това.

4.17. Опазване на околната среда:

а) LEQ (A) [dB], NEF и LAMAX[dB] контури на авиационния шум, създаван при функционирането на летището за типови ден и нощ, зиме и лете, нанесени върху карта на района около летището;

б) доклад за оценка на въздействието върху околната среда на летището с решение на компетентния орган по Доклада за ОВОС (когато има такъв);

в) хигиенно-защитна зона на летището;

г) план за собствен мониторинг;

д) (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) процедури за ограничаване на вредното влияние върху околната среда на дейностите, свързани с поддържане и използване на работната площ.

Част V

Администрация и система за осигуряване безопасността на перона

5.1. Сведения за летищната администрация:

5.1.1. летищният оператор осигурява изпълненията на задълженията на летищна администрация съгласно чл. 48а, ал. 3 при условията на ал. 4 ЗГВ, за което създава и организира следните служби:

а) Координация, организация и контрол на движението по перона на ВС и МПС и в района на летателното поле:

- контрол по състоянието на летателното поле (спирачен ефект, птици,

знаци осветление);

- поддържане на база данни за летището;
- осигуряване на актуална информация за летището.

б) Поддръжка на летателното поле:

- поддръжка и ремонт на ПИК, ПР и перон;
- премахване на препятствия;
- снегочистване, осигуряване на спирачен ефект.

в) Аварийно-спасителна служба:

- пожарна служба;
- медицинска служба;
- помощен персонал от АСГ;
- преместване на ВС, загубило способността си за самостоятелно

придвижване.

г) Управление и поддържане на терминали и терминални съоръжения.

д) Поддръжка на автомобили и снегочистваща техника.

е) Служба за авиационна сигурност.

ж) Енерго-механична служба:

- електро;
- отопление, вентилация и охлаждане;
- водопровод и канализация.

з) Служба по опазване на околната среда:

- шум и шумови зони;
- намаляване опасността от сблъсък с птици;
- замърсяване на въздух, вода и почви;
- приаеродромни територии.

5.1.2. структура и схема на длъжностните лица и отговорностите им по

т. 5.1.1;

5.1.3. имена, длъжност и телефонни номера на лицата, ръководещи

службите по т. 5.1.1.

5.2. Система за управление на безопасността:

а) общо описание на системата за осигуряване на безопасността с цел спазване на всички правила по безопасността и постоянно подобряване на състоянието по безопасността;

б) описание на политиката в областта на безопасността, приложено към процеса за осигуряване на безопасността във взаимовръзка с процесите по експлоатация и техническо обслужване;

в) структура или организация на системата за осигуряване на безопасността, вкл. окомплектоване с персонал и разпределение на индивидуалната и груповата отговорност по решаване на въпросите, свързани с безопасността;

г) (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.09.2021 г.) стратегия и планиране в областта на системата за осигуряване на безопасността, вкл. поставяне на целеви показатели за безопасността, разпределение на приоритетите за реализация на съответните инициативи и създаване на условия за намаляване на опасността до практически обосновано равнище с отчитане на изпълнението на изискванията на Стандартите и препоръчаните практики по Приложение 14, том I към Конвенцията за международно гражданско въздухоплаване (Наредба за летищата и летищното осигуряване); 14 от 15.10.2012 г. за

д) (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) реализация на СУБ, вкл. средствата, методите и процедурите за ефективно предаване на съобщения, засягащи безопасността и осигуряване изпълнението на изискванията, засягащи безопасността;

е) описание на системата за определяне на критичните от гледна точка на безопасността области, изискващи по-висок интегритет за осигуряване на безопасността (програмата мерки в областта на осигуряването на безопасността) и предвидените в това отношение съответни действия;

ж) описание на мерките, способстващи за безопасността и предотвратяване на произшествия, както и на системата за защита от опасност, която да предвижда анализ и разбор на произшествията, инцидентите, жалбите, недостатъците, грешките, несъответствията и отказите, както и постоянен контрол за състоянието на безопасността;

з) описание на системата за анализ и вътрешни проверки на състоянието на безопасността, в рамките на която подробно се разглежда системата и програмата за контрол на качеството на реализацията на мерките по осигуряване на безопасността;

и) система за оформяне на документите на всички средства на аерогарата, свързани с осигуряване на безопасността и регистрация на данни за експлоатацията и техническото обслужване на аерогарата, вкл. информация по проектирането и изграждането на повърхности с изкуствена настилка и летищни светлини; такава система трябва да осигурява безпрепятствено търсене на необходимите данни, вкл. карти;

й) обучение и квалификация на персонала, вкл. разглеждане и оценка на

достатъчността на подготовката на персонала в частта изпълнение на задължения му, свързани с осигуряване на безопасността, система за атестация за проверка на равнището на квалификацията;

к) включените в договори по изпълнение на строителни работи на летището на задължения, свързани с безопасността и осигуряването на тяхното изпълнение;

л) описание на зоните за движение, достъпни за ВС, техните зони за сигурност и пътищата, които ги обслужват;

м) правила за охрана на труда при различните дейности;

н) (нова - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) процедури за предотвратяване на неправомерно излизане на хора и наземна техника на ПИК;

о) (нова - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) оценка на влиянието на човешкия фактор при осъществяване на експлоатационните дейности на летището.

Част VI

Условия, свързани с обслужване на пътници, товародатели, клиенти

6.1. Графична и мащабна скица на пътническия (пътническите) терминали със схема на различните етажи, зони за обслужване на пътниците и багажите и указана схема на движението на пътническия поток.

6.2. Графична мащабна скица на карго-терминала с указване на различните зони на обслужване и движението на товаропотока.

6.3. Процедури на взаимодействие със службите по осигуряване на гранично-пропускателния режим (ГКПП), ветеринарно-защитния и санитарния режим; митническия режим; охраната; пощите и съобщенията.

6.4. Процедури на взаимодействие с оператори по наземното обслужване, получили достъп до пазара на наземното обслужване, или за самообслужване на територията на летището.

6.5. Процедури на взаимодействие с пътници, товародатели и клиенти, използващи летището.

6.6. (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г., бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

Процедури и планове, свързани с изискванията по Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване, Националната програма за обучение и сертифициране в гражданското въздухоплаване и Националната програма за контрол на качеството в областта на сигурността в гражданското въздухоплаване (дават се извадки и се прави позоваване на Летищната програма за сигурност и се посочва къде се намира тази програма и по какъв начин е достъпна).

6.7. Процедури на взаимодействие с местните власти.

6.8. Схема на службите и отговорните длъжностни лица, свързани с обслужване на пътници, товародатели, клиенти, както и по постигане на сигурността и взаимодействието с местните власти.

Част VII

Техническа експлоатация на летищната техника, съоръжения и оборудване

7.1. Списък на техниката за обслужване на аеродрума.

7.2. Списък на съоръженията и оборудването, свързано с осигуряване функционирането на терминалите.

7.3. Описание на системата за техническо обслужване и ремонт на специализираната техника, вкл. експлоатационни и технологични изисквания на производителя, организация на планово-предпазната система за обслужване, организация на доставките и ремонта и организация за следене на работката на специализираната техника и записите, свързани с техническото обслужване и ремонта.

7.4. Описание на системата за техническо обслужване и ремонт на стационарните съоръжения и оборудване, вкл. експлоатационни и технологични изисквания на производителя, организация на планово-предпазната система за обслужване, организация на доставките и ремонта и организация за следене на работката на специализираната техника и записите, свързани с техническото обслужване и ремонта.

7.5. Процедури и технологии по техническо обслужване на специализираната техника.

7.6. Процедури и технологии по техническо обслужване на стационарните съоръжения и оборудване.

7.7. Отговорни длъжностни лица по техническото обслужване и ремонта на специализираната техника, стационарни съоръжения и оборудване.

Част VIII

Актове и предписания от експлоатационни инспекции

8.1. Актове от сертификационни и експлоатационни инспекции.

8.2. Акт за облитане.

8.3. Актове за удостоверяване на годността на оборудването, съоръженията, инсталациите, системите.

8.4. Протоколи за съответствие на стандартите, изискванията или нормативната уредба на параметрите на техническото състояние или организационно-техническото осигуряване, свързани със:

а) обявените дистанции и дължината на летателното поле в съотношение с

изискванията на експлоатираните въздухоплавателни средства;

б) геометричните размери и наклоните на елементите на пистовата система;

в) PCN на елементите на настилката по отношение ACN на експлоатираните

ВС;

г) състоянието на повърхността на настилките и нейните елементи (фуги, шахти, канали, странични ръбове, закръгления на преходите на пътеките за рулиране към пистите и пероните);

д) повърхнините за ограничаване на препятствията;

е) дневната маркировка на настилките и високите препятствия;

ж) светосигналната система;

з) радиотехническото, навигационното и метеорологичното оборудване;

и) енергийната система и аварийното електрозахранване;

к) свързочните средства;

л) аварийно-спасителното осигуряване на полетите;

м) спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд

в гражданската авиация.

Оформяне и поддържане на ръководството за управление и експлоатация на летище

8.5. Ръководството за управление и експлоатация на летище:

а) (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) се утвърждава от ГД "ГВА" и съхранява от летищната администрация/летищния оператор;

б) се подготвя във форма, удобна за ревизиране;

в) трябва да има дата на начално одобрение или дата на одобрението на последната корекция на всяка страница или точка от ръководството, както и да включва списък за проверка на страниците.

8.6. Летищната администрация/летищният оператор (съответно собственикът) предоставя на отговорните длъжностни лица и персонала необходимите части от ръководството, съответстващи на изпълняваните функции.

8.7. По един пълен и актуален екземпляр от Ръководството за управление и експлоатация на летището се предоставя на ГВА, както и на инспекторите при провеждане на инспекция на летището.

УПРАВИТЕЛ:

Подпис и печат

Приложение 4

към чл. 96, ал. 2, т. 3

(Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г.,

в сила от 24.02.2022 г.)

Ръководство за управление и експлоатация на летище за обслужване на полети, различни от търговски въздушен превоз, с въздухоплателни средства с максимална излетна маса под 5700 kg срещу заплащане или без заплащане, както и за технологични нужди на собственика без заплащане и на вертолетно летище
(Загл. изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.)

1. Обща информация

1.1. Съдържание на ръководството.

1.2. Предназначение и обхват на ръководството.

1.3. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Правни основания, свързани с ръководството и регистрацията на летището.

1.4. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Условия за използване на летището - излагат се правата

за достъп, като по отношение на полети за търсене и спасяване, аварийно кацане, полети на държавни въздухоплателни средства (полиция и митница) достъпът не може да бъде ограничен.

1.5. Налична система за аеронавигационна информация и процедурите за публикуване на тази информация.

1.6. Система за регистрация на операциите, изпълнявани от ВС.

1.7. Данни за собствеността на летището и кадастрална карта, одобрена от Агенцията по кадастъра.

2. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Съдържание на ръководство за управление и експлоатация на летище

Ръководството за управление и експлоатация на летище

включва като минимум следните елементи:

2.1. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Схема и трите имена на длъжностните лица и отговорностите им по осигуряване на операциите на летището.

2.2. Евентуални ограничения, наложени от ГВА.

2.3. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Данни за разположението на летището:

2.3.1. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) мащабна ситуация на летището на база геодезическо

заснемане, с посочване на границите му, основните сгради и съоръжения, както и подземни комуникации (при наличие на данни), в частност местоположението на всеки указател за посока на вятъра;

2.3.2. обзорна ситуация на прилетищната територия, включително въздушните подходи, в мащаб 1:5000 или 1:25 000 с отбелязан достъпът до летището с други видове транспорт от близките селища, както и разполагането на всички летищни средства и оборудване, намиращи се извън границите на летището;

2.3.3. (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) план на района на отговорност - в границите на летищната територия; планът представлява мащабна карта за идентифициране на местоположението и особеностите на терена и подходите на и около летището, свързани с осигуряването на аварийно-спасителните работи.

2.4. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Описание на зоните за движение на ВС в района на площадката, както и обслужващите ги пътища, и инструкция за движение на хора и техника в района на летището.

2.5. Описание и процедури за поддържане на летателното поле и останалите летищни съоръжения съгласно приетите стандарти и изисквания.

2.6. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) План за поддържане на летището при зимни условия, ако се експлоатира.

2.7. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) План за осигуряване мерки по сигурността и охраната на летището, включително списък на длъжностните лица.

2.8. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Ръководство за аварийно-спасително осигуряване на летището и на района на отговорност, включващо:

2.8.1. план за аварийно-спасително и противопожарно осигуряване на летателната площадка и района на отговорност с описание на съоръженията, оборудването, екипировката, персонала и процедурите по оповестяване и провеждане на аварийно-спасителни и противопожарни операции;

2.8.2. минималното противопожарно и аварийно-спасително оборудване на летателната площадка трябва да включва автомобил с висока проходимост, оборудван със следните пожарогасителни вещества и аварийно-спасително оборудване:

а) минималните количества пожарогасителни вещества са 45 kg пожарогасителни прахове, отговарящи на БДС EN - 615/2000 г. или 45 kg въглероден диоксид, отговарящ на БДС EN - 25 923/ 2002 г.; допълнително трябва да има налични пожарогасителни вещества: 45 kg халон или негов еквивалент и 90 kg въглероден диоксид (БДС EN 25 932/2002), които да бъдат складирани в сграда за поддръжка, склад или хангар за ВС, намиращи се в границите на площадката; в случай че на летателната площадка или в близост до нея няма сгради и складове, допълнителни количества пожарогасителни вещества не се изискват;

б) минималният комплект аварийно-спасително оборудване, разположен в автомобила с висока проходимост, включва следните помощни средства:

- киркобрадва голяма пожарникарска;
- киркобрадва малка пожарникарска;
- трион с дължина 600 mm;
- лост - "кози крак" с дължина 1050 mm;
- канджа пожарникарска;
- ножовка или трион за метал с 6 запасни листа;
- пожарникарско (огнеупорно) одеало;
- разтегателна стълба с дължина до 10 m;
- въже с диаметър 10,5 mm и дължина 15 m;
- клещи със страничен режещ ръб;
- комплект отвертки;
- топлоотразяващи (огнеупорни) ръкавици пожарникарски;
- чукче с маса 1,8 kg;
- ножици за рязане на ламарина;
- ножици, диелектрични, за прерязване на проводници (20 kV);
- два комплекта за първа медицинска помощ, всеки от които съдържа: 10 таблички за идентификация, тампони за спиране на кръвотечение, гумени маркучи, респираторни тръбички, ножици, бинтове и шини, обикновени или надуваеми, за счупвания от различен тип;

2.8.3. списък на лицата, включени в плановете за провеждане на аварийно-спасителни операции.

2.9. (Отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.).

2.9.1. (отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.);

2.9.2. (отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.);

2.9.3. (отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.);

2.9.4. (отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.);

2.9.5. (отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.);

2.9.6. (отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.);

2.9.7. (отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.);

2.9.8. (отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.);

2.9.9. (отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.).

2.10. Актове и предписания от експлоатационни инспекции за удостоверяване на годността на летателното поле.

2.11. Правила за безопасно зареждане с ГСМ.

3. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Данни за летището, предавани на доставчика на АИО

3.1. Информация от общ характер:

а) име на летището, вкл. код по ИКАО и код по ИАТА;

б) (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) местоположение на летището;

в) (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) географски координати на контролната точка на летището, определени в системата от геодезични координати на Световната геодезична система 1984 (WGS-84);

г) (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) надморска височина и вълна на геоида на летището;

д) вълна на геоида и надморска височина на всеки праг, надморска височина на края на ПИК и други точки със значително повишение или падина покрай ПИК;

е) (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) разчетна температура на въздуха в района на летището;

ж) название (име) на летищния оператор, адреси и телефони, по които може да се осъществи връзка с него по всяко време.

3.2. Размери на летището и свързана с тях информация:

а) за ПИК - истински азимут, цифрово обозначаване, дължина, широчина, разположение на изместен праг на ПИК, наклон, тип на повърхността, тип на ПИК, наличие на зони, свободни от препятствия (за ПИК, оборудвани за точен подход за кацане);

- б) дължина, широчина и тип на повърхността на летателната писта, крайните участъци за безопасност на ПИК, крайните участъци за спиране;
  - в) дължина, широчина и тип на пътеките за рулиране;
  - г) тип на повърхността на перона и местостоянките на ВС;
  - д) дължина и профил на земната повърхност на зоната, свободна от препятствия;
  - е) визуални средства за схемите за кацане: тип на системата светлини за приближаване и системата за визуална индикация на глисадата (PAPI/APAPI и T-VASIS/AT-VASIS); маркировка и система от светлини на ПИК, ПР и пероните, други визуални средства за ориентация и управление на ПР (вкл. светлини на местата за изчакване до ПИК, междинни места за изчакване и "стоп"-линиите) и пероните, наличие на резервен източник за захранване на светлините;
  - ж) географските координати и надморската височина на върха на значимите препятствия в зоните на подхода за кацане и излитане; в зоната за полети по кръга и в околността на летището (тази информация се предоставя в картен вид);
- з) обявените дистанции: разполагаема дължина на разбега (TORA), разполагаема излетна дистанция (TODA), разполагаема дистанция на прекъснато излитане (ASDA), разполагаема дистанция за кацане (LDA);
- и) аварийно-спасителни и противопожарни дейности: категория на аварийно-спасителна и противопожарна защита според стандартите на Приложение 14 към Конвенцията за международно гражданско въздухоплаване.

4. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Оформяне и поддържане на ръководството за управление и експлоатация на летището

4.1. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Ръководството за управление и експлоатация на летището:

а) (изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) се утвърждава от гл. директор на ГД "ГВА" и се съхранява от собственика на летището;

б) се подготвя във форма, удобна за ревизиране;

в) трябва да има дата на начално одобрение или дата на одобрението на последната корекция на всяка страница или точка от ръководството, както и да включва списък за проверка на страниците.

4.2. (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Собственикът (ползвателят) на летището предоставя на отговорните длъжностни лица и персонала необходимите части от ръководството, съответстващи на изпълняваните функции.

4.3. По един пълен и актуален екземпляр от ръководството за управление и експлоатация на летището се предоставя на ГД "ГВА", както и на инспекторите при провеждане на инспекция на летището.

УПРАВИТЕЛ:

Подпис и печат

Приложение 5

към чл. 18, ал. 2, т. 4

(Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г.,

в сила от 24.02.2022 г.)

Акт за основните технически и експлоатационни характеристики на летище

I. Основна информация

№	Данни	Описание
1	2	3
1.	CITY	Име на града, обслужван от летището
2.	AIRPORT	Име на летището
3.	USE	Предназначение на летището: RS – за редовни международни превози в качеството на редовно летище; RN – за нередовни международни превози в качеството на редовно летище; RG – за международна авиация с общо предназначение в качеството на редовно летище; AS – за редовни международни превози в качеството на резервно летище;

AN – за нередовни международни превози в качеството на резервно летище;

EA – за международна авиация с общо предназначение в качеството на резервно летище.

4. RFF Категория на летището от гледна точка на Наредба № 3 за аварийно-спасителното осигуряване на полетите в гражданските летища.
5. LAT/LONG Географски координати в градуси, минута и секунди, определени в Световната геодезична координатна система – WGS-84, като степента на точност на геодезическото заснемане е такава, че отклонението в отчета не превишава указаните по-долу величини:
а) 3 m за съществени препятствия в зоната на подхода за кацане и излитане, в зоната на движение по кръга, за позициите на разположените радионавигационни средства, както и в околностите на летището;
б) 1 m за праговете и точки от осовата линия на ПИК;
в) 0,5 m за точки от осовата линия на ПР и МС на ВС;
г) 30 cm за контролната точка на летището.
6. ELEV Надморската височина на летището и ПИК, измерена и указана с точност до метър спрямо морското равнище, като за международните летища се посочват и котите на праговете и краищата на ПИК, както и други характерни точки по дължината на ПИК.
7. TEMP Разчетната температура на въздуха в района на летището, представляваща максималната средномесечна температура в градуси по Целзий, изчислена на базата на денонощните максимални температури за най-горещия месец за период от най-малко пет години.
8. ICAO CODE Четирибуквен код на ИКАО (DOC7910). За летища, за които отсъства официален код, същият се състои от две букви и две цифри.
9. IATA CODE Трибуквен код на ИАТА.
10. ALTERNATE AIRPORTS Указател на местоположението на запасните летища според навигационния план.
11. RUNWAYS GENERAL DATA Дават се за всяка от пистите
- 11.1. RWY NR Номер на ПИК в двете посоки:
L – лява, R – дясна, C – централна, S – за късо излитане и кацане
- 11.2. PHYSICAL CHARACTERISTICS
- 11.2.1. LENG Обща дължина на настилката
- 11.2.2. WID Ширина на настилката на ПИК
- 11.2.3. SHLD Широчина на страничните ивици за безопасност
- 11.2.4. CODE Код на пистата съгласно глава I на Приложение № 14 на ИКАО
- 11.2.5. STRENGTH Носимоспособност на изкуствените настилки на ПИК (предназначена за ВС с маса на перона, по-голяма от 5700 kg), определена по метода "Класификационно число на ВС – класификационно число на настилката (ACN-PCN)" с представяне на следните данни:
а) класификационно число на настилката (PCN);
б) тип на настилката (асфалтова, бетонова или смесена

конструкция);
в) категория на носимоспособността на земната основа;
г) категорията или величината на максимално допустимото налягане в пневматиката на гумите;
д) метода на оценка.

11.2.6. SLOPE	Среден надлъжен наклон на ПИК в проценти (отношение на разликите между максималното и минималното превишение по осовата линия на ПИК и нейната дължина) с посочване дали общият наклон от първия посочен курс на ПИК е възходящ (+) или низходящ (-).
11.2.7. RUNWAY PROFILE SLOPE (LENGTH)	Наклон на профила на ПИК в проценти с посочване дали наклонът е възходящ (+) или низходящ (-) в посока от първия посочен курс на ПИК и в скоби – дължината на участъка. (Тази информация се дава само от летищата с предназначение RS, RN, AS и AN.)
11.3. RUNWAY SPECIFIC DATA	За всяка ПИК
11.3.1. RWYHDG	Обозначение на ПИК: L – лява, R – дясна, C – централна, S – за късо излитане и кацане
11.3.2. RWY TYPE	Тип на ПИК: NON I – необорудвана ПИК; NON P – ПИК, оборудвана за неточен подход за кацане; PA 1 – ПИК, оборудвана за точен подход за кацане по категория I; PA 2 – ПИК, оборудвана за точен подход за кацане по категория II; PA 3A – ПИК, оборудвана за точен подход за кацане по категория IIIA; PA 3B – ПИК, оборудвана за точен подход за кацане по категория IIIB; PA 3C – ПИК, оборудвана за точен подход за кацане по категория IIIC.
11.3.3. DECLARED DISTANCES	
TORA	Разполагаема дължина на стартиране
ASDA	Разполагаема дистанция за прекъснато излитане
TODA	Разполагаема излетна дистанция
LDA	Разполагаема дистанция за кацане
11.3.4. RADIO AIDS	
ILS	Система за кацане по прибори: 1 = характеристиките на оборудването съответстват на категория I; 25 = характеристиките на оборудването съответстват на категория II; 3 = характеристиките на оборудването съответстват на категория III; N – нестандартна система на ILS.
MLS	Микровълнова система за кацане
DME	Далекомерно оборудване: X – осигурява се от ILS; x – осигурява се от VOR при наличие на VOR, а при отсъствие на VOR се осигурява от NDB или работи самостоятелно; xx – осигурява се от ILS и VOR.
VOR	Маркерен радиомаяк
NDB	Ненасочена приводна радиостанция
11.3.5. LIGHTING AIDS	Светлинен подход:
AP	S – за прост подход за кацане; 1 – за точен подход за кацане по категория I;

2 – за точен подход за кацане по категория II или III;
N – нестандартна система

VA Система за AP = APAPI;
визуална 3A = 3-BAR AVASIS
индикация на AT = AT-VASIS;
глицадата: 3V = 3-BAR VASIS
P = PAPI; N = нестандартна
T = T - VASIS; V = VASIS.

RWY Странични, прагови и крайни светлини на ПИК

CL Осово осветление на ПИК

TDZ Светлини в зоната на приземяване

11.3.6. ILS GLIDE PATH

ANGLE Ъгъл на наклона на глицадата в градуси

Надморска височина на опорната точка

Разстояние от прага на ПИК или изместения праг до антената на глицадния радиомаяк

11.3.7. ELEVATION

THR Превिшение на прага на ПИК

END Превишение на края на ПИК

RWY END Тип на съоръжението в края на пистата, използвано за обратен завой от ВС:

RWY = края на ПИК е съединен с друга ПИК;

TWY = пътека за рулиране, съединена с края на ПИК;

LP = обходна ПР;

Цифрово значение = широчината на настилката, върху която може да се направи обратен завой, например 70 съответства на широчината на настилката в края на ПИК, равна на 70 m.

11.3.8. OBSTACLES

Препятствия в зоната на траекторията за излитане за указания курс на ПИК (информация за препятствията се представя само за летищата с предназначение RS, RN, AS, AN).

RWY HDG Направление на ПИК

SLOPE Размер на наклона в %, при които се съобщава за наличие на препятствие

IDENT Идентификация на препятствието с помощта на присвоен номер. Ако не е направена идентификация на препятствието, се указва следното:

"NIL" няма препятствия над повърхнината, свободна от препятствия

НЕ СЕ РАЗРЕШАВА ИЗЛИТАНЕ:

..... (ситуацията не е известна)

TYPE Тип на препятствието:

ANT = антена;

BLD = строга;

GRD = земна повърхност, местност и др.;

LIN = линия (електропровод, телефонна линия и др.);

MOV = движещи се обекти (влак, автомобил, кораб и др.);

NET = мрежа (задържаща);

SPR = препятствие от рода на комин, кула, мачта и др.;

TRE = дървета, гора.

DIST RWY

START	Разстояние по траекторията на излитане, измервано от началото на разполагаемата дистанция за излитане до пресичането с перпендикулярната права от препятствието.
CL	Разстояние до препятствието, измерено перпендикулярно от траекторията на излитане с означаване: L = препятствие отляво; R = препятствие отдясно; или вместо горното с едно от следните обозначения: O = препятствие на осовата линия; CROSS = препятствието пресича осовата линия.
HIGHT	Относителна височина на препятствието, измервана от превишението на точката на началото на разполагаемата дистанция за излитане.
M	Маркировка на препятствията
L	Осветяване на препятствията
CURVED TAKE-OFF PATH	Указва се при криволинейна траектория на излитане
BC	Разстояние до началото на кривата, измервано от началото на разполагаемата дистанция за излитане.
EC	Разстояние до края на кривата по траекторията на излитане, измервано от началото на разполагаемата дистанция за излитане.
RADIUS	Радиус на кривата, с указване L (ляво) и R (дясно) относно продължението на осовата линия на ПИК
ANGLE	Ъгъл на дъгата на кривата в градуси
12. TAXIWAYS	ПР, която не е съединена непосредствено с ПИК, не се указва. Информация за ПР се предоставя само за летища с предназначение RN, RS, AN, AS.
RWY NR	Номер на ПИК, съединена с ПР.
IDENT	Обозначението, присвоено на ПР (или пресичащата ПИК), използвано на летището.
TYPE	Тип на ПР: P = паралелна ПР; PE = скоростна ПР; E = други типове изходна/входна ПР.
LOCATION	Местоположението на ПР по отношение на ПИК Успоредна ПР: указва се разделителното разстояние между осовите линии на ПИК и ПР и магнитното направление на ПИК към ПР. Скоростна изходна ПР: указва се разстоянието от края на първия указан курс на ПИК до точката на пресичане на осовата линия на ПИК с продължението на осовата линия на правия участък на скоростната изходна ПР. Други изходни/входни ПР: указва се разстоянието от края на първия указан курс на ПИК до точката на пресичане на осовите линии на ПИК и ПР (или пресичащата ПИК). За ПР, съединени с края на ПИК, разстоянията се указват от 00.00 до дължината на ПИК. Условното обозначение L (лява) и R (дясна) по отношение на осовата линия на ПИК, гледайки към втория указан курс на ПИК откъм първия указан курс на ПИК. Условното обозначение LR (лява и дясна) означава, че ПР пресича ПИК. Когато ПР се съединява направо с края на ПИК, не се указват условните обозначения L и R.
ANGLE	За скоростните изходни ПР и изходно/входни ПР ъгълът на пресичане на осовата линия на ПР с осовата линия на ПИК се указва в градуси. Ъгълът на пресичане се измерва или отляво, или отдясно от осовата линия на ПИК (при това вторият указан курс на ПИК е 0 градуса) към осовата линия на ПР.
WIDTH	Широчина на ПР

SHLD	Широчина на страничните ивици на ПР
STRENGTH	Носимоспособност на настилката на ПР.
LIGHT AIDS	
TE	Осветление на ръба на ПР
CL	Осово осветление
SB	Осветление на "Stop" линията
CB	Осветление на предупреждаващата линия

II. Друга информация

Данни	Описание
1	2
1. Адрес на летищната администрация собственика летището	Пощенски адрес или Телефон/факс на Телеграфен адрес e-mail
3. Използвани документи на ИКАО	
4. Използван метод за измерване на повърхностното съпротивление на пистата и равнището на съпротивлението при триене, при което ПИК се обявява за хлъзгава в мокро състояние	
5. Допълнителна информация, свързана с птиците	а) относно наблюдавано натрупване на птици; б) сборните листове на карти с означаване на местата за хранене и почивка на птиците в околността на летището; в) значителни ежедневни прелитания на птици между местата за хранене и почивка (ако е възможно); г) приети мерки за борба с птиците.
6. Митническо, санитарно обслужване на летището (за санитарни, международни летища)	Органи, осъществяващи контрол (митнически, имиграционни), и работното им време
7. Ограничения	от

регулиращ характер,
засягащи използването
на летището

8. Мерки по
организиране на
транзита (за
международни летища)

9. Разстояние и
разположение на
летището относно
центъра на
обслужвания град

10. (Изм. – ДВ, бр. 80 от
2021 г., в сила от
24.02.2022 г.) Работно
време на летищните
служби и службите на
ОВД

11. Обслужване на летището

- а) наличие на хотел;
- б) наличие на ресторант;
- в) медицинско обслужване;
- г) наличие на транспортни средства;
- д) товаро-разтоварни средства на летището;
- е) типове зареждано гориво;
- ж) типове зареждани масла;
- з) кислород и други компоненти, използвани при обслужване на ВС;
- и) средства за зареждане на гориво и ограничения във връзка със зареждането на гориво;
- к) обикновеното количество налични места в хангарите за ВС;
- л) обикновено наличие на ремонтно оборудване за пристигащи ВС;
- м) средства за обслужване на пътниците;

н) възможност за преместване на ВС, загубили способност да се придвижват сами.

14. Местни ограничения на полетите

15. Координата

а) местоположение и надморска височина, определени за предполетна проверка на висотомерите;

б) разположение на летищните точки за проверка на VOR;

в) координата с точност не по-малка от

0,1 min на всяка местостоянка или точка на перона, на които ВС, оборудвани с инерциални навигационни системи, могат да регулират и програмират бордното си оборудване преди излитане.

III. Комуникации

Пълномощен орган, Пощенски адрес
отговорен за службата Телеграфен адрес
за електровръзка Телефон/факс; e-mail

Район на отговорност, в границите на който се осигурява електровръзка

Основни видове Кратко описание
обслужване и средства

Списък на радиопредавателните станции

IV. Средства за радиовръзка и радионавигационни средства

Название на станцията

Видове предоставяно обслужване

Вид излъчване за всяка честота

Честоти, използвани за предаване по връзката "земя—въздух" и "въздух—земя"

Работно време на всяка служба

Географски координати В случаите, когато DME е на предаващата антена свързано с ILS или MLS и с точност поне до 0,1 положението на нулевата точка min (за за отчитане на оборудването не радиопеленгаторните съвпада с антената му станции на приемната антена)

1) Положението на нулевата точка на отчитане на траекторията на подхода за кацане;

2) Отстоянието на нулевата точка за отчитане от антената на DME

Магнитният пеленг и При отсъствие на контролна разстоянието на точка на летището разстоянието радиосредството от се измерва от известна контролната точка на определена точка, с летището в km и в изключение на случаите, когато десети от km специалните радиосредства са разположени по продължение на оборудвани ПИК.

Указва се също местоположението на УКВ маркерите, свързани с ILS.

Ползвани езици

Мощността на антената, ако това е приложимо, а за NDB — средният радиус на номиналната зона на действие.

Подробни данни за невизуалните средства

за осигуряване на последния етап на подхода за кацане и кацането, които не са ILS, и могат да се използват напълно или частично от бордовото оборудване, предназначено за използване с ILS.

По отношение на ILS:

а) всяка отлика от стандартите на т. 3.1 на част I от том I на Приложение 10 на ИКАО

б) степента на съответствие със стандартите на т. 3.1.3.4 и 3.1.5.4 от част I на том I на Приложение 10 на ИКАО по отношение структурата на лъча на глосадния и курсовия радиомаяк;

в) височината на опорната точка на ILS над прага на ПИК

V. Специални навигационни системи

Название на станцията или веригата от станции

Вид на предоставяното обслужване

(определяне на линията на положението или мястото на ВС)

Метод на опознаване (честотен или кодов)

Тип на излъчването

Честота (номер на
канала, изходен
коефициент на
запълване на
импулсите, честота на
повторение на
импулсите, ако е
приложение)

Време на работа

Географски координати
на станцията

Работни зони и
съответстващи значения
на точността (в течение
на денонощието)

VI. Сигнали за време

Название и позивна на
станцията

Честота и тип на
излъчването

Време и способ на
излъчване

VII. Авиационна фиксирана служба

Название на станцията

Индекс на
местоположението на
станцията

Позивна на станцията

Название на
станцията-кореспондент

Тип на каналите

Честота на предаване

Честота на приемане

Тип на предаваните
съобщения

Работно време

VIII. Метеорология

Пълномощен

Пощенски адрес

метеорологичен орган Телефон, телеграф, e-mail
Район или въздушни маршрути,
осигурявани с метеорологично
обслужване

Кратко описание на основните видове метеорологично обслужване на Подробни данни за инструктажа, консултациите, нагледните пособия и полетната документация, методи и средства за предоставяне на метеорологичната информация

Изисквания, отнасящи се до предварителното уведомяване от страна на авиационните оператори за потребностите им от инструктаж, консултации, полетна документация и друга необходима метеорологична информация

Общо описание на летищните системи за наблюдение и съответните експлоатационни правила, прилагани при наблюдение и представяне на съобщенията за приземния вятър, разстоянието на видимост на ПИК, долната граница на облаците, видимостта, температурата, срез на вятъра (ако има такъв)
Прилагани документи на ИКАО

IX. Летищно метеорологично наблюдение и сводки

Название на станцията
и индекс на
местоположението по
ИКАО

Вид и честота на
наблюденията

Типове метеорологични
сводки и друга
допълнително
включвана информация

Конкретен вид на
системата за
наблюдение и
количество

наблюдателни
пунктове, използвани за
наблюдение и
предаване на
съобщения за
приземния вятър,
видимостта,
разстоянието на
видимостта на ПИК,
долната граница на
облаците,
температурата и среза
на вятъра

Работно време

Данни за наличната
климатологична
информация

X. Метеорологично обслужване на летището

Работно време

Име на органа,
отговорен за съставяне
на прогнози за
летището и срока им на
валидност

Типове прогнози за
кацане

Методи за провеждане на инструктажа или консултациите

Видове предоставяна полетна документация и езици на използваната полетна документация

Наличие на помощно оборудване (например метеорологичен локатор), служещо за предоставяне на информация за метеоусловията

Телефонен номер на метеорологичната служба

Допълнителна информация (за ограничения на обслужването и др.)

XI. VOLMET

Название на предаващата станция

Позивна или опознавателен сигнал

Тип на излъчването

Честота или честоти, използвани за радиопредаване

Период или време на излъчването

Работно време

Списък на летищата, върху които се разпространява

действието на съобщенията или прогнозите

Съдържание и форма на

включваните съобщения
и прогнози

УПРАВИТЕЛ:
Подпис и печат

Приложение 6
към чл. 96, ал. 2, т. 4
(Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г.,
в сила от 24.02.2022 г.)

Акт за основните характеристики и техническо състояние на летище за обслужване на полети, различни от търговски въздушен превоз, с въздухоплавателни средства с максимална излетна маса под 5700 kg срещу заплащане или без заплащане, както и за технологични нужди на собственика без заплащане и на вертолетно летище

I Основна информация

	Видове данни	Описани е	
1	2	3	
1.	CITY	Име на населеното място	
2.	AIRPORT	Име на летището	
3.	USE	Предназначение на летището: (за обслужване на полети за авиационни услуги или технологично летище)	
4.	RFF	Наличие на аварийно-спасително и противопожарно оборудване съгласно т. 7 от Ръководството за управление и експлоатация	
5.	LAT/LONG	Географски координати в градуси, минути и секунди на контролната точка на летището (средата на летателното поле), определени в WGS-84	
6.	ELEV	Надморската височина на	

		ПИК, измерена с точност до метър спрямо морското равнище	
7.	TEMP	Разчетната температура на въздуха в района на летището, представляваща максималната средномесечна температура в градуси по Целзий. Посоки на преобладаващите ветрове	
8.	ALTERNATE AIRPORTS	Указател за местоположението на запасните летища според навигационния план	
9.		Ограничения по видове ВС	
10.	ICAO CODE	Четирибуквен код на ICAO (DOC 7910)	
11.	RUNWAYS GENERAL DATA	Дават се за всяка от пистите	
11.1.	RWY NR	Номер на всяка ПИК в двете посоки S — за късо излитане и кацане	
11.2.	PHISICAL CHARACTERISTICS		
11.2.1		Площ на летателното поле	
11.2.2		Ограда на летателното поле — да или не и каква конструкция е	
11.2.3.	LENGTH	Дължина на ПИК (грунт или изкуствена настилка)	
11.2.4.	WIDTH	Ширина на ПИК (грунт или изкуствена настилка)	

11.2. 5.	CODE	Код на пистата съгласно глава първа на Наредба 14 на МТС от 2000 г.	
11.2. 6.	STRENGTH	а) Конструкция на изкуствените настилки на ПИК и носимоспособност съгласно приложение 1 на Наредба 14 б) За грунтова ПИК — размери, вид на растителното покритие и носимоспособност на грунта съгласно приложение 10 на Наредба 14	
11.2. 7.	SLOPE	Среден надлъжен наклон на ПИК в проценти (отношение на разликата между максималната и минималната кота на осовата линия на ПИК и нейната дължина) с посочване дали общият наклон от първия посочен курс на ПИК е възходящ (+) или низходящ (-)	
11.3.	RUNWAY SPECIFIC DATA	Дават се за всяка от пистите	
11.3. 1.	ELEVATION		
	THR	Надморска височина на двата прага на ПИК	
	RWY END	Тип на съоръжението в края на пистата, използвано за обратен завой от ВС. RWY = край на ПИК е съединен с друга ПИК; TWY = пътека за рулиране, съединена с края на ПИК; LP = обходна ПР Цифрово значение =	

		широчината на настилката, върху която може да се направи обратен завой, например 70 съответства на широчината на настилката в края на ПИК, равна на 70 m	
11.3.2.	RWY TYPE	Тип на ПИК: NON 1 — необорудвана; NON P — оборудвана за неточен подход	
11.3.3.	DECLARED DISTANCES		
	TORA	Разполагаема дължина на разбега	
	ASDA	Разполагаема дистанция за прекъснато излитане	
	TODA	Разполагаема излетна дистанция	
	LDA	Разполагаема дистанция за кацане	
11.3.4.	RADIO AIDS	ILS, MLS, DME, VOR, NDB	
11.3.5.	LIGHTING	Светлинен подход AIDS	
11.3.8.	OBSTACLES	Препятствия в зоната на траекторията за излитане за указания курс на ПИК	
	RWY HDG	Номер на ПИК	
	SLOPE	Размер на наклона, при който се съобщава за наличие на препятствие, %	
	IDENT	Идентификация на препятствието с помощта на присвоен номер. Ако не е направена идентификация на препятствието, се указва следното: "NIL"—няма препятствие над повърхнината, свободна от	

		препятствия, не се разрешава излитане	
	TYPE	Тип на препятствието: ANT = антена; BLD = сграда; GRD = земна повърхност, местност и др.; LIN = линия (електропровод, телефонна линия); MOV = движещи се обекти (vlak, автомобил и др.); NET = мрежа (задържаща); SPR = комин, кула, мачта и др.; TRE = дървета, гора	
	DIST RWY START	Разстоянието по траекторията на излитане, измервано от началото на разполагаемата дистанция за излитане до пресичането с перпендикулярната права от препятствието	
	CL	Разстояние до препятствието, измерено перпендикулярно от траекторията на излитане с означаване: L = препятствие отляво; R = препятствие отдясно; O = препятствие на осовата линия; CROSS = препятствието пресича осовата линия	
	HIGHT	Относителна височина на препятствието, измервана от котата на точката на началото на разполагаемата дистанция на излитане	
	M	Маркировка на препятствията (да/не)	
12.	TAXIWAYS	а) брой и размери;	

		б) тип, конструкция и състояние на настилната; в) надлъжни и напречни наклони	
13.	APRON	а) размери; б) тип, конструкция и състояние на настилната; в) надлъжни и напречни наклони	
14.	Отводнителна система	а) начин на отводняване на летателното поле и видове съоръжения; б) оценка състоянието на отводнителната система	
15.	Маркировка и маркери	а) хоризонт. маркировка на изкуствените настилки; б) маркери съгласно част втора на дял пети от Наредба 14; в) оценка състоянието на маркировката	
16.	Сгради и съоръжения	а) местоположение б) размери по основите и височина; в) предназначение и тип на конструкцията (масивна, паянтова или навес)	
17.	Инженерни мрежи	а) водоснабдяване да/не и състояние; б) канализация да/не и състояние; в) електроснабдяване да/не и състояние	
18.	Подходни пътища	а) външни пътища; б) вътрешни пътища; в) оценка състоянието на пътната мрежа	

II. Друга информация

1.	Адрес на	Пощенски адрес,	
----	----------	-----------------	--

	собственика или ползвателя на летателната площадка	телефон/факс, e-mail	
2.	Обслужване на летателната площадка	<p>а) наличие на хотел;</p> <p>б) наличие на ресторант;</p> <p>в) медицинско обслужване;</p> <p>г) наличие на транспортни средства;</p> <p>д) товаро-разтоварни средства на летището;</p> <p>е) типове зареждано гориво;</p> <p>ж) типове зареждани масла;</p> <p>з) кислород и други компоненти, използвани при обслужване на ВС;</p> <p>и) средства за зареждане на гориво и ограничения във връзка със зареждането на гориво;</p> <p>к) обикновеното количество налични места в хангарите за ВС;</p> <p>л) обикновено наличие на ремонтно оборудване за ВС</p> <p>м) възможност за преместване на ВС, загубили способност да се придвижват сами</p> <p>н) граничен и митнически контрол</p>	

III. Комуникации

	Списък на радиопредавателните станции		
--	---------------------------------------	--	--

IV. Средства за радиовръзка и радионавигационни средства

	Название на		
--	-------------	--	--

	станцията		
	Вид излъчване за всяка честота		
	Честоти, използвани за предаване на връзката "земя—възд ух" и "въздух—зе мя"		
	Ползвани езици		

УПРАВИТЕЛ:
Подпис и печат

Приложение 7
към чл. 24, ал. 2
(Изм. и доп. – ДВ, бр. 80 от 2021 г.,
в сила от 24.02.2022 г.)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА

ГД "ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"

УДОСТОВЕРЕНИЕ

за експлоатационна **ГОДНОСТ НА ЛЕТИЩЕ**

№..... / ..... Г.

1. Наименование на летището

.....

2. Местонахождение

.....

.....

(град, село, област,
община)

3. Настоящият документ се издава на основание чл. 44,
ал. 2 от Закона

за гражданското въздухоплаване в уверение на това, че летище..... отговаря на изискванията на нормативната уредба на гражданското въздухоплаване в Република България и е годно за експлоатация от въздухоплавателни средства код "....." по класификацията на Наредба 14 като

? летище за обществено ползване – за обслужване на международни и вътрешни превози, за обслужване на търговски операции с въздухоплавателно средство и други услуги, срещу заплащане ползване на международни и вътрешни превози на пътници и товари;

? международно летище за обслужване на авиация с общо предназначение;

? летище за обслужване на авиация с общо предназначение срещу заплащане или без заплащане, както и за технологични нужди на собственика без заплащане.

4. Удостоверението се издава на

.....

на основание: .....

.....

Настоящото удостоверение се издава при условията и реда на глава втора

от Наредба 20 и е безсрочно, освен ако не бъде върнато или отнето.

Приложения:

1. Акт за техническите и експлоатационните характеристики на летище

2. Ръководство за управление и експлоатация на летище

Гл. директор:

ГД "ГВА"

Подпис и печат

Приложение 8

към чл. 101, ал. 2

(Изм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г.,

в сила от 24.02.2022 г.)

Регистър на регистрирани летища за обслужване на полети, различни от търговски въздушен превоз, с въздухоплавателни средства с максимална излетна маса под 5700 kg срещу заплащане или без заплащане, както и за технологични нужди на собственика без заплащане и на вертолетни летища

Наименование	Собственник / ползувател	Местоположение / Географски координати	Дата на регистрация	Дата на прекратяване на регистрацията / причини за прекратяването.
--------------	--------------------------	--	---------------------	--

Приложение 9

към чл. 30, ал. 2, т. 1
(Отм. – ДВ, бр. 80 от 2021 г.,
в сила от 24.02.2022 г.)

Приложение 10

към чл. 30, ал. 3
(Изм. и доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.,
отм., бр. 80 от 2021 г.,
в сила от 24.02.2022 г.)

Приложение 11

към чл. 37, ал. 5
(Изм. и доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.,
бр. 80 от 2021 г.,
в сила от 24.02.2022 г.)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ
ЛИЦЕНЗ
на летищен оператор
Рег. .... / .....

Настоящият лиценз се издава на основание чл. 48в, ал. 1 от Закона за гражданското въздухоплаване в уверение на това, че

.....
(фирма на летищния оператор)

отговаря на изискванията на чл. 48г от Закона за гражданското въздухоплаване и условията за лицензиране, определени с Наредба № 20 от 2006 г. за удостоверяване експлоатационната годност на граждански летища, за лицензиране на летищни оператори и оператори по наземно обслужване и за достъпа до пазара по наземно обслужване в летищата. Настоящият лиценз е безсрочен, освен ако не бъде върнат или отнет .

Дата на издаване: .....

(словом, с печат на ГД "ГВА")

Главен директор

Приложение 12

към чл. 44, ал. 1, т. 4
(Изм. и доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.,
изм., бр. 38 от 2012 г.,
бр. 80 от 2021 г.,
в сила от 24.02.2022 г.)

Необходими технически средства за всяка една летищна

дейност по наземно обслужване

(Загл. изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.)

1. Наземно администриране и надзор: помещение, оборудвано с необходимите средства за комуникация, компютърно оборудване, интернет връзка, сита-телекс, телефони и др. средства за връзка.
2. (Доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) Обслужване на пътниците, с осигурен достъп до: автоматизирана система за предполетен контрол, обслужване и регистрация на пътниците, съвместима с глобалните резервационни системи, автоматизиран чекин, гишета с кантар за приемане на пътници, багажни ленти за доставка на багажите до зоната за сортиране, информационна система, багажни колички, система за издирване на загубени багажи, инвалидни колички.
3. (Доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) Обработка на багажите, с осигурен достъп до: транспортни ленти за сортиране на багажите, транспортни ленти за получаване на багажите, електрокари, мотокари и влекачи.
4. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г., бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Обработка на товари и пощенски пратки, с осигурен достъп до: оборудвано и обезопасено помещение за приемане на входящи и изходящи товари; помещение за опасни товари; рентген за проверка на товари и поща с притежаване на: товарни колички; контейнерни колички; електро- и/или мотокари; кантари; оборудване за изготвяне на документи, интернет връзка и комуникационни средства.
5. (Доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г., изм., бр. 38 от 2012 г., бр. 80 от 2021 г., в сила от 24.02.2022 г.) Обслужване на въздухоплавателните средства на перона, разполагане с: комуникационна система за диспечерско обслужване; транспортни ленти за товарене и разтоварване на ВС; влекачи, електро- и мотокари; лоудери; стълби за пътниците; багажни колички и контейнерни колички; влекачи за придвижване на ВС; лифтова кола; техника за пускане на двигатели, перонни автобуси; микробуси.
6. (Доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г., изм., бр. 38 от 2012 г.) Обслужване на въздухоплавателните средства, с разполагане с наземно електрозахранващо

устройство: техника за отопляване и охлаждане на салона на ВС; техника за почистване на салона на ВС; антиобледенителна техника; санитарна кола за почистване на тоалетните; водоноска.

7. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) Обслужване с горива и масла, с осигурен достъп до: оборудвана и обезопасена база за съхранение на авиационно гориво и масла; лаборатория за проверка на горивата; притежаване на автомобил цистерна за зареждане на ВС и/или специализирано зареждащо устройство (сервисер).

8. (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г., бр. 38 от 2012 г.) Техническо обслужване на ВС с разполагане със: средства за комуникация и връзка с ВС и осигурен достъп до помещение за обслужващия състав и складова площ.

9. (Доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г., изм., бр. 38 от 2012 г.) Полетни операции и администриране на екипажите, с разполагане със: средства за комуникация.

10. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г., изм., бр. 38 от 2012 г.) Наземен транспорт, с разполагане с: перонни автобуси и микробуси; електро- и/или мотовлекачи; товарни и контейнерни колички.

11. (Доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г., изм., бр. 38 от 2012 г.) Обслужване на бордния бюфет, с разполагане със: средства за комуникация; сервизни помещения; складови помещения; оборудвано помещение за приготвяне на храна за борда; помещение за подготовка и подреждане на бордните закуски; помещение за почистване и обеззаразяване на колички и посуда; помещение за съхранение и охлаждане на готовата продукция; хладилни камери; лифтова кола; прибори за измерване на температурата на охладената храна.

Приложение 13

към чл. 41, ал. 1, т. 4

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.,

изм., бр. 80 от 2021 г.,

в сила от 24.02.2022 г.)

Ръководство за извършване на наземна дейност на определено летище

I. Съдържание на Ръководство за летищна дейност

Ръководството за летищна дейност включва елементи в зависимост от обхвата и номенклатурата на сертифицираните дейности, както следва:

1.1. Схема на длъжностните лица и отговорностите им по осигуряване на съответната летищна дейност.

1.2. Схема на летището с описание и посочване на разрешените за достъп зони при изпълнение на съответната дейност, както и на забранените за достъп зони.

1.3. Комплексна технология и процедури за обслужване на пътниците, включваща:

- а) ред (процедури) по регистрация на пътниците и оформяне на багажите;
- б) условия и норми за превоз на багаж;
- в) приоритети на обслужване;
- г) обслужване на пътниците при обединяване на рейсове и при замяна на типа ВС;
- д) мерки при неявяване на пътник за отвеждане към самолета;
- е) процедури по отвеждане на пътниците до ВС;
- ж) процедури, свързани с качването на пътниците във ВС;
- з) процедури, свързани със слизането на пътниците от ВС;
- и) процедури по отвеждане на пътниците до терминала;
- й) обслужване на трансферни и транзитни пътници;
- к) процедури, свързани с отказ на регистрация на пътник поради претоварване;
- л) процедури при отмяна на рейс;
- м) процедури по обслужване на инвалиди (в инвалидна количка, в съпровождане на куче-водач), на престарели и болни пътници;
- н) обслужване на несъпровождани деца;
- о) процедури по приемане на багажа, вкл. отказ от приемане на багаж при наличие на вещества или предмети, забранени за превоз с въздушен транспорт, и при отказ за заплащане на установени плащания за свръхбагаж;
- п) ограничения при приемане на багаж за превоз (извънгабаритен, чуплив, тежък, съдържащ опасни предмети багаж);
- р) мерки, които се предприемат при задържани багажи, непотърсени багажи, багажи без документи;
- с) мерки при недоставяне на багаж, при повреда или загуба на багаж;
- т) процедури по търсене и доставяне на загубени багажи;
- у) мерки по отношение на намерени и загубени вещи;
- ф) информационно осигуряване на пътниците и дейността;
- х) образци на технологичната документация (бланки, ведомости, етикети, дневници);
- ц) взаимодействие със службата на Гранична полиция;

- ч) взаимодействие с ДВСК;
- ш) взаимодействие със службите за сигурност;
- щ) обслужване на дипломатически куриери и багажа им;
- ъ) обслужване на депортирани пътници;
- ю) обслужване на пътници с отказано влизане в страната;
- я) обслужване на пътници, водещи със себе си животни и птици.

1.4. Комплексна технология и процедури по обработка на багажите,

включваща:

- а) процедури по сортиране на багажите на заминаващи пътници;
- б) процедури по осигуряване на сигурността при обслужване на багажите на заминаващи пътници;
- в) процедури по разпределение и натоварване на багажите в контейнери или на транспортни платформи;
- г) измерване на окрупнените багажни единици;
- д) (отм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.);
- е) (изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) разтоварване на багажите от ВС и транспортирането им до захранващата лента в зоната;
- ж) (изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) предаване на особени багажи (чуплив, извънгабаритен, тежък, животни);
- з) (изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) организация на работата при нарушаване на разписанието;
- и) идентификация на багажа;
- й) (отм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.);
- к) приемане и предаване на багажа при претоварване от едно на друго ВС, както и при обединяване/разделяне на рейсове;
- л) обслужване на трансферни багажи;
- м) процедури при констатация на нарушаване целостта на багаж;
- н) образци на технологичната документация (бланки, ведомости, етикети, дневници);
- о) информационно осигуряване на дейността;
- п) взаимодействие с митницата;
- р) взаимодействие със службите за сигурност.

1.5. Комплексна технология и процедури по обработка на товари и поща, в

т.ч.:

- а) описание на категориите обслужвани товари (бързо развалящи се, извънгабаритни, опасни, чупливи, тежки и т.н.);

б) списък на класовете и категориите опасни товари, които се обслужват от оператора;

в) изисквания към товарите, тяхната маркировка и опаковка;

г) процедури по приемане и оформяне на товарите за превоз по въздуха;

д) процедури по съхраняване на товарите (вкл. опасни товари), тяхната обработка в склада, сортиране на товарите и оформяне на окрупнени товарни единици;

е) процедури по осигуряване на сигурността при обработване на товарите;

ж) (доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) процедури по приемане на товарите от оператора по перонно обслужване на ВС;

з) процедури по предаване на товарите на получателя;

и) процедури по отношение непотърсени товари или товари без документи;

й) измерване масата на товарите и товарните единици;

к) организация на работата при отклонение от плана (разписанието) за полетите;

л) информационно осигуряване на дейността.

1.6. Комплексна технология и процедури по осигуряване зареждането с авио ГСМ, включваща:

а) процедури по планиране, заявяване и приемане на ГСМ;

б) (доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) организация на зареждането с авио ГСМ, включително хидрантно зареждане;

в) зареждане на въздухоплавателните средства с горива, масла и специални течности;

г) (изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) процедури по контрол върху качеството на ГСМ;

д) обработване на горивото с противообледенителни добавки;

е) проверка на техническата изправност на средствата за зареждане;

ж) метрологично осигуряване на дейността;

з) пълнене на горивозареждащи цистерни и автотранспортни цистерни в пунктовете за пълнене;

и) източване на гориво от резервоарите на ВС;

й) съхраняване на гориво-смазочните материали в складовете за ГСМ;

к) процедури по осигуряване на лабораторния контрол на ГСМ;

л) процедури на взаимодействие с клиенти и доставчици

м) информационно осигуряване на дейността;

н) документооборот;

о) процедури и технологии по третиране на отпадъците.

1.7. (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) Комплексна технология и процедури

по обслужване на самолетите, включваща:

а) процедури по планиране и организация на дейностите;

б) организация на дейностите (вкл. изхвърляне на отпадъците) по

вътрешно почистване на ВС;

в) технология на вътрешното почистване на ВС;

г) процедури и технология по обслужване на санитарните възли, вкл.

третиране на отпадъците;

д) процедури и технология по зареждане с вода за пиене;

е) процедури и технологии по поддържане на санитарно-хигиенната годност

на техниката;

ж) технология и процедури по противообледенителна обработка на ВС;

з) процедури по защита от въздействието на химикали за

противообледенителна обработка върху здравето на човека и околната среда;

и) процедури и технологии за отстраняване на леда и снега от ВС;

й) процедури и технологии по вътрешно преоборудване на салоните на ВС.

1.8. Комплексната технология и процедури по обслужване на

въздухоплателните средства на перона включва:

а) процедури по диспечерско обслужване на въздухоплателното средство

на земята при пристигане и заминаване;

б) (изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) процедури по осигуряване на

съдействие при товаренето и разтоварването на ВС и осигуряване с необходимата

техника, включително обработката на особени товари;

в) процедури за връзка между въздухоплателното средство и оператора

на наземното обслужване;

г) технологии за товарене и разтоварване на въздухоплателното

средство, включително осигуряване и работа с необходимата техника;

д) процедури и организация на транспорта на екипажа и пътниците между

въздухоплателното средство и терминала и транспорт на багажа между

въздухоплателното средство и терминала;

е) процедури по осигуряване и технология на работа със специализираната

техника за пускане на двигателите;

ж) процедури и технологии по осигуряване придвижване на самолета при

пристигане и заминаване, както и осигуряване и работа с необходимата техника;

з) процедури по транспортиране, натоварване и разтоварване във или от

въздухоплавателното средство на храни и напитки.

1.9. Комплексната технология и процедури по наземното администриране и надзор включва:

- а) процедури по осигуряване на представителни услуги и връзки с местните власти или други такива, разплащания в услуга на авиационния оператор и предоставяне на офис площи за неговите представителства;
- б) процедури и технологии по контрола на затоварването;
- в) процедури по съобщенията и телекомуникациите;
- г) (изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) технология за обработка, складиране и администриране на средства за транспортиране на багажи, товари (контейнери, палети и др.);
- д) процедури по осигуряване на всякакъв друг вид надзорни услуги преди, по време или след полета и всякакви други административни услуги, искани от ползвателите на летището.

1.10. Комплексната технология по обслужване на бордния бюфет включва:

- а) (изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) процедури по управление на връзките със снабдителите;
- б) процедури по организация на дейността;
- в) организация на съхранение на храна и напитки и оборудването, необходимо за приготвянето им;
- г) процедури по осигуряване на почистване на оборудването за приготвяне на храна за борда;
- д) (изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) процедури по приготвяне и доставка на храни и стоки за бордния бюфет;
- е) обща организация или технология по осигуряването или подготовка на храна за борда;
- ж) хигиенно-санитарни изисквания и ограничения, свързани с подготовката на храни за борда и тяхното съхраняване;
- з) процедури по третиране на отпадъците.

1.11. Комплексната технология и процедури по наземния транспорт включва:

- а) (изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) организация и извършване на превоз на екипажи, пътници, багажи, товари и поща между различните терминали на летището, но невключващо подобен превоз между въздухоплавателното средство и всяка друга точка в рамките (периметъра) на летището;
- б) процедури по организация на всякакъв специален превоз, заявен от ползвателя на летището.

1.12. Комплексната технология по наземно обслужване Полетни операции и администриране на екипажите включва:

- а) процедури по подготовка на полета на отправното летище или на всеки друг пункт;
- б) процедури по осигуряване на съдействие по време на полет, включващо допълнително диспечерско обслужване при необходимост;
- в) следполетни действия;
- г) администриране на екипажите.

1.13. (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.) Процедури и технологии, оборудване и персонал за техническо обслужване на въздухоплавателни средства:

- а) рутинно предполетно техническо обслужване;
- б) нерутинни услуги по техническото обслужване, заявени от авиационните оператори;
- в) организация и снабдяване с резервни части и необходимото оборудване;
- г) заявка за/или резервация на подходящо място за паркиране и/или хангарно място.

1.14. Процедури по оказване на първа медицинска помощ на нуждаещи се.

1.15. План за действие при крупна производствена авария, включително при залпово замърсяване на околната среда, с описание на съоръженията, оборудването, екипировката, персонала и процедурите за провеждане на действията.

1.16. Организация на техническата експлоатация на използваната техника.

1.17. Противопожарно и аварийно-спасително осигуряване на дейността (дейностите).

1.18. Правила за безопасни и здравословни условия труда при различните дейности.

1.19. Процедури на взаимодействие с летищната администрация.

1.20. Програма по качеството на оператора.

1.21. Програма за обучение на персонала на оператора.

1.22. Актове и предписания от експлоатационни инспекции.

II. Оформяне и поддържане на Ръководството за летищна дейност

1. Ръководството за летищна дейност:

- а) се утвърждава и съхранява от ръководителя на фирмата, изпълняваща съответната летищна дейност;
- б) се подготвя във форма, удобна за ревизиране;
- в) трябва да има дата на начално одобрение или дата на одобрението на

последната корекция на всяка страница или точка от ръководството, както и да включва списък за проверка на страниците.

2. Операторът по наземно обслужване предоставя на отговорните длъжностни лица и персонала необходимите части от ръководството, съответстващи на изпълняваните функции.

3. По един пълен и актуален екземпляр от ръководството се предоставя на ГД "ГВА", на летищния оператор и на инспекторите при провеждане на инспекция на летището.

Приложение 14

към чл. 46, ал. 5

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 49 от 2007 г.,
бр. 80 от 2021 г.,
в сила от 24.02.2022 г.)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА ЛИЦЕНЗ

на оператор по наземно обслужване
Рег. .... /.....

Настоящият лиценз се издава на основание чл. 48в, ал. 6 от Закона за гражданското въздухоплаване в уверение на това, че

.....
(фирма на оператора по наземно обслужване)

отговаря на условията за лицензиране, определени с Наредба № 20 от 2006 г. за удостоверяване експлоатационната годност на граждански летища, за лицензиране на летищни оператори и оператори по наземно обслужване и за достъпа до пазара по наземно обслужване в летищата.

Категория обслужване

Оператор/
самооб-
служване

1. Наземно администриране и надзор
(Ground administration and supervision)
2. Обслужване на пътниците
(Passenger handling)
3. Обслужване на багажите
(Baggage handling)
4. Обслужване на товари и поща
(Freight and mail handling)
5. Обслужване на ВС на перона
(Ramp handling)
6. Обслужване на ВС

(Aircraft services)

7. Обслужване с горива и масла

(Fuel and oil handling)

8. Техническо обслужване на ВС

(Aircraft maintenance)

9. Полетни операции и администриране

на екипажите (Flight operations and crew
administration)

10. Наземен транспорт (Surface transport)

11. Доставка на провизии (Catering
services)

Настоящият лиценз е безсрочен, освен ако не бъде върнат или отнет.

Дата на издаване:.....

(словам, с печат на ГД "ГВА")

Главен директор

ГД "Гражданска въздухоплавателна
администрация":

Приложение 15

към чл. 74, ал. 1 и чл. 90, ал. 1, т. 5
(Ново – ДВ, бр. 80 от 2021 г.,
в сила от 24.02.2022 г.)

Ръководство за управление и експлоатация на летище за летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139

Обхват и съдържание

Раздел А. Ръководство за експлоатация на летището съгласно Регламент (ЕС) 139/2014 на Комисията от 12 февруари 2014 година за определяне на изискванията и административните процедури във връзка с летищата

Обхватът и съдържанието на раздел А следва да отговарят на изискванията на Регламент (ЕС) 139/2014 на Комисията от 12 февруари 2014 година за определяне на изискванията и административните процедури във връзка с летищата, Подчаст Е – Ръководство за експлоатация на летището и документация (ADR.OR.E) и приемливите начини за съответствие и указания на EACA в AMC1 ADR.OR.E.005, GM1 ADR.OR.E.005, AMC2 ADR.OR.E.005(i)(2), AMC3 ADR.OR.E.005, GM2 ADR.OR.E.005 и GM1 ADR.OR.E.005(j).

Раздел Б. Ръководство за управление и експлоатация на летищни съоръжения за обслужване на пътници

Част I. Обща информация

1.1. Съдържание на ръководството.

1.2. Предназначение и обхват на ръководството.

1.3. Правни основания, свързани с ръководството и издаването на единен сертификат за оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници за летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139.

1.4. Условия за използване на летището, вкл. за летища за обществено ползване, изрично заявление, че през периода, когато летището е открито за излитане и кацане, летището е достъпно за всички потребители. За летище, което не е за обществено ползване, се посочват правата за достъп, като по отношение на полети за търсене и спасяване, аварийно кацане, полети на държавни въздухоплавателни средства (полиция и митница) достъпът не може да бъде ограничен.

Част II. Данни за разположението на летищните съоръжения за обслужване на пътници

2.1. Мащабна ситуация на летището на база геодезическо заснемане с посочване на летищните съоръжения за обслужване на пътници, основните сгради и съоръжения, както и подземни комуникации (при наличие на данни).

2.2. Обзорна ситуация на прилетищната територия в мащаб 1:25 000 или 1:50 000 с

отбелязан достъп до летището с други видове транспорт от близките селища, както и разполагането на всички летищни средства и оборудване, намиращи се извън границите на летището.

2.3. Данни за собствеността на летището и кадастрална карта, одобрена от Агенцията по геодезия, картография и кадастър.

Част III. Описание на експлоатационните процедури на летището и мерките по осигуряване на безопасността

3.1. Представяне на информация за летището:

- а) ред за уведомяване на ГД "ГВА" за всяко изменение в информацията за летището, регистрация на уведомленията за измененията в работно и неработно време на летището;
- б) имена на лицата, отговарящи за уведомяването за измененията, номера на телефони за връзка с тези лица в работно и извънработно време на летището.

3.2. Процедури и инструкции:

- а) план за действие при инцидент с опасни товари с описание на съоръженията, оборудването, екипировката, персонала и процедурите по оповестяване и провеждане на действия при инцидент с опасни товари;
- б) план за действие в случай на незаконна намеса в дейността на гражданската авиация с описание на оборудването, екипировката, персонала и процедурите по оповестяване и провеждане на действията;
- в) план за действие при голяма производствена авария в терминалите и в района на аерогарата, включително при залпово замърсяване на околната среда, с описание на съоръженията, оборудването, екипировката, персонала и процедурите по оповестяване и провеждане на действията;
- г) заповед за определяне на ръководителя, отговорен за провеждане на място на всички операции при възникване на извънредна обстановка;
- д) заповед за определяне на комитета по извънредните ситуации на летището;
- е) процедури и ред за използване на резервните източници за електрозахранване (ако има такива) и сведения за всички други методи за отстраняване на частични или общи откази на системата;
- ж) процедури и план за действие по осигуряване на непрекъснато електроснабдяване на летището по време на функционирането му;
- з) процедури за защита от електронни смущения.

Част IV. Опазване на околната среда

4.1. LEQ (A) [dB], NEF и LAMAX [dB] контури на авиационния шум, създаван при функционирането на летището за типови ден и нощ, през зимата и лятото, нанесени върху карта на района около летището;

4.2. доклад за оценка на въздействието върху околната среда на летището с решение на компетентния орган по доклада за ОВОС (когато има такъв);

4.3. хигиенно-защитна зона на летището;

4.4. план за собствен мониторинг;

4.5. процедури за ограничаване на вредното влияние върху околната среда на дейностите, свързани с поддържане и използване на летището.

Част V. Администрация и система за осигуряване безопасността на перона

5.1. Сведения за летищната администрация:

5.1.1. летищният оператор осигурява изпълненията на задълженията на летищна администрация съгласно чл. 48а, ал. 3 при условията на ал. 4 ЗГВ, за което създава и организира следните служби:

- а) управление и поддържане на терминали и терминални съоръжения;
- б) поддръжка на автомобили и снегопочистваща техника;
- в) служба за авиационна сигурност;
- г) енерго-механична служба:

– електро;

– отопление, вентилация и охлаждане;

– водопровод и канализация;

д) служба по опазване на околната среда:

– шум и шумови зони;

– замърсяване на въздух, вода и почви;

– приаеродромни територии;

5.1.2. структура и схема на длъжностните лица и отговорностите им по т. 5.1.1;

5.1.3. имена, длъжност и телефонни номера на лицата, ръководещи службите по т. 5.1.1.

Част VI. Условия, свързани с обслужване на пътници, товародатели, клиенти

6.1. Графична и мащабна скица на пътническия (пътническите) терминали със схема на различните етажи, зони за обслужване на пътниците и багажите и указана схема на движението на пътническия поток.

6.2. Графична мащабна скица на карго-терминала с указване на различните зони на обслужване и движението на товаропотока.

6.3. Процедури на взаимодействие със службите по осигуряване на

гранично-пропускателния режим (ГКПП), ветеринарно-защитния и санитарния режим; митническият режим; охраната; пощите и съобщенията.

6.4. Процедури на взаимодействие с оператори по наземното обслужване, получили достъп до пазара на наземното обслужване или за самообслужване на територията на летището.

6.5. Процедури на взаимодействие с пътници, товародатели и клиенти, използващи летището.

6.6. Процедури и планове, свързани с изискванията на Националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване.

6.7. Процедури на взаимодействие с местните власти.

6.8. Схема на службите и отговорните длъжностни лица, свързани с обслужване на пътници, товародатели, клиенти, както и по постигане на сигурността и взаимодействието с местните власти.

6.9. Процедури за обслужване на пътници с ограничена подвижност.

Част VII. Техническа експлоатация на летищната техника, съоръжения и оборудване

7.1. Списък на съоръженията и оборудването, свързано с осигуряване функционирането на терминалите.

7.2. Описание на системата за техническо обслужване и ремонт на специализираната техника, вкл. експлоатационни и технологични изисквания на производителя, организация на планово-предпазната система за обслужване, организация на доставките и ремонта и организация за следене на работката на специализираната техника и записите, свързани с техническото обслужване и ремонта.

7.3. Описание на системата за техническо обслужване и ремонт на стационарните съоръжения и оборудване, вкл. експлоатационни и технологични изисквания на производителя, организация на планово-предпазната система за обслужване, организация на доставките и ремонта и организация за следене на работката на специализираната техника и записите, свързани с техническото обслужване и ремонта.

7.4. Процедури и технологии по техническо обслужване на специализираната техника.

7.5. Процедури и технологии по техническо обслужване на стационарните съоръжения и оборудване.

7.6. Отговорни длъжностни лица по техническото обслужване и ремонта на специализираната техника, стационарни съоръжения и оборудване.

Част VIII. Актове и предписания от експлоатационни инспекции

8.1. Актове от сертификационни и експлоатационни инспекции.

8.2. Актове за удостоверяване на годността на оборудването, съоръженията, инсталациите, системите.

8.3. Протоколи за съответствие на стандартите, изискванията или нормативната уредба на параметрите на техническото състояние или организационно-техническото осигуряване, свързани със спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд в гражданската авиация.

Част IX. Оформяне и поддържане на ръководството за управление и експлоатация на летище

9.1. Ръководството за управление и експлоатация на летище:

а) се утвърждава от ГД "ГВА" и се съхранява от летищната администрация/летищния оператор (за летища за обслужване на полети за авиационни услуги и технологични летища – от собственика);

б) се подготвя във форма, удобна за изменение;

в) трябва да има дата на начално одобрение или дата на одобрението на последната корекция на всяка страница или точка от ръководството, както и да включва списък за проверка на страниците.

9.2. Летищната администрация/летищният оператор (съответно собственикът) предоставя на отговорните длъжностни лица и персонала необходимите части от ръководството, съответстващи на изпълняваните функции.

9.3. По един пълен и актуален екземпляр от ръководството за управление и експлоатация на летището се предоставя на ГД "ГВА", както и на инспекторите при провеждане на инспекция на летището.

Част X. Приложения, процедури и инструкции

10.1. Инструкция за действие при приемане и регистрация на пътници и екипаж от ВС, претърпяло бедствие на територията на летището.

10.2. План за действия при инцидент с опасни товари на територията на летището.

10.3. План за действия при криза, предизвикана от акт на незаконна намеса на територията на летището.

10.4. План за провеждане на неотложни аварийно-възстановителни работи при стихийни бедствия, аварии и катастрофи на територията на летището.

10.5. План за евакуация на пътнически терминали.

10.6. План за действие при залпови замърсявания на околната среда.

10.7. Процедура за ликвидиране на последствията от разлив на гориво или други петролни продукти на територията на летището.

- 10.8. Аварийен план за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при технологични аварии и бедствия в отдел ГСМ.
- 10.9. Процедура за безопасност при наземно обслужване в неблагоприятни атмосферни условия.
- 10.10. Приложения по опазване на околната среда.
- 10.11. Процедура за превоз на оръжия, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия през летището.
- 10.12. Процедура за действия при отложени, неосъществени полети.
- 10.13. Процедура на взаимодействие с оператори по наземно обслужване, получили достъп до пазара на наземното обслужване, или за самообслужване на територията на летището.
- 10.14. Вътрешни правила за обработка на постъпили жалби, сигнали и коментари от граждани.
- 10.15. Инструкция за осигуряване на пожарна безопасност.
- 10.16. План за действие при пожар.
- 10.17. План за осигуряване на пожарната безопасност при извършване на текущи ремонти, строителни и монтажни работи.
- 10.18. Инструкция за проверка на работоспособността и извършване на периодична техническа поддръжка на терминалните съоръжения и багажни системи.

УПРАВИТЕЛ:

Подпис и печат

Приложение 16

към чл. 92, ал. 5

(Ново – ДВ, бр. 80 от 2021 г.,

в сила от 24.02.2022 г.)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА, ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ И СЪОБЩЕНИЯТА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ "ГРАЖДАНСКА
ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ"
ЕДИНЕН СЕРТИФИКАТ

.....

1. Наименование на летището .....
2. Местонахождение .....
- (град, село, област, община)
3. Настоящият сертификат се издава на основание чл. 85 от Наредба 20 от 24.11.2006 г. за удостоверяване експлоатационната годност на граждански летища, за лицензиране на летищни оператори и оператори по наземно обслужване и за достъпа по наземно обслужване в летищата в уверение на това, че:

.....

.....
(име на оператора на летищните съоръжения за обслужване на пътници)
е оправомощен да извършва дейност като оператор на летищни съоръжения за обслужване на пътници за летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139 в съответствие с изискванията на нормативната уредба в Република България и Ръководството за управление и експлоатация на летищни съоръжения за обслужване на пътници.
Настоящият сертификат се издава при условията и реда на глава девета от Наредба 20 от 24.11.2006 г. и е безсрочен, освен ако не бъде върнат или отнет.

Приложение: Ръководството за управление и експлоатация на летищни съоръжения за обслужване на пътници.

Дата на издаване: .....

Главен директор на Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация"

Подпис и печат

Приложение 17

към чл. 81, ал. 1

(Ново – ДВ, бр. 80 от 2021 г.,

в сила от 24.02.2022 г.)

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

връзка с летищата в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1139

1. Доставчици на услуги за управление на перона:

Име и адрес на лицето: .....

Име и контакт на отговорния ръководител: .....

.....

2. Дата на стартиране на дейността на оператора:.....

.....

3. Летище, на което се предоставят услугите за управление на перона:.....

.....

4. Приложими изисквания, съгласно част – ADR.OPS по отношение на услугите за управление на перона, документиран и отбелязан в ръководството на летището:

Услугите за управление на перона, документиран и отбелязан в ръководството на летището, отговарят на приложимите изисквания съгласно част – ADR.OPS.

5. Алтернативни средства за съответствие с препоръките на AMCс, които те заместват съгласно ADR.OR.A.015(c):

Не са използвани алтернативни средства за съответствие с препоръките на AMCс.

6. Предоставяни услуги от доставчика на услуги за управление на перона:

Услугите се предоставят съгласно съдържанието на съответното ръководство на летището.

7. Служителите на доставчика на услуги за управление на перона:

Служителите на доставчика на услуги за управление на перона са получили необходимото първоначално обучение, а също така преминават и допълнителни обучения с цел повишаване на компетенциите им.

8. Доставчикът на услуги за управление на перона е покрил признат стандарт:

За всякакви промени в дейността, оказващи влияние на информацията в тази декларация, ще бъдат уведомени съответните власти.

Потвърждавам, че информацията в тази декларация е вярна.

Отговорен ръководител:

Подпис

Дата

Приложение 18

към чл. 41, ал. 1, т. 8

(Ново – ДВ, бр. 80 от 2021 г.,

в сила от 24.02.2022 г.)

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

на доставчика по наземно обслужване съгласно Регламент (ЕС) 2018/1139

и Наредба 20 от 24.11.2006 г. за удостоверяване експлоатационната

годност на граждански летища, за лицензиране на летищни оператори и

оператори по наземно обслужване и за достъпа по наземно обслужване в

летищата

1. Доставчик на услуги по наземно обслужване:

Име и адрес на лицето: .....

Име и контакт на представляващия лицето: .....

2. Летище, на което се предоставят услугите за наземно обслужване: ....

.....

3. Предоставяни услуги от доставчика по наземно обслужване:.....

.....

4. Изявления:

Изискванията за издаване на лиценз за оператор по наземно обслужване са покрити и доставчикът по наземно обслужване отговаря на условията, посочени в чл. 30, ал. 2, чл. 41 и чл. 42 от Наредба 20 от 24.11.2006 г. за удостоверяване експлоатационната годност на граждански летища, за лицензиране на летищни оператори и оператори по наземно обслужване и за достъпа до пазара по наземно обслужване в летищата.

Доставчикът на услуги по наземно обслужване декларира, че:

– е способен и разполага с необходимите средства, за да изпълнява задълженията, свързани с предоставяните услуги в съответствие със съществените изисквания, посочени в чл. 33 от Регламент (ЕС) 2018/1139;

– разполага с достатъчен брой персонал, който е обучен и притежава необходимата квалификация, компетентност и стаж изискващи се за извършването на дейността;

– е създал организация и разполага с техника и/или технологии, осигуряващи спазването на действащите стандарти и процедури за сигурност и безопасност на лицата, въздухоплатателните средства, съоръженията и оборудването на съответното летище;

– отговаря на изискванията за финансова стабилност по смисъла на § 3, т. 40 от ЗГВ.

За всякакви промени в дейността, оказващи влияние на информацията в тази декларация, ще бъде уведомена ГД "ГВА".

Доставчикът по наземно обслужване потвърждава, че информацията в тази декларация е вярна.

Отговорен ръководител:

Подпис

Дата

Приложение 19

към чл. 96, ал. 2, т. 1

(Ново – ДВ, бр. 80 от 2021 г.,

в сила от 24.02.2022 г.)

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

1. Кандидат за регистрация:

Име и адрес на лицето: .....

Име и контакт на представляващия лицето: .....

2. Наименование на летището: .....

3. Местонахождение: .....

(град, село, област, община)

4. Географски координати: .....

5. Изявления:

Изискванията за регистрация на:

? летище за обслужване на полети, различни от търговски въздушен

превоз, с въздухоплатателни средства с максимална излетна маса под 5700 kg

срещу заплащане или без заплащане, както и за технологични нужди на

собственика без заплащане са спазени;

? вертолетно летище,

посочени в Наредба 20 от 24.11.2006 г. за удостоверяване

експлоатационната годност на граждански летища, за лицензиране на

летищни оператори и оператори по наземно обслужване и за достъпа до

пазара по наземно обслужване в летищата, са спазени.

Техническите характеристики на летателното поле и съоръженията,

ограничаването на препятствията, оборудването, визуалните

аеронавигационни средства, летищните служби и техническата

инфраструктура отговарят на изискванията, определени в

Наредба 14 от 15.10.2012 г. за летищата и летищното осигуряване.

За всякакви промени в дейността, оказващи влияние на информацията

в тази декларация, ще бъде уведомена ГД "ГВА".

Потвърждавам, че информацията в тази декларация е вярна.

Представляващ лицето:

Подпис

Дата

Приложение 20

към чл. 44, ал. 1, т. 11

(Ново – ДВ, бр. 80 от 2021 г.,

в сила от 24.02.2022 г.)

Списък на системи и съоръжения за обслужване на пътници,

обслужване и осигуряване на ВС, товарене и разтоварване

на багажи и товари (ССНО)

1. Доставчик на услуги по наземно обслужване:

Име и адрес на лицето: .....

Име и контакт на представляващия лицето: .....

2. Летище, на което се предоставят услугите за наземно обслужване: .....

3. Списък на ССНО

Наименование на система /съоръжение	Модел	Наименование на произв одител, държава	Година на произв одство	Регистр ационен нтарен	Платена такса по Тарифа 5 (лв.)
-------------------------------------	-------	--	-------------------------	------------------------	---------------------------------

Да/Не

Потвърждавам, че информацията в този списък е вярна.

За всякакви промени в настоящия списък ще бъде уведомена ГД "ГВА".

Представляващ лицето: .....

Дата: .....

Подпис: .....

Приложение 21

ДО

ГЛАВНИЯ ДИРЕКТОР

НА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ

„ГРАЖДАНСКА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНА

АДМИНИСТРАЦИЯ“

ЗАЯВЛЕНИЕ

за регистрация на БВЛ

1. Кандидат: .....

(посочва се наименованието на кандидата, ЕИК/БУЛСТАТ, седалище/адрес на управление, телефон, електронна поща)

2. Законен представител/пълномощник: .....

(посочват се три имена, телефон, електронна поща)

3. Заявявам за регистрация БВЛ на лечебно заведение .....,

.....

находящо се на адрес .....

4. Приложения:

4.1. Декларация за спазване изискванията на наредбата и за съответствие на физическите характеристики и визуалните аеронавигационни средства с част

пета, дялове втори, трети и четвърти от Наредба 14 от 15.10.2012 г. за летищата и летищното осигуряване, по образец – съгласно приложение 22,

подписана от лицето, представляващо кандидата

4.2. Документи, удостоверяващи правото на собственост или правото за ползване на терена и съоръженията

4.3. Ръководство за управление и експлоатация на БВЛ

4.4. Акт за основните характеристики и техническото състояние на БВЛ

4.5. Програма за сигурност

4.6. Геодезическо заснемане

4.7. Екзекутивен чертеж на изградената БВЛ с отразени размери и наклони на зона FATO и зона за безопасност, контролна точка, маркировка, пътен достъп, ветроуказател и зона на отговорност в радиус 50 m

Дата: ..... г.

Подпис:

(.....)

Приложение 22

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

1. Кандидат за регистрация: .....
(посочва се наименованието на лечебното заведение, ЕИК .....,
седалище и адрес на управление .....)
2. Име и контакти на представляващия: .....
..... ,
адрес за кореспонденция .....
тел. +359 ..... ,
е-мейл: .....
3. Наименование на БВЛ: "....." "
Местонахождение: .....
4. Географски координати:

N – ..... ? .....?.....?? E – .....?.....?.....??

Декларирам, че:

1. Спазени са изискванията за регистрация на БВЛ, посочени в Наредба 20 от 24.11.2006 г. за удостоверяване експлоатационната годност на граждански летища, за лицензиране на летищни оператори и оператори по наземно обслужване и за достъпа до пазара по наземно обслужване в летищата.
  2. Физическите характеристики и визуалните аеронавигационни средства на БВЛ отговарят на част пета, дялове втори, трети и четвърти от Наредба 14 от 15.10.2012 г. за летищата и летищното осигуряване.
- Задължавам се при промяна на декларираните обстоятелства писмено да уведомя ГД "ГВА" в 7-дневен срок от тяхното настъпване.
Известна ми е отговорността по чл. 313 от Наказателния кодекс за деклариране на неверни данни.

Дата: ..... г. Подпис:
(.....)

Приложение 23

към чл. 107, ал. 2, т. 3
(Ново – ДВ, бр. 62 от 2023 г.)

РЪКОВОДСТВО ЗА УПРАВЛЕНИЕ

И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА БВЛ "....."

(посочва се наименованието на съответното БВЛ)

Регистър на измененията

Номер на изменението	Дата на изменението	Въведено от	Въведено на (дата)

Съдържание на ръководството

1. Обща информация
  - 1.1. Предназначение и обхват на ръководството.
  - 1.2. Правни основания, свързани с регистрацията на БВЛ.
  - 1.3. Условия за използване на БВЛ.
2. Управление и експлоатация на БВЛ
  - 2.1. Длъжностни лица, отговорни за осигуряване на операциите на БВЛ.

- 2.2. Данни за разположението на БВЛ.
- 2.3. Описание на зоните за движение в района на БВЛ, обслужващите ги пътища и инструкцията за движение на хора и техника в района на БВЛ:
  - 2.3.1. Описание на обслужващите пътища в района на БВЛ.
  - 2.3.2. Инструкцията за движение на хора и техника в района на БВЛ.
- 2.4. Процедури за поддържане на летателното поле и останалите съоръжения съгласно декларираните стандарти и изисквания.
- 2.5. План за поддържане на БВЛ при зимни условия.
- 2.6. План за осигуряване на безопасност и мерки по сигурност и охрана на БВЛ.
- 2.7. Аварийно-спасително осигуряване на БВЛ.
  - 2.7.1. План за аварийно-спасително и противопожарно осигуряване на БВЛ с описание на съоръженията, оборудването, екипировката, персонала и процедурите по оповестяване и провеждане на аварийно-спасителни и противопожарни операции.
  - 2.7.2. Минимално аварийно-спасително и противопожарно оборудване на БВЛ.
    - 2.7.2.1. Пожарогасителни вещества.
    - 2.7.2.2. Комплект аварийно-спасително оборудване.
- 2.8. Процедури за ограничаване на вредното влияние върху околната среда на дейностите, свързани с поддържане и използване на БВЛ.
3. Данни за БВЛ
4. Оформяне и поддържане на Ръководството за управление и експлоатация на БВЛ
5. Карта на БВЛ

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

1.1. Предназначение и обхват на ръководството

Предназначението на Ръководството за управление и експлоатация е да определи организацията и реда за опериране и взаимодействие на БВЛ с физически и юридически лица.

Обхватът на Ръководството за управление и експлоатация включва:

- а) поддържане на БВЛ;
- б) ограничаване и отстраняване на препятствията;
- в) поддържане на визуалните сигнални средства;
- г) извършване на аварийно-спасителното и противопожарното осигуряване на полетите;
- д) организиране на движението на територията на БВЛ;
- е) поддържане на оборудването, съоръженията и инсталациите;
- ж) осигуряване на сигурността на БВЛ.

Ръководството за управление и експлоатация обхваща изискванията и процедурите, описани в приложение 23 към Наредба 20 от 24.11.2006 г. за удостоверяване експлоатационната годност на граждански летища, за лицензиране на летищни оператори и оператори по наземно обслужване и за достъпа до пазара по наземно обслужване в летищата.

1.2. Правни основания, свързани с регистрацията на БВЛ

Регистрацията на БВЛ е по реда на глава единадесета от Наредба 20 от 24.11.2006 г. за удостоверяване експлоатационната годност на граждански летища, за лицензиране на летищни оператори и оператори по наземно обслужване и за достъпа до пазара по наземно обслужване в летищата.

1.3. Условия за използване на БВЛ "....." (посочва се наименованието на съответната БВЛ)

1.3.1. БВЛ "....." (посочва се наименованието на съответното БВЛ) е предназначено за обслужване на полети на вертолети за нуждите на системата за спешна медицинска помощ по въздух (HEMS).

1.3.2. Редът за влизане и пребиваване на персонал, клиенти, автомобили, специална техника (за извършване на ремонтни дейности, доставки на GSM и др.) и ВС до БВЛ "....." (посочва се наименованието на съответното БВЛ) се определя от управителя на БВЛ или определено от него лице.

1.3.3. Достъпът до работната площ при експлоатация на БВЛ се контролира от управителя на БВЛ или определено от него лице. Цел на контрола е недопускане пребиваването на случайни хора или животни, както и за отсъствие на предмети, застрашаващи безопасността върху БВЛ по време на експлоатация.

2. УПРАВЛЕНИЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА БВЛ "....." (посочва се наименованието на съответното БВЛ)

2.1. Длъжностни лица с отговорности по осигуряване на операциите на БВЛ

..... (посочват се три имена, длъжност и контакти)

Задължения на управителя на БВЛ или определено от него лице по отношение на БВЛ:

Управителят на БВЛ или определено от него лице е отговорен за дейностите, свързани с осигуряване на безопасната работа на БВЛ, като:

- упражнява цялостен контрол върху експлоатационното състояние на БВЛ;
- изменя съдържанието на Ръководство за управление и експлоатация на БВЛ след съгласуване измененията с ГД "ГВА";

- отговаря за съхранението на актове и предписания от експлоатационните инспекции;
- взаимодействия с местните власти при проблеми, свързани с експлоатацията на БВЛ;
- информира всички членове на експлоатационния състав за измененията в нормативните документи, правила, стандарти и процедури;
- води летателната документация, дневник за състоянието на летателното поле и оборудване;
- координира функциите, свързани с операциите по експлоатацията и ремонтните работи – планиране на летателни дни, техническо обслужване на БВЛ и работното време;
- организира изпълнението на програмите за тренировка на състава;
- актуализира плана за аварийно-спасителни и противопожарни работи на БВЛ;
- отговаря за наличието и изправността на противопожарното и аварийно-спасителното оборудване на БВЛ;
- ежедневно проверява състоянието на указателите за посока на вятъра;
- контролира изпълнението на процедурите за поддържане на летателното поле, визуалните средства и останалите съоръжения на БВЛ;
- изпълнява плана за поддържането на БВЛ при използването в зимни условия;
- докладва на ГД "ГВА" и Националния борд за разследване на произшествия във въздушния, водния и железопътния транспорт (НБРПВВЖТ) съгласно схемата за оповестяване за авиационни събития и/или условия, които са застрашили или биха могли да застрашат по-нататъшното провеждане на полети;
- отговаря за организацията на движение на хора и техника в границите на БВЛ;
- отстранява временни препятствия в района на БВЛ;
- изпълнява дейностите по поддържане на БВЛ;
- отговаря за състоянието на визуалната маркировка на БВЛ;
- отговаря за минималното противопожарно и аварийно-спасително оборудване на БВЛ;
- осигурява ненавлизането на хора, животни и автомобили в летателното поле.

2.2. Данни за разположението на БВЛ

БВЛ " ..... " (*посочва се наименованието на съответното БВЛ*) се намира в ..... (*населено място, адрес, местонахождение, поземлен имот с идентификатор .....*). Теренът е ....., с наклон на .....

2.2.1. Карта на БВЛ

На картата на БВЛ се изобразяват съществени особености на БВЛ в радиус минимум 500 m и района на отговорност по т. 2.7.1.

2.3. Описание на зоните за движение в района на БВЛ, обслужващите ги пътища и инструкция за движение на хора и техника в района на БВЛ

2.3.1. Описание на обслужващите пътища в района на БВЛ:

Достъпът до БВЛ е ..... Описанието се отразява и на картата по т. 2.2.1.

2.3.2. Инструкция за движение на хора и техника в района на БВЛ:

Движението на хора и техника в района на летателното поле, когато ВС излита или каца, е абсолютно забранено.

Движение на хора и техника в района на БВЛ се разрешава съгласно инструктаж, проведен от авиационния оператор.

2.4. Процедури за поддържане на летателното поле и останалите съоръжения съгласно декларираните стандарти и изисквания

Процедурите за поддържане на летателното поле и останалите съоръжения са съгласно декларираните стандарти и изисквания.

Процедурите за поддържане на летателното поле и останалите съоръжения включват най-малко:

2.4.1. ежедневна проверка на състоянието на бетонната настилка и маркировката на БВЛ (зона за излитане и приземяване FATO);

2.4.2. почистване на изкуствените настилки и тревните площи от отпадъци, като особено се внимава за режещи предмети, по-едри камъни, парчета дърво или метал;

2.4.3. ежедневна проверка на състоянието на ръкава за посока на вятъра.

Резултатите от проверките се отразяват в Дневник за състояние на БВЛ.

2.5. План за поддържане на БВЛ при зимни условия

БВЛ се използва при липса на сняг и лед по летателното поле.

Управителят на БВЛ или определено от него лице координира почистването на летателното поле.

2.6. План за осигуряване на безопасност и мерки по сигурност и охрана на БВЛ

По време на провеждане на полети дежурният служител следи да няма движение на хора и превозни средства на разстояние не по-малко от 50 m от контролната точка на БВЛ, където е приложимо. Осигуряването на безопасността включва спазването на правилата и процедурите, свързани с безопасността на БВЛ, както и осигуряването на минимално необходимия постоянен състав, който реализира тези правила и процедури, и необходимата техника за постигане на безопасността. Мерките за сигурност включват най-малко контрол на достъпа до БВЛ, обща охрана на БВЛ и достъпа до намиращите се на него ВС и съоръжения и предотвратяване навлизането на животни в района на БВЛ.

2.7. Аварийно-спасително осигуряване на БВЛ

2.7.1. Планът за аварийно-спасително и противопожарно осигуряване на БВЛ включва описание на съоръженията, оборудването, екипировката, персонала и процедурите по оповестяване и провеждане на аварийно-спасителни и противопожарни операции.

Район на отговорност:

Районът на отговорност е в радиус от 50 m от контролната точка на БВЛ, където това е приложимо.

Изисквания по отношение противопожарна и аварийно-спасителна защита:

За да може да достигне до всяка точка на БВЛ в рамките на две до три минути, аварийно-спасителното оборудване се съхранява в близост до БВЛ.

Списъкът на минималното аварийно-спасително и противопожарно оборудване е посочен в т. 2.7.2.

При авиационно събитие по смисъла на Закона за гражданското въздухоплаване управителят на БВЛ или определено от него лице извършва следното:

Други действия

Други действия

При авиационно събитие в района на отговорност на БВЛ управителят на БВЛ или определено от него лице:

fs20

При пожар на ВС противопожарните средства се разполагат така, че да осигурят безопасен коридор за евакуация на намиращите се на борда на вертолета лица.

Дори да няма очевидни признаци на пожар, цялото оборудване и персоналет трябва да са в пълна готовност.

Планът за аварийно-спасително и противопожарно осигуряване трябва да се преразглежда и информацията, съдържаща се в него, да се актуализира поне веднъж годишно или, ако се счете за необходимо, след фактическа аварийна ситуация, за да се отстранят всички недостатъци, открити по време на ситуацията. Най-малко веднъж годишно на БВЛ трябва да се провежда практическо проиграване на аварийния план.

2.7.2. Минималното аварийно спасително и противопожарно оборудване на БВЛ включва:

2.7.2.1. Пожарогасителни вещества – 45 kg въглероден диоксид, отговарящ на БДС EN-25 923/2002, или 45 kg прахообразни гасящи вещества, отговарящи на БДС EN-615/2000.

Допълнително трябва да има налични пожарогасителни вещества: 45 kg халон или негов еквивалент и 90 kg въглероден диоксид (БДС EN 25 932/2002), които да бъдат складираны в сграда за поддръжка, склад, намиращи се в района, на отговорност на лечебното заведение. В случай че на БВЛ или в близост до него няма сгради и складове, допълнителни количества пожарогасителни вещества не се изискват.

2.7.2.2. Комплект за аварийно-спасително оборудване:

1. киркобрадва голяма пожарникарска;
2. киркобрадва малка пожарникарска;
3. трион с дължина 600 мм;
4. лост "кози крак" с дължина 1050 мм;
5. канджа пожарникарска;
6. ножовка или трион за метал с 6 запасни листа;
7. пожарникарско (огнеупорно) одеяло;
8. разтегателна стълба с дължина до 10 м;
9. въже с диаметър 10,5 мм и дължина 15 м;
10. клещи със страничен режещ ръб;
11. комплект отвертки;
12. топлоотразяващи (огнеупорни) ръкавици пожарникарски;
13. чукче с маса 1,8 кг;
14. ножици за рязане на ламарина;
15. диелектрични ножици за прерязване на проводници (20 kV);
16. два комплекта за първа медицинска помощ, всеки от които съдържа: 10 таблички за идентификация, тампони за спиране на кръвотечение, гумени маркучи, респираторни

тръбички, ножици, бинтове и шини, обикновени или надуваеми, за счупвания от различен тип.

По решение на лечебното заведение се осигурява подходящо транспортно средство за съхранение и транспорт на противопожарното и аварийно-спасителното оборудване, както и ако е необходимо – допълнително оборудване.

2.8. Процедури за ограничаване на вредното влияние върху околната среда на дейностите, свързани с поддържане и използване на БВЛ

На БВЛ не се предвижда зареждане с ГСМ.

Предпазване от замърсяване на повърхностните води и почвите с отпадъци от ГСМ:

За предпазване от замърсяване на повърхностните води и почвите от ГСМ на БВЛ се предприемат следните мерки:

а) аварийните разливи на ГСМ се третираат с противопожарна пена и абсорбатори, които впоследствие се събират в найлонови чували и се складираат временно на определено място на територията на БВЛ;

б) замърсеният повърхностен слой на почвата, получил се при аварийен разлив, се изкопава и събира в найлонови чували, които се складираат временно на определено място на територията на лечебното заведение;

в) всички отпадъци (течни и твърди) се предават по установения законов ред за третиране на опасни отпадъци.

3. ДАННИ ЗА БВП

Подробна информация за БВЛ се съдържа в Акт за основните характеристики и техническо състояние на БВЛ "....." (посочва се наименованието на съответното БВЛ), копие от който се намира в ГД "ГВА". Информацията в Акта за основните характеристики и техническо състояние е за служебно ползване и не се публикува в сборник АИП.

При промяна на информацията за БВЛ се извършва изменение на Акта за основните технически и експлоатационни характеристики.

4. ОФОРМЯНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА БВЛ

Ръководството за управление и експлоатация на БВЛ:

1. се съхранява от управителя на БВЛ или упълномощено от него лице;

2. се изготвя във форма, която дава възможност за неговото изменение;

3. съдържа дата на влизане в сила и дата на последно изменение на всяка страница или на съответната точка от ръководството, както и включва списък за проверка на страниците;

4. се предоставя на ГД "ГВА";

5. изменения в Ръководството за управление и експлоатация на БВП могат да бъдат правени след съгласуване с ГД "ГВА";

6. ръководството и негови изменения се съхраняват на хартиен и електронен носител, като електронният носител е във формат, който позволява редакция.

Контролът на актуалността на ръководството е осигурен чрез включването на "Регистър на измененията".

5. КАРТА, ПОКАЗВАЩА СЪЩЕСТВЕНИ ОСОБЕНОСТИ НА БВЛ И РАЙОНА ОКОЛО НЕЯ.

Приложение 24

към чл. 107, ал. 2, т. 4

(Ново – ДВ, бр. 62 от 2023 г.)

Акт за основните характеристики и техническо състояние на БВЛ "....."

I. Основна информация

	Видове данни		Описание
1.	CITY	Име на населеното място	....
2.	HOSPITAL SITE	Име на БВЛ	....
3.	TYPE	Тип на БВЛ	Зона за приземяване и излитане FATO,

			разположена на/над повърхността на терена
4.	LAT/LON G	Географски координати в градуси, минути и секунди на контролната точка на БВЛ (средата на зоната на крайния етап на подхода за кацане и за излитане – зона FATO), определени в БГС 2005	N ....° .....' ....." E ....° .....' ....."
5.	ELEV	Надморската височина на БВЛ (зона FATO), измерена с точност до метър спрямо морското равнище	..... m
6.		Ограничения	ако са определени
7.	FATO	Направления за подход и излитане, ако са определени	Излитане: .....°/..... ° GEO .....°/..... ° MAG Подход: .....°/..... ° GEO .....°/.....

			° MAG
7.1.	PHYSICAL CHARACTERISTICS	Зона FATO	
7.1.1.		Размери	Кръг с диаметър D = ... m
7.1.2.		Наклон	..... %
7.1.3.		Тип на повърхността	....
7.1.4.		Носимоспособност в тонове	..... t
7.2.	SPECIFIC DATA		
7.2.1.	FATO TYPE	Тип на FATO: необорудвана ; оборудвана за неточен подход	....
7.2.2.	LIGHTING AIDS	Светотехнически средства, ако са налични	
8.	Отводнителна система	а) начин на отводняване на летателното поле и видове съоръжения б) оценка на състоянието на отводнителната система	....
9.	Маркировка и маркери	а) хоризонт, маркировка на изкуствените	....

		настилки б) маркери в) оценка на състоянието на маркировката	....
II. Друга информация			
	Адрес на собствен ика или ползвателя на БВЛ	Пощенски адрес, телефон/факс, e-mail	....
III. Комуникации			
		Средства и данни за комуникация с управляващия БВЛ	
IV. Средства за радиовръзка и радионавигационни средства			

Представяващ/упълномощен .....

Подпис: .....

Приложение 25

към чл. 107, ал. 2, т. 6

(Ново – ДВ, **бр. 62 от 2023 г.**)

Изисквания за геодезическото заснемане

I. Цел

Тези изисквания имат за цел да осигурят пълни и точни данни за наличните препятствия в рамките и извън границите на БВЛ по отношение на приложимите повърхности за ограничаване на препятствия.

За да се осигури безопасното движение на въздухоплавателните средства, около всяко БВЛ се обособява условно въздушно пространство, което да остане свободно от препятствия – сгради, инфраструктурни съоръжения, терен, дървета и др. Обособяването на въздушното пространство се постига посредством определянето на няколко условни повърхнини за ограничаване на препятствията и дефиниращи граници, до които обектите могат да се изграждат във въздушното пространство.

II. Предмет на Техническото задание:

1. Геодезическото заснемане е в радиус R=500 m от центъра на БВЛ.

При изпълнението трябва да бъдат отчитани изискванията на следните документи:

– Certification Specifications and Guidance Material for the design of surface-level VFR heliports located at aerodromes that fall under the scope of Regulation (EU) 2018/1139 (CS-HPT-DSN)

CHAPTER B – HELICOPTER от CS HPT-DSN.B.100 до CS OPERATING AREAS HPT-DSN.B.130

CHAPTER E – OBSTACLE от CS ADR-DSN.E.400 до CS LIMITATION SURFACES AND ADR-DSN.E.430 REQUIREMENTS

– Регламент (ЕС) 139/2014 на Комисията от 12 февруари 2014 г. за определяне на изискванията и административните процедури във връзка с летищата в съответствие с Регламент (ЕО) 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета и Делегиран регламент (ЕС) 2020/2148 от 8 октомври 2020 г. на Комисията за изменение на Регламент (ЕС) 139/2014 по отношение на безопасността на пистите за излитане и аеронавигационните данни и свързания с него документ на EASA – Acceptable Means of Compliance (AMC) и Guidance Material (GM) to Authority, Organisation and Operations Requirements for Aerodromes, Issue 1, Amendment 5 от 4 март 2021 г.):

ADR	Наименование
ADR.OPS.A.010	Изисквания за качество на данните
ADR.OPS.A.020	Общи отправни системи
ADR.OPS.A.030	Каталог на аеронавигационните данни
GM4 ADR.OPS.A.005 (a)	Aerodrome data
AMC2 ADR.OPS.A.10	Data quality requirements
GM1 ADR.OPS.A.010	
GM1 ADR.OPS.A.010 (d)	
GM1 ADR.OPS.A.020 (a);	Common reference systems
GM1 ADR.OPS.A.020 (a)	
AMC1 ADR.OPS.A.020 (b)	
GM1 ADR.OPS.A.020 (b)	
GM2 ADR.OPS.A.020 (b)	
GM1 ADR.OPS.A.020 (c)	
GM1 ADR.OPS.A.030	Aeronautical Data Catalogue

2. Картографиране на всички обекти и релеф.

III. Технически изисквания:

Информация, която трябва да бъде представена от изпълнителя: изготвяне на графична и текстова информация на хартиен и електронен носител, както следва:

1. Графичният вид представлява схема с нанесени точки по координати.

2. Всички обекти се нанасят на общ чертеж.

3. Текстовата част представлява списък на точките и терените заедно с техните координати, придружени с подробна обяснителна записка, съдържаща данните от всички измервания, тяхната обработка и получените точности.

4. Графичната и текстовата част е необходимо да е разпечатана в 2 (два) екземпляра, заверени с подпис и печат. Същите се представят за одобрение от ГД "ГВА".

5. Географски координати на контролната точка на БВЛ (средата на зоната за приземяване и излитане FATO), определени в БГС 2005 с кадастрални координати, и географски координати в градуси, минути, секунди (географски координати).
6. Надморската височина на БВЛ (зона FATO), измерена с точност до метър спрямо морското равнище, височинна система EVRS (EVRF 2007).
7. Документацията се предава и в цифров вид, като се използва PDF формат със съответните подписи.
8. Отделно графичната част се предоставя в DWG или друг формат, а текстовата част – във формат Excel и/или Word.

IV. Референтна система:

1. Хоризонталната референтна система за всички измервания е БГС 2005. За целите на измерванията привързването към тази система ще се осъществява чрез точките от Държавната GPS мрежа.
2. Вертикалната референтна система за всички измервания е EVRS (EVRS 2007). За целите на измерванията привързването към тази система ще се осъществява чрез точките от Държавната нивелачна мрежа.
3. Географското местоположение на обекти се указва чрез кадастрални координати в БГС 2005 и географски координати в градуси, минути, секунди и десета от секундата.
4. При необходимост от работа с проекционни (правоъгълни) координати и при изготвяне на графични материали се използва Универсална напречна проекция на Меркатор за зона 34 в северното полукълбо. Допуска се използване и на други проекции, при условие че параметрите на проекцията са ясно обозначени в предаваната документация.
5. Всички височини се указват като надморски височини в метри.

V. Изисквания за качество: Всички видове работи да се изпълняват съгласно изискванията на действащите нормативни актове.

Приложение 26

към чл. 112, ал. 2

(Ново – ДВ, бр. 62 от 2023 г.)

Регистър на БВЛ

	Наименование	Собствен ик/ползвател	Местоположение / географски координати	Дата на регистрация	Дата на прекратяване на регистрацията/ причини за прекратяването